National Library
Bibliothèque Nationale
1982
NEWSP SECTION
SECTION JOURNAUX

B103/C/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 15 SESTDIENA, 1982. GADA 10. APRĪLIS 32. GADS

SATURDAY, APRIL 10, 1982

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Augšāmcelšanās svētkos

,,Un pirmajā nedēļas dienā, ļoti agri, gaismai austot, sievas nāca pie kapa un nesa svaidāmās zāles, ko tās bija sataisījušas, un vēl kādas citas bija līdz ar viņām. Un tās atrada akmeni no kapa noveltu.

Tās gāja iekšā un tā Kunga Jēzus miesas neatrada. Un kad tās nezināja, ko darīt, redzi, tad pie tām piestājās divi vīri spīdošās drānās. Un kad tās pārbijušās nolaida acis uz zemi, viņi tām sacīja: ,Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem? Viņa nav šeit, bet Viņš ir augšāmcēlies. Pieminiet, ko Viņš jums sacījis, vēl Galilejā būdams.

Teikdams: Cilvēka Dēlam jātop nodotam grēcinieku rokās, un krustā sistam, un trešā dienā augšāmcelties.' Un tās atcerējās Viņa vārdus. Un, atpakaļ griezušās no kapa, tās to visu pastāstīja tiem vienpadsmitiem un visiem citiem.

Un tur bija Marija Magdalēna un Joanna, un Marija, Jēkaba māte, un citas ar tām, kas apustuļiem to pastāstīja.

Un šie vārdi tiem izlikās kā pasaka, un tie viņām neticēja.''

Lūkas ev. 24, 1 — 11

Mīlestība, dzīvība un nāve ir trīs lielās mistērijas, ko nevaram izskaidrot, bet kurām visi esam pakļauti. To piedzīvoja arī Jēzus mācekļi — vispirms sievas, kas ,,agri no rīta, gaismai austot'' (Lūk. ev. 24:1) gāja uz Jēzus kapu, Arimātijas Jāzepa tīrumā. Tas, ko viņas bija redzējušas Golgatā, viņu dvēselēs bija izpostījis kādu lielu, skaistu sapni — sapni par mīlestību un dzīvību — kā par mīlestību un dzīvību bija runājis pie krusta mirušais Jēzus no Nācaretes.

,,Kā Tēvs mani ir mīlējis, tā es jūs esmu mīlējis — paliekat manā mīlestībā,'' Kristus bija teicis. ,,To es jums esmu runājis, lai mans prieks mājotu jūsos, un jūsu prieks būtu pilnīgs (Jāņa ev. 15:11).''

Prieks? Prieka vietā bija atnākušas sāpes. Naids bija triumfējis pār mīlestību. Nāve — pār dzīvību.

Nakts tumsā ejot, gājēju sirdīs, droši vien, atbalsojās Jēzus vārdi: ,,Kas manus vārdus dzird un tic Tam, kas mani sūtījis, tam ir mūžīgā dzīvība, un tas nenāks tiesā, bet no nāves ir iegājis dzīvībā (Jāņa ev. 5:24).''

No nāves iegājis dzīvībā!

Jēzus mācekļi sākotnēji nemaz nevarēja saprast tādu valodu. Arī vēsts par Kristus augšāmcelšanos viņiem izlikās tikai sāpju salauztu, samulsušu sievu tēgāšana. — ,,Viņu vārdi tiem izlikās kā pasaka, un tie viņām neticēja (Lūk. 24:11).''

Bet, kad viņi paši ,,aiz slēgtām durvīm'' satika dzīvo Pestītāju, no viņu acīm nokrita it kā zvīņas. Viņi atskārta, ka nāve nav visa gals, bet jauns iesākums tiem, kas Dievu mīlē un tic Tam, ko Dievs sūtījis. Redzot no nāves saitēm atraisīto Pestītāju, mācekļi saprata, ka mīlestības, dzīvības un nāves mistērija iekļaujas Dieva pestīšanas nolikumā, kas īstenojas cilvēces vēsturē, jo mīlestība nāk no Dieva. Dievs pats ir Svētā Mīlestība, un kas paliek mīlestībā, tas paliek Dievā un Dievs viņā (Jāņa 1. vēst. 4:15).

Nāvei jāatraisa cilvēks no grēka valgiem, lai iznīcīgais tērptos neiznīcībā un mirstīgais apvilktu nemirstību. Lieldienu rītā tikšanās ar dzīvo Pestītāju mācekļiem ļāva dziļāk ieskatīties mīlestības, dzīvības un nāves mistērijā; Lieldienu rīts vairoja viņu ticību, deva viņu dzīvei jaunu saturu un sūtību. Lieldienu rīta gaismā pārtapa cilvēki. Un pārveidojās pasaule.

Arī mums šai mūsu tautai tik liktenīgā un grūtā pārbaudījuma laikmetā jāmeklē tādas ticības avoti, kas aiz tumsas ļauj saskatīt gaismu, aiz krusta — uzvaru. Aiz cilvēku varmācības — Dieva spēku, nespēcīgiem liek uzvarēt un nāvei nolemtiem — dzīvot.

Mūsu lielais, garīgais dziesminieks Ludis Bērziņš raksta:

Kristus mīlestības spēku
Kas vien savā sirdī jūt,
gan tas savu dzīves ēku
Pratīs celt, ka nevar grūt.

Kas iekš Kristus Dieva draugi,
Ko tiem dzīve ņems, ko dos?
Dziļām saknēm ir šie augi —
Kas gan viņus izsakņos?..

Šis laiks cenšas ar asas neticības nazi pārcirst saknes, kas mūs vieno ar mūsu tautu, mūsu baznīcu un mūsu kultūru. Lieldienu rīts lai mūs stiprina dzīvības un labākas nākotnes cerībā, kas īstenosies tad, ja mēs paliksim Dieva draugi — Kristū, dzīvajā Pestītājā, kas paliek ar saviem mācekļiem ik dienas, kā Viņš to solījies darīt.

Troņmantnieku cīņa Kremlī

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Kaulainā sieva ar nežēlīgo izkapti rokā jau atvēzējusies vēsturiskam cirtienam Sarkanās imperijas citadelē Maskavā. Pēc 18 gadu ilgas valdīšanas katru stundu vai dienu pēdējais brīdis var pienākt medaļiem apkārtajam sarkanarmijas maršalam, komūnistu partijas ģenerālsekretāram un Pad. savienības prezidentam Leonidam Brežņevam. Tagad atklājies, ka pēc nesenā Taškentas apmeklējuma, kuŗā, kā zināms, Brežņevs mēģināja ievadīt jaunas attieksmes Maskavas un Pekingas starpā, atgriežoties Maskavā, pie lidmašīnas piebraukusi īpaša ambulance un Brežņevs uz nestavām tajā nogādāts uz īpašo slimnīcu Kremļa tuvumā, kas iekārtota visaugstāko partijas funkcionāru vajadzībām.

Brežņeva dilstošā veselība jau labu laiku ir atklāts noslēpums. Nebūtu nozīmes pieminēt visas sarkanā cara miesas kaites. Arī šoreiz oficiālā versija ir pārpūlēšanās no pārāk lielas darba slodzes. Ir zi-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1982. G. 10. APRĪLIS, 15. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības isināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarikojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

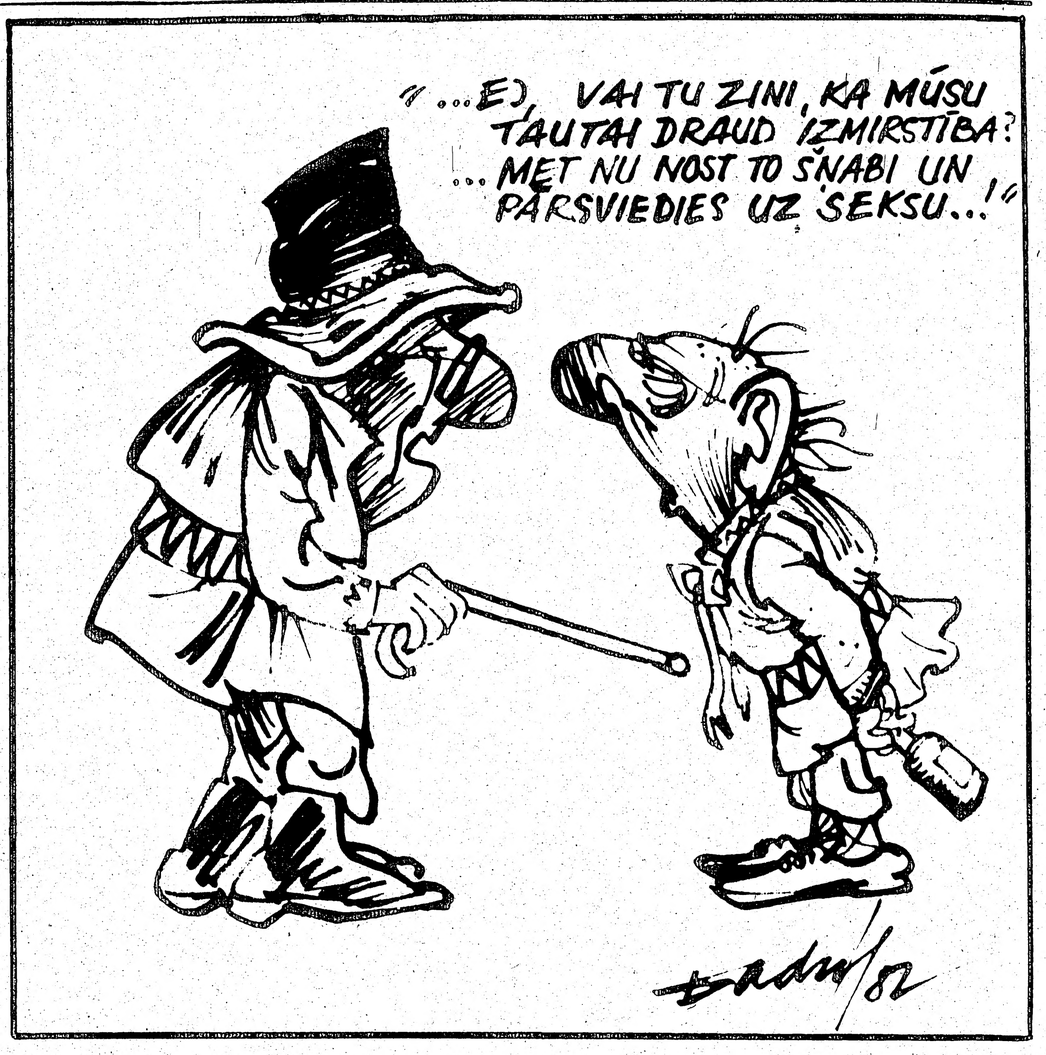

Dadža zīm. LA.

Dr. K. Brumanis

Lielās dienas rīts

Sievietes bija nobažījušās, kas viņām novels akmeni no Jēzus kapa. Tādas ir arī mūsdienu cilvēces nopūtas: ,,Kas atvels akmeni?'' Atbildi dod Jēzus. Viņš saka nebīties, jo Viņš ir augšāmcēlies. Jēzus nāve bija upuris par visu cilvēku grēkiem, Viņa augšāmcelšanās pierādīja šīs upurnāves spēku. Lielā Piektdiena un Lieldienu rīts ir neškiramas īstenības. Jēzus bija miris un tagad, lūk, atkal dzīvs! Bet šī dzīvība ir pavisam citāda kā šīszemes dzīvība: tā nav vienkārša uzmodināšana no miroņiem, bet gan pāriešana citā stāvoklī — godībā. Jēzus augšāmcelšanās notikums ievada jaunus laikus.

Būdams pirmais, kas augšāmcēlies, Jēzus ir kļuvis atjaunotās cilvēces galva. Viņa augšāmcelšanās ir arī mūsu augšāmcelšanās. Viņa uzvara ir uzvara pār grēku un nāvi. Ikviens no mums pietiekami pārdzīvojam Lielās Piektdienas ciešanas, bet kā īpaša dāvana, neatkarīga no mums, ir nākusi augšāmcelšanās (ar tās sekām), kas ir stiprinājums garā šai pasaulē un mūžība pēc nāves. Jau tagad esam augšāmcēlušies — īpašā veidā saistīti ar Kristu, ja vien esam sastapušies ar Viņu dzīvā ticībā un ļaujam, lai Viņš pārņem visu mūsu dzīvi. Pateicoties Kristum, ticīgais dzīvo citādāk nekā bezdievis. Ticīgais iet pretī nemirstībai, tas ir dzīvības mīļotājs un nekad nav apnicis dzīvot, nav noskumis, bet viņa sirds līksmojas dzīvā Kristus klātienē.

Vēsturiski kristiānisms sākās ar gaišo Lieldienu rītu. Arī pirmā apustuļu spredikošana bija Jēzus augšāmcelšanās vēsts. Drīz izveidojās kristiešu draudze. Pirmsākumu Baznīca sāka apzināties savu identitāti. Tā nošķīrās no jūdu sinagogas, kaut apzinājās, ka ir senā izraēļa mantiniece un ka Vecās derības Lieldienas ir Kristus Lieldienu turpinājumā. Kā ebrēji šķērsoja Sarkano jūru sausām kājām, lai no verdzības nokļūtu brīvībā, tā arī Kristus ar Lieldienu noslēpumu — Viņa nāvi un augšāmcelšanos — mūs ieved dzīvībā un brīvībā. Lieldienas ir pāreja no nāves dzīvībā, no tumsības Dieva bērnu spožajā gaismā. Lieldienu zvani pasludina visai pasaulei, ka Kristus ir cilvēkus atbrīvojis no nāves verdzības. Dzīvība svin uzvaru pār nāvi, gaisma pār tumsību. Tumšajā kapā nu spīd Lieldienu rīta starojošā saule. Kā uzvarētājs Viņš ir augšāmcēlies, lai mums dotu dzīvību un prieku. Naids ir pazemots un valda mīlestība.

Kristiānismu tiešām var saukt par augšāmcelšanās reliģiju. Citām reliģijām ir zināma līdzība ar kristiānismu, bet kas tam ir vienreizējs, tas ir augšāmcelšanās. Tāpēc augšāmcelšanās ticībai jābūt dzīvai ikvienā kristietī. Ticīgajam jāizjūt dzīvais Kristus sevī un pasaulē. Kas tic augšāmcēlušos Kristum, tas zina, ka no pārejošā nonāk mūžībā. Ar Lieldienām pasludinām šo cerību, kas nekad nevar beigties, jo Kristus nemitīgi augšāmceļas kristietī. Kristus mūs sveicina tāpat kā apustuļus pirms divi tūkstoš gadiem: ,,Miers ar jums!'' Kādai būtu jābūt mūsu atbildei uz šo sveicienu? Pirmie kristieši palika Baznīcas mācībā, debess maizes laušanā un pāri visam — brālīgā tuvākmīlestībā.

Kopības izjūta jau no Baznīcas sākuma izpaudās visvairāk svētdienas dievkalpojumā, ko sauca par eucharistiju, kas ir grieķu vārds un nozīmē pateicību. Lieldienas ir dāvana un piedošana, ko Dievs piešķir cilvēcei. Tur, kur dāvana, ir arī mīlestība un līdz ar to paliek vieta pateicībai. Svētdiena ir pateicības diena, mazās Lieldienas, kad kristieši apstājas savā ikdienas darbā, lai pateiktos par Kristus spožo uzvaru un vienotos ar Viņu. Īpaši svētajā vakarēdienā izjūtam, ka Jēzus tiešām ir dzīvs un dod savu Garu. Tur izjūtam, ka tiešām esam ar Viņu vienoti. Kristus nemitīgi augšāmceļas kristietī, kas viņā dzīvo. Ko nozīmē apustuļa Sv. Pētera vārdi Apustuļu darbu grāmatā: ,,Mums, kas kopā ar Viņu ēdām un dzērām pēc augšāmcelšanās no mirušiem''? (10,41) Tas nozīmē, ka svētajā vakarēdienā jeb eucharistijā stiprināmies kopā ar dzīvo Jēzu. Izejot no svētnīcas un dodoties pasaulē, mūsu pienākums paliek liecināt par mūžam Dzīvo, kas ir mūsu vidū un ar kuru mēs dalāmies nemirstībā. Cauri visai vēsturei svētdiena ir palikusi augšāmcelšanās atcere — mazās Lieldienas.

Pateicoties Lieldienām, kļūstam labāki — jauna radība. Kopā ar Jēzu kristietis, miris grēkam, dzīvo Dievam priekā, mierā, paļāvībā. Kristieša dzīve kļūst tikums un Dieva pazīšana. Krāšņākais Lieldienu zieds ir un paliek mīlestība.

Lasītāju Vēstules

BEZBAILĪGIE KAUŠĻI

Ne varoņi, bet ,,bezbailīgi kaušļi''. Šādu apzīmējumu no zviedru un norvēģu valodas vltn. E. Pārups atrod piemērotu 2. pasaules kara drosmīgajiem karavīriem (Kadetā un Sv. Pētersburgas ,,Saulaino Krastu Vēstīs'') tāpēc, ka viņi sākuši cīņu pirms vācieši apsolījuši neatkarīgu Latviju.

Kāpēc E. P. mūsu varoņus pulgo tieši šinī kritiskajā laikā, kad ASV valdība pārtraukusi draudzību ar Maskavu un gatavojas aizsardzībai? Kad varonība un cīņas griba ir sevišķi jāizveido, lai pretotos Kremļa agresijai? Kāpēc viņš apsūdz mirušos ģenerāļus tagad, ja viņi 1945./46. g. angļu un amerikāņu tiesnešu mēnešiem ilgi pratināti un attaisnoti? Kāpēc?

K. Purkalītis ASV

PILDĪSIM SAVU PIENĀKUMU

Ar lielu interesi un prieku lasīju PBLA priekšs. Olģerta Pavlovska rakstu ,,Nacionāli stipru un vienotu tautu'' LA 6. marta numurā. Tajā izskan viņa skaidri izteiktā nacionālā doma par mūsu valsts sākuma gadiem un uzvarām, ko izcīnīja mūsu varonīgie cīnītāji. Šīs marta dienas ir tiešām nozīmīgas mūsu tautas un brīvās Latvijas valsts likteņu gaitās. Tā varējām baudīt 22 laimīgus brīvības gadus. Uzņemoties augstāko pienākumu pret savu tautu un valsti pašreizējos apstākļos, PBLA priekšsēdim O. Pavlovskim ir skaidri izteikta nacionāla stāja, arī par bēdīgi slavenajiem kultūras sakariem: tie nav savienojami ar mūsu nacionālpolītisko darbu un mērķiem; sadarbība ar komiteju noraidāma. Viņa ierosinājums sasniegt priekš 10 gadiem sākto Brīvības fonda mērķi 1 milj. dolaru Kalpaka simtgadē ir silti apsveicams un atbalstāms. Kas gan varētu būt cēlāks un iespaidīgāks Kalpaka 100. dzimumdienas un viņa uzvaras gājiena atcerei! Tik tiešām mēs to spējam. Ja ikviens pieliks savu roku, nevienam nebūs grūti, un cildenais mērķis būs sasniegts. Mēs to spējam, ja gribam! Toreiz ,,Kalpakieši pie Ventas'' bija tautas sauciens Latvijas būt vai nebūt brīdī. Pildīsim arī mēs savu pienākumu! Lai Dievs dod spēku un izturību šo svarīgo darbu veikt visiem kopīgi pēc labākās sirdsapziņas!

Aleksandrs Zaube Čikagā

PASTĀVĒT VAI IZNĪKT?

20. febr. Latvija Amerikā Osvalds Akmentiņš savā rakstā ,,Vai mums ir kaut kas...'' pieskaras maz iztirzātai, bet ļoti svarīgai latviešu problēmai. Viņš citē E. Brenci: ,,Latvieši ir intelliģenta tauta, spēj dzīvot dažādos apstākļos un tos pārvarēt. Kāpēc ar visapdāvinātākiem noticis tik necils liktenis? Mani skolas biedri ir pilnīgi asimilējušies, pilnīgi pārrāvuši saites ar latviešu sabiedrisko un kultūrālo pasauli, valodu, mākslu.'' Raksta beigās Akmentiņš vaicā: ,,Vai kāds zinātnieks nevarētu šo problēmu aplūkot un uzrādīt galvenos cēloņus, no kā būtu jāizvairās tām latviskām ģimenēm, kas cīnās ar šo problēmu?''

Zīmīgi, ka Akmentiņš ieteic meklēt cēloņus, nevis vainu. Tas ir pareizi, jo grēkāža pienaglošana pozitīvu atrisinājumu šai problēmai nedos. Latviskās dzīves ziņas sadrupšana notiek lēnām un pakāpeniski daudzu iemeslu dēļ. Tā sākās jau Ventorfā. Šai sadrupšanai ir daudzi iemesli un veidi. Aizslīdēšanas cēloņus, veidus un sekas esmu skicējis savā romānā Pasaules vējos, ko izdod Gaujas apgāds.

Egils Kalme

Esmu bez vainas

Ungāru autora Johana fon Vasarija luga Toronto Latviešu b-bas drāmas ansambļa uzvedumā.

Sarīkojumiem bagātais 1982. gada sākums papildinājās ar Latviešu b-bas ansambļa uzvedumu. Luga rakstīta pirms vairākiem gadu desmitiem, tulkota vācu valodā, tad latviešu. Jūtams franču komēdijas stils, kas mazliet pazudis nekoncentrēto teikumu dēļ. Bet notikuma vieta — viesnīca ar savu iekārtu glābj valodas negludumus. Privātā viesnīcas istabā vairākas durvis uz citu viesu istabām; pēc klauvējiena tās pēc patikas atslēdz, vai arī uz klauvējienu neatbild, — kā apstākļi prasa...Aiz durvīm pavisam viegli noklausīties, kas notiek blakus telpā, atkal — kā komēdijas notikumi to vada. Ja tēlotājiem uzlikta slodze nekoncentrēto teikumu dēļ, daudzdurvju viesnīcas istaba slodzi atvieglina.

Toronto teātrinieku vidū vairāki ar komēdiju tēlotāju dotumiem. Kāds sen miris skatuves paidagogs-režisors ar Vakareiropas izglītību un daudzu latviešu aktieru audzinātājs teica tādus vārdus: ,,Visos Latvijas teātros sastopami labi ja 3 vai 4 spēcīgi komēdiju aktieri. Daudzi, domādami, ka viņi tādi ir, var būt tikai labāki vai vājāki klauni.'' Ja jautātu vecajam režisoram, ko viņš domā par mūsu Toronto amatieru teātriniekiem, domās dzirdami viņa vārdi: ,,Nu, lietas koki, ko tur teikt. Tā nav viņu vaina, ka skolas nav.''

Ar ,,lietas kokiem'' darbojas, izrādes sagatavodami, nākošie lietas koki — režijā. Izrādi Esmu bez vainas sagatavojis Vilnis Brastiņš. Tas vairāk vai mazāk darbojies Toronto izrādītās lugās jau 30 gadus. Zēna gados viņš atceras savu tēloto Gatiņu Raiņa Pūt, vējiņi. Tas bijis dzimtenē. V. Brastiņš sevi skaita pašaudzinātu. Toronto redzētās lomas ļoti dažāda rakstura pašaudzinātam skatuvniekam ar lugas sagatavotāja palīdzību, kādreiz pilnīgi bez tās. No Blaumaņa Indrānu tēva uz Brīnumzālītes ēdelīgo kalpa puisi, kas ar meitām runājas tikai, ja uz lieveņa atstātas labākas uzkodas, — tas ikvienam tēlotājam liels kāpiens...To pašu var teikt par Krustiņa lomu, no Blaumaņa Pazudušā dēla traģisma metoties eksaltētā sapņotājā Minhauzenā Zīverta komēdijā; minētiem skatuves tēliem latviešu autoru darbos pievienojas vēl savdabīgākas lomas. Tās ir amerikāņu autoru lugās: aklais jauneklis lugā Taurenītis lido un vājprātīgo iestādes iemītnieks lugā Piena ceļš. Palīdzība, lomas veidojot un tajās iedzīvojoties, Brastiņam bijusi — kā kuru reizi, kas parasta parādība amatieru ansambļos, kuŗos lugas sagatavo — kas kuru reizi, lielumties pašaudzināti režisori.

Savai pirmajai sagatavotajai izrādei V. Brastiņš upurējis savu Roberta lomu. To, darbodamies ar daudzām techniskām lietām, tas pametis vairāk vai mazāk novārtā komiskā rakstura veidojumā. Lomai krāsu daudz, sevišķi lugas daļā, kad Roberts sāk izpalīdzēties ar meliem un anonimu vēstuļu darījumiem. Labākās vietas Brastiņa komiskā izteiksmē tās, kuŗās apsviedīgi parāda nepamatotas aizdomas pret Egonu, savu iedomāto sāncensi. Arī diplomāta attieksmē pret Katrīnas līgavaini Viktoru tam pārdomāta, ja arī spēlē nedaudz krāsu. Tas amatieŗu režisoru liktenis — izšķirties vai nu par lomas izstrādājumu, vai režijas darbu. Jāsaka, ka Brastiņš ir viens no tiem Toronto teātriniekiem, kas ar skaidru prātu zina, ka no debesīm nekrīt meistars. Un labi, ka skatuvnieku saimē darbojas tādi kā V. Brastiņš.

Lielāko lomu — ,,bez vainas'' Katrīnu tēlo Anna Briede. Viņu daba apveltījusi redzamām skatuves dotībām; pie tam viņa pati neapzinās, cik un kas viņai dots. Ja tēlotāja kontrolēs neapzinātās kustības un žestus, tā ar vairākiem tīrītājiem mēģinājumiem starp vienu izrādi un otru ar savu Katrīnu rīkosies tikpat iepriecinoši kā ar savu filmu entuziastes tēlu lugā Plazas viesnīca.

Imants Lapiņš komiskās raksturlomās vienmēr ieinteresē, arī iepriecina. Viņam, tāpat kā Annai Briedei, vajadzīgi daudz vairāk vingrinājumu savos tēlos un galvenais — tēlu technikas kopšanā.

Maija Ķuze naīvi mīlīgās Marionas lomā atgādina kādreiz viņas tēloto raksturu Feido komēdijā Kad sievasmāte mirst. M. Ķuzei dažreiz bija jātēlo lauku saimnieces, enerģiskas sievas u. c. Tēlotāja parasti darbojas ar lielu centību un mīl skatuves darbu, bet retāk tai gadījušās iespējas pievērsties lomām, kas viņai savdabīgā komismā piemērotas. Lielāka kustību kontrole arī Marionai nekaitēs.

Arvēdam Mārsonam Viktora tēlā autors piešķīris visskaidrākās līnijas. Smagnēji komiskais Viktors A. Mārsonam arī iet pa savu taisno līniju, iederīgi kontrastēdams ar pārējo raksturu samistrojumiem.

Pēc ilga laika skatuvē atkal redzama Biruta Tīruma - Vachsmuta. Viņa ir viena no Toronto teātriniekiem, kas, svešumā dodoties, pirms gadiem pārtrauca teātŗa studijas. Drāmas skolotāji kādreiz skatījušies uz B. Tīrumu kā izteiktu cerīgu raksturlomu tēlotāju nākotnē. Krustmāte Agate īsās ainās apvieno iedzīvošanos lomā, to sniedzot noteikti zīmētā frazē un kustībā.

Portjē lomā ir Edgars Brastiņš, kas lugai gatavojis tīkamas dekorācijas un darbojas ar gaismojumiem. Lai nu lielāku lomu tēlotāji vēl žēlojas par darba slodzi! Jaunais Brastiņš, dekorējot, gaismojot un tēlojot lomu ar pāris vārdiem tekstā un bezvārdu spēlē, var būt piemērs daudziem ,,mēmo'' lomu tēlotājiem. Viņa intuicijas vadītā attieksme, reaģējot uz notikumiem, savā apsviedībā ir patiesi ievērības vērta.

Par nevaļu dzirdēts daudz. Nevaļas sekas arī daudz redzētas. Tas amatieŗu teātrinieku liktenis. — Techniskie darbi izrādi gatavojot, apģērbus meklējot, — jā, arī pašiem gatavojot... Izkārtojot transportus, kur un kad tie vajadzīgi; starp citu, jāpelna dienišķā maize kādam nu kuŗā veidā. Dažiem pēc ikdienas darba sākts un jābeidz kāds mācību kurss. Uz mēģinājumiem dodoties, maz var koncentrēties uz komēdijas garu. Nevaļa gul plecos ar drāmatisku svaru. Ir arī nevaļu aizbildinātāji iemesli, kam ne ikreiz var ticēt. Bet dažiem nevaļīgajiem teātriniekiem pieder liela bagātība. Tās ir viņu vairāk vai mazāk izkoptās spējas, teātŗa mīlestība un vēl kas. —

Tie ir uzticīgie latviešu teātŗa apmeklētāji, kas nekad nežēlojas par nevaļu. Tiem vaļas skatīt visu, ko skatuvē rāda ar apdāvinātību un mērķtiecību, vai arī spožos dotumus nododot daudzinātās nevaļas ziņā.

E.K.Z.

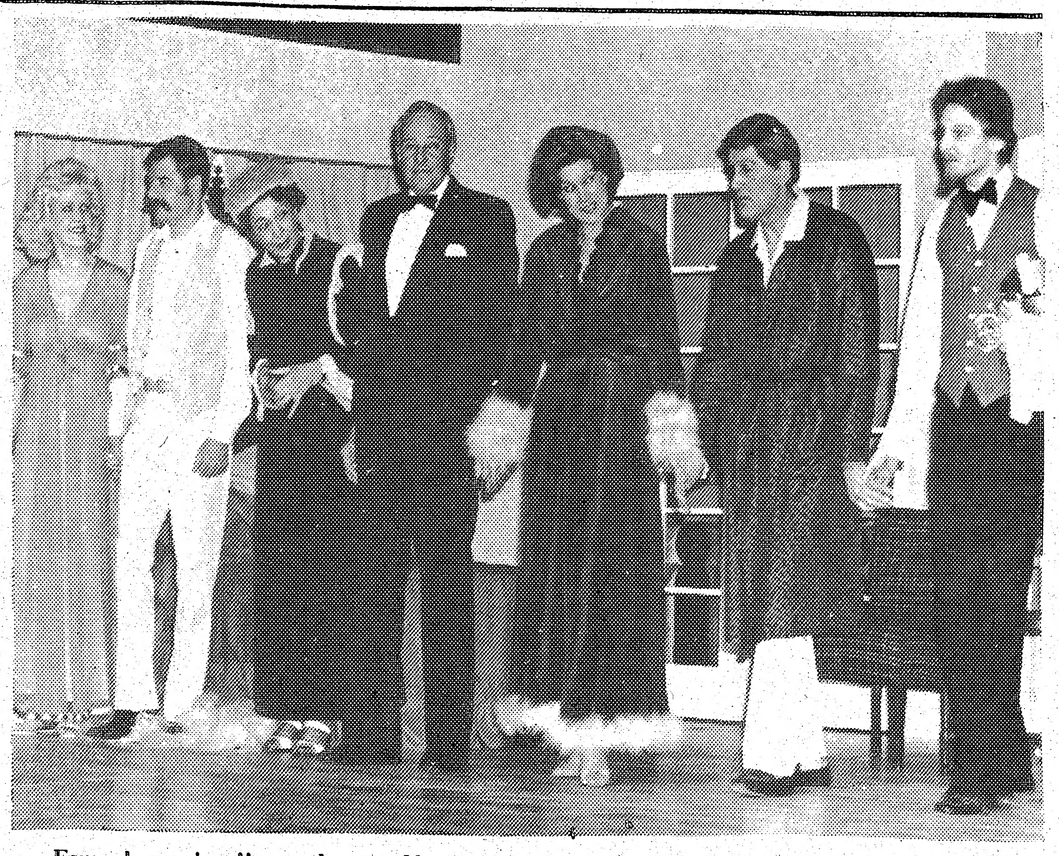

,,Esmu bez vainas'' uzvedumā. No kreisās: M. Ķuze, Lapiņš, B. Tīruma, A. Mārsons, A. Briede, V. Brastiņš un Ed. Brastiņš. Foto I. Plampe.

Austra Rudzīte

Ceļvedis pa Jaunsudrabiņa pēdām pie Mēnes ezera

Latvieši svešajos smiltājos.

Rainim ir ceļvedis pa Kastaņolu — paša sarakstīta grāmata ,,Kastaņola''. Daudzi to ņēmuši līdzi, braucot uz turieni, daudzi mājās lasījuši.

Eduards Silkalns raksta, ka ir svarīgi nodrukāt prospektus par mūsu rakstnieku dzīves vietām. Te, Vācijā, varētu uzrakstīt par Jaunsudrabiņa Mēnes ezeŗa apkārtni, varbūt pat par Bindi, Verfeni un Grēveni, par Pēteŗa Ērmaņa Vircburgu, Traunšteinu, Ingolštati, Delmenhorstu. Par Mauriņas un Raudives īso Detmoldas laiku, gaŗo Upsalas un pusgaŗo Bad Krocingenas laiku. Par Kārli Ieviņu tur Zviedrijā Erebro virzienā — Ostansjo.

Par Vācijā dzīvojošiem varbūt varētu uzrakstīt, jo ar tiem man bijusi un ir saskare. Vislabāk es pazinu Jaunsudrabiņa Mēnesnīcas laiku, par to uzrakstīts plašāks prospekts nekā iecerējis Silkalns.

Mēnesnīca

Paplašinātais prospekts.

Vadījos no apsvēruma: vairāk to izlasīs nekā atbrauks, bet atbraukušie, vadoties pēc tā, apstaigātu visas minētās vietas jo labāk. Sevišķu vērību pievērsu tiem ceļiem, kas ved uz viņa vācu draugu — mākslinieku mītnēm, jo tā bija visa mūsu rakstnieka pēdējo dzīves gadu sabiedrība. Arī vēl tagad tur daži viņa draugi, kaut gan vairums jau aizgājuši mūžībā.

Melnbaltie uzņēmumi.

Prospekts ir uzrakstīts, bet 48 krāsainie foto uzņēmumi jāmaina pret melnbaltiem. Braucu uz Zostu un Kerbeki. Arī veikalos melnbalto vairs nav! Fotografi! Jā, ir tādi fotografi, entuziasti, kas gatavi meklēt Zostas archīvus cauri, lai sadzītu Vāmeles stacijas ēku, kuŗas vairs nav, bet uz kuŗu devās Pēteris Norvilis palicis pa nakti Mēnesnīcā, kad Jaunsudrabiņus ar visu mantību atved no Grēvenes, lai otrā rītā ietu kopā ar rakstnieku cīnīties ciema valdē par ,,Zuzugsgenehmigung''. Ar to izšķīrās Jaunsudrabiņam būt vai nebūt pie Mēnes ezera. (Tai reizē vēl neizcīnīja). Ja tādas bildes nebūtu prospektā, tad Vāmeles krastmalai paies gaŗām kā kuŗai katrai vietai ,,pludmalē'', kur nav nekādu ,,pēdu''. Bet pēdas ir ne tikai kājām, pat braukšus, vedot nomaļus šķūnīša būvei, kas vēl tagad Mēnesnīcā. Taču — ,,ap un gar Mēnesnīcu'' labais fotografs Zostā nevar līdzēt. Tur jābrauc pašai lielā aukstumā un salā, jāiet pāri tiltam kājām, jo kamēr tas uzcelt, kuģītis vairs nebrauc.

(Turpinājums 18. lp.)

Pretestības kustība Latvijā

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBAS INFORMĀCIJAS RAKSTS

Aizvadītajā gadā okupētajā Latvijā notikušas vairākas atklātas akcijas cīņā par elementārām cilvēka tiesībām. Bieži vien atklātā konfrontācijā ar padomju varas iestādēm nokļūst tie, kas šādu vai tādu iemeslu dēļ nolēmuši PSRS atstāt. 1981. g. jūnija sākumā Rīgā uz vienu gadu labošanas darbos ar 20 proc. atvilkšanu no algas notiesāja Lotāru Stūri, kurš jau 13 gadu cīnās par tiesībām atstāt PSRS. Stūre rakstījis neskaitāmas vēstules iestādēm un sabiedriskām organizācijām ar lūgumu palīdzēt viņam un viņa ģimenei atstāt Pad. savienību. Valsts Drošības komitejas (VDK) darbinieki 13. aprīlī viņa dzīvoklī, Kuldīgas ielā 55, izdarīja kratīšanu un tur it kā atrada pretpadomju materiālus, kas apmelojot padomju valsti un sabiedrisko iekārtu. Uz atrasto dokumentu pamata Stūri notiesāja. Viņš tomēr nav atteicies no nodoma atstāt Pad. savienību un cīņu šai virzienā turpina.

1981. gadā ar padomju varas iestādēm konfliktā nokļuvuši dvīņu brāļi rīdzinieki Oskars un Viesturs Kaminski. Viņu māte, Rīgas Medicīnas institūta mācībspēks Lolita Velmere 1979. gadā palika ASV un kopš tā laika cīnās par abu dēlu tiesībām doties pie viņas. Pēc tam kad abi brāļi saņēma noraidīgu atbildi vīzu daļā, tie oficiāli atteicās no padomju pavalstniecības.

No PSRS pavalstniecības šā paša iemesla dēļ atteicies arī Ilmārs Ančāns. Viņu jau gadiem vajā VDK par viņa nacionālo pārliecību. Ančāns ir ārsts — chirurgs, bet VDK spiediena rezultātā viņš nevar strādāt savā profesijā. Protestējot pret šādu diskrimināciju, Ančāns 1979. g. pieprasīja iespēju atstāt PSRS. Līdz šim viņa prasība nav apmierināta, bet pret viņu pastiprinātas dažādas represijas un iebaidīšana. Ančāns dzīvo Lielupē, Niedru ielā 12-2.

Vēlēšanos atstāt PSRS izteicis arī bijušais latviešu politiskais cietumnieks Maigonis Rāviņš. Viņu no ieslodzījuma atbrīvoja 1980. gada augustā. Kopš tā laika viņš piedzīvojis dažādas grūtības. Šobrīd Rāviņš dzīvo Ogrē.

Arī Saldū dzīvojošais bij. politiskais ieslodzītais un Latvijas brīvības laika futbolists Heins Lāma joprojām nav izlaists no Pad. savienības, kaut arī šo vēlēšanos vairākkārt izteicis. Jāatgādina, ka Pad. savienība ar starptautiskām saistībām apņēmusies dot pilnīgu brīvību savas zemes pilsoņiem atstāt PSRS vai arī tajā atgriezties. Ikviens gadījums, kad padomju varas iestādes liedz kādai personai izbraukt no Pad. savienības, atzīmējams par elementārāko cilvēka tiesību pārkāpumu un ir piemērs, ka PSRS nepilda parakstītos starptautiskos līgumus.

Latvijā joprojām notiek ebreju cīņa par tiesībām izceļot uz Izraēlu. Par šādu aktīvitāti Rīgā vajāts Valērijs Sulimovs. 1980. g. jūnijā viņš piespiedu veidā ievietots Rīgas psīchiatriskajā slimnīcā.

1981. g. turpinājās visdažādākās vajāšanas un iebaidīšanas kampaņas pret Alfrēdu Stikuru, kas 18. augustā iesniedza dokumentus izceļošanai uz Izraēlu. Viņa un tuvāko radu mājās izdarītas kratīšanas, kā arī draudēts ar kriminālatiesu.

Aizvadītajā gadā Latvijā parādījusies jauna veida pretestība — tā ir pretestība saimnieciskajai korupcijai, ko ieviesusi Pad. savienība un kas iesakņojusies tieši Rīgā. Viens piemērs: sabiedriskais tautas kontrolieris Pēteris Tomsons 1980. un 1981. gadā bija pakļauts dažādām vajāšanām par nepakļaušanos korupcijai. Tomsons kā sabiedriskais tautas kontrolieris atklājis liela apjoma izlaupīšanas sakņu un augļu bazēs, Rīgas Centrāltirgū, kā arī vairākās ēdnīcās un sabiedrisko pakalpojumu iestādēs. Dīvainā veidā par šiem atklājumiem nācās ciest nevis vainīgajiem, bet gan pašam Tomsonam, jo izrādījās, ka šajā korupcijas tīklā iesaistīta arī Maskavas rajona attiecīgā milicijas nodaļa un Rīgas pilsētas prokurātūras atbildīgi darbinieki, piem., izmeklētāja Krīgena un citi. Tomsons 1981. g. 8. janvārī rakstīja PSRS ģenerālprokuroram un PSRS Tautas kontroles komitejas priekšsēdim lūgumu aizstāvēt viņu pret varas iestāžu patvaļu. Pret Tomsonu Rīgā vērstas dažādas terrora metodes — gan fiziskas, gan psīcholoģiskas, mēģinot no viņa izspiest nepatiesas liecības. Ziņas par Tomsonu uz rietumiem nosūtījusi kāda LKP biedru grupa vēstījumā visu zemju komūnistu partijām un AN cilvēka tiesību komitejai. Šai vēstulē tā lūdz aizstāvēt partijas biedru Pēteri Tomsonu, jo viņa dzīvība Rīgā apdraudēta. Cik zināms, šie palīdzības saucieni ierobežojuši vietējo padomju varas iestāžu patvaļu un Tomsons pagaidām fiziski apdraudēts netiek.

Tāpat atklātā konfliktā ar padomju varas iestādēm bieži vien nokļūst reliģisko grupu pārstāvji vai baznīcas aktīvisti. Tā, piemēram, 23. martā Rīgā notika kratīšana baptistu aktīvista Jāņa Rožkalna dzīvoklī. Viņam atņemtas reliģiska satura grāmatas, skaņu lentes un vēstules, kuŗas viņš saņēmis no ārzemēm. Kaut Rožkalnu vairs nevajā, šādas akcijas tomēr atstāj savas pēdas.

Katoļu garīdznieku Vladislavu Zavaļņuku 1980. g. beigās ievietoja piespiedu ārstēšanai psīchiatriskā slimnīcā. 1981. g. pavasarī Zavaļņuks no ieslodzījuma atbrīvots un pašlaik var turpināt darbu kādā Kurzemes katoļu draudzē.

Gluži jauna nodaļa, kas pag. gada pārskatā vēl nebija, ir — terrors Latvijā. Kopš VDK vadību Rīgā pārņēmis Boriss Pugo, aizvien biežāk saņemtas ziņas par dažādiem terrora uzbrukumiem un slepkavībām, kuŗās noziedznieki aizvien paliek apslēpti. Zīmīgs tas, ka šādiem terroristu uzbrukumiem pakļauti cilvēki, kas nepakļaujas oficiālajām padomju dogmām. 1981. g. sākumā rietumos saņemta ziņa, ka Latgalē nogalināts katoļu mācītājs Andrejs Turlajs. Slepkava nav atrasts, pareizāk — nav meklēts. Zīmīgs arī tas, ka katoļu māc. Zavaļņuka vajāšanas laikā Varaklānos viņam uzsūtītā terroristu grupa pēc mājas izdemolēšanas krievu valodā draudēja ar nogalinātā mācītāja likteni. Tas liecina, ka šiem cilvēkiem bijis kāds sakars ar Andreja Turlaja nāvi. Terrora metodes vērstas arī pret jau minēto tautas kontrolieri Pēteri Tomsonu. 11. februāŗa rītā Rīgā, Pāvila baznīcas tuvumā, Tomsonam uzbrukuši divi jauni puiši un piekāvuši tā, ka vairākas nedēļas nācies ārstēties slimnīcā. Viens no uzbrucējiem krievu valodā noteicis: „Tas tev pārdomām."

1981. gada sākumā Rīgā apcietināti četri jauni latvieši par grāmatas „Baigais gads" pavairošanu. Vēlāk viens no šiem jauniešiem Rīgas Centrālcietumā nodurts. Slepkavas vārdu zina tikai VDK.

Ieslodzījumā darba nometnē Rīgā pie Šķirotavas 1981. g. mīklainos apstākļos mira Jānis Vītoliņš. Viņš pag. gada sākumā mēģināja iekļūt ASV vēstniecībā Maskavā, lai panāktu atļauju izbraukšanai no PSRS. Pēc šī notikuma pret Vītoliņu safabricēta kriminālprāva un viņš notiesāts. Drīz pēc ievietošanas soda nometnē Vītoliņš mira.

Terroristu uzbrukumiem pakļauts arī Vītoliņa draugs Andris Adviljons. Viņš katēgoriski atteicās sniegt viltus liecības pret tagad jau mirušo Vītoliņu. Par to VDK panāca Adviljona atlaišanu no darba. 18. novembrī čekisti Adviljonu nopratinājuši, bet 19. novembrī viņu apcietināja.

Vēl pēc aculiecinieka stāsta, 21. jūnija vakarā Bulduru stacijā uz perona neilgi pirms vilciena atiešanas kāda terroristu banda uzbrukusi nacionāla latvieša ģimenei — tēvam, mātei un diviem dēliem, no kuŗiem viens vēl pie rokas vedams. Visi zvēriski piekauti, mazais zēns pacelts gaisā un triekts pret zemi. Kad pienācis vilciens, visi terroristi, jautri smiedamies un savstarpēji krieviski sarunājoties, ielēkuši vilcienā un netraucēti aizbraukuši.

Pēc Latvijas Neatkarības kustības ziņām, vasaras laikā ik dienu nosit vismaz divus latviešus.

Pie nodaļas par terroru būtu jāpieskaita arī kāds notikums Parīzē 10. martā. Tur traģiskā nāvē gāja bojā okupētās Latvijas rūpniecības darbinieks Pāvils Āboltiņš. Saskaņā ar padomju versiju, Āboltiņš ārzemju ceļojuma laikā pēkšņi kļuvis grūtsirdīgs un izdarījis pašnāvību, izlecot pa logu. Tomēr franču policijas izmeklējumi liecina, ka tik vienkārši tas nav norisinājies. Āboltiņa nāve Parīzē atstājusi daudz neatbildētu jautājumu. Tonis, kādā Pad. savienība noraida visus franču policijas argumentus, liek domāt, ka arī Āboltiņa nāves gadījums jāieskaita terrora nodaļā.

Okupētajā Latvijā pēdējā gada laikā notikušas vairākas politiskas apcietināšanas un ievadīti tiesas procesi. Chronoloģiskā secībā jāiesāk ar sociāldemokratu vadītāju Juŗa Būmeistera un Daiņa Lismaņa notiesāšanu. Viņus apcietināja jau 1980. g. beigās, bet tiesas prāva sākās 1981. g. 25. maijā. Būmeisters (62 g.v.) līdz apcietināšanai strādāja par rūpnieciskās nozvejas laboratorijas vadītāju Baltijas zivsaimniecības zinātniskās pētniecības institūtā, zvejnieku kolchozā Rojā. Abi apsūdzēti par spiegošanu. Latvijas sociāldemokratu partijas vad. Dr. Bruno Kalniņš Stokholmā paskaidrojis, ka viņi nav spiegi, ne arī nodevēji. Šāda kriminăla apsūdzība pret abiem sociāldemokratiem izvirzīta tikai, lai izrēķinātos ar politiskiem pretiniekiem un diskreditētu sociāldemokratu kustību. Tiesas spriedums prāvā pasludināts 5. jūnijā. Būmeisteram 15 un Lismanim 10 gadu ieslodzījumā. Būmeistera ģimenes adrese: Rīgā, Maskavas ielā 285/1-66.

(Turpinājums sekos)

Indra Gubiņa

Kaza kāpa debesīs

— Un tu tiešām kāpsi? — Mazliet neticīgi jautā viena no manām ceļa biedrēm, kad stāvam Klusā okeana malā un pa mazās pilsētiņas ielas spraugu skatāmies uz kalnu. Neteiksim, ka tas būtu kāds augstais kalns! Kā kons tas stāv atsevišķi šaipus ar palmām apaugušajām augstākajām kalnu grēdām, kuŗas kā pelēkzaļa siena vijas gar Meksikas krastmalu. Kalnā, kuŗā esmu nodomājusi kāpt, pašā galā redzams balts krusts. Tātad tā ir vieta, kur cilvēki iet, kur jābūt kādam ceļam vai takai, kur kāpšana tiešām ir iespējama.

Puerto Vajarta pēcpusdienas saulē un mierā ir mazliet spokaina, un, salīdzinot ar rīta vai vēlajām vakara stundām, ļoti klusa. Baltas mājiņas žilbina acis. Aiz mūsu mugurām balti un vizoši sitas milzu viļņi, bet mēs, trīs latvietes, stāvam un skatāmies uz kalniem, vērojam zaļo pauguru, kuŗa virsotni iezīmē krusts. Kalnam ap vidu redzama neliela māja ar izteiktām spāņu stila divām arkām.

— Varbūt kāds restorāniņš, kur nodzerties un atpūsties, — minam, mērodamas gan attālumu, gan kalna stāvumu. Pa gabalu grūti ko novērtēt!

— Nu, — pievēršos savām pavadonēm, — cik ilgi man paies tikt līdz virsotnei? —

— Ja tu līdz tai tiksi! — viena prātīgi nosaka. — Es pašlaik domāju par tiem skorpioniem, kuŗus vakar redzējām, — viņa skeptiski piemetina.

Jā, mēs esam te svešinieces un par Meksikas kalniem nezinām nekā, tikai to, ka tur dzīvo mazi, ļoti indīgi skorpioni. Tāds pāris centimetru gaŗš dzīvnieciņš ar vienu kodienu varot nobeigt zirgu. Cilvēks mirstot dažu stundu laikā. Tā vakar mums kāds meksikānis stāstīja un skorpionu parādīja. Ticēt, neticēt?

— Man jau tāds nieciņš nevarēs iekost, — es pastiepju uz priekšu kāju, kuŗā spoži balta tenisa kurpe.

— Tikai nesteidzies, kāp lēnām! Mēs tevi gaidīsim. Ja nebūsi atpakaļ pēc pusotras stundas, pasēdēsim tepat uz sola. —

— Bet ja nebūsi atpakaļ pēc trīs stundām, tad sauksim policiju! —

— Jā? Un ko tad šie? Nav jau Kanadas policisti! Pateiks mierīgi — rīt, rīt, un tik un tā nenāks mani meklēt, arī ja būtu kāds skorpions mani nobeidzis. —

Lēnām vēl ejam visas trīs pa šauro ieliņu, kas kļūst aizvien stāvāka.

— Mēs tālāk gan neiesim. Jau šis kāpiens nokausēja. Varbūt pēc laiciņa redzēsim tevi tur augšā. —

Apskatos labi ielu, lai zinu, kur nākt atpakaļ. Tad dodos tālāk viena pati tieši pret kalnu.

Puerto Vajarta ir plašāks zvejnieku ciems, un, kopš šeit uzņēma filmu „Iguanas nakts" ar Elizabeti Teilori un Ričardu Bērtonu, ciems kļuvis par tūristu vietu, pamatīgi audzis un attīstījies, izplešoties tālāk. Gar okeana piekrasti paceļas lielākās celtnes — viesnīcas, bet paši meksikāņi iebūvējas aizvien augstāk kalnos. Pakāje piesēta ar mazām mājelēm, kuŗas pa gabalu izskatās it pievilcīgas.

Esmu strauji attālinājusies no okeana krasta un civilizācijas. Ieliņa izbeidzas, tomēr uz augstākām mājiņām vēl ved cementa kāpnes. Kāpiens ir pamatīgs! Starp paretajām mājām pa drupeno akmeņu kalna pakāji iemīta līkloču taka. Droši vien, pa to ejot, stāvumu tā nejūt. Šur tur aug kāds krūmelis, dažs ar košiem ziediem, dažs ar asiem ērkšķiem. Bērnu pulciņi redzami ap māju durvīm. Laikam jau te pa kalnu nekāda skraidelēšana nav.

Pie pašas augšējās mājiņas kāds vīrs labo kāpnes un bērni skatās. Gaŗām viņiem pasprauktie es nevaru. Saku labdien, un gribētu vēl piebilst, ka vēlos tikt līdz lielajam krustam, bet nezinu, kā spāniski saka — krusts. Rādu ar roku uz kalnu un saku latviski. Vīrs pagriežas, turēdams rokā pamatīgu ķelli, un nopētī mani no galvas līdz kājām. Bērni tāpat. Ja viņi nekustēsies, es tālāk netikšu; ja viņi paspers tikai pāris soļu uz manu pusi, nokritīšu tenterisķi no šīm stāvajām cementa kāpnēm!

— Ah, la cruz! — Beidzot vīrs it kā atmostas un vienaldzīgi pamāj ar galvu: — si, si. — Viņš pastumj bērnus pie malas, atslienas pats, un es tieku viņiem gaŗām, klusībā pie sevis priecādamās par to, ka nu zinu, kā prasīt ceļu gadījumā, ja nomaldos. Tiklīdz esmu aiz šīs mājas, redzu, ka te cementa kāpnes beidzas un tālāk nekāda ceļa vairs nav. Ir pāris iemītas takas, kuŗas nu sazarojas vairākos virzienos. Uz kuŗu pusi man būtu jādodas?

Pagriežos atpakaļ. Kā tad, vīrs un bērnu bars skatās man pakaļ.

— A la derecha! — vīrs sauc. Tik daudz saprotu, ka nu man jāturas pa labi. Jā, taciņa pa labi strauji iet kalnup pa tādu kā ūdens izmazgātu grāvi vai atkritumu bedri. Priekšā paviz dažas būdeles. Par mājām tās vairs nevar saukt. Takas labajā pusē stāvs pacēlums, bet arī tur uz stabiem kā uz vistas kājām uzstatītas būdeles.

Apkārt nevaru daudz skatīties, jo jāvēro, kur lieku kājas. Ar cementa kāpņu beigām beidzies arī kāds dzīves veids, un te pavērusies īpata, mazliet biedīga un ļoti neglīta pasaule. Visapkārt izmētātas alus skārdenes vai pudeles. Daudzas no tām saplēstas, stikli visās malu maliņās. Plastika iesaiņojuma trauciņi, papīri, salauztas atsperes, vecas, nederīgas automašīnu daļas, akmeņi, asi krūmi, smiltis un mēsli, tas viss tepat kur taka, un es nesaprotu, kā caur šādu drazu vispār kāds būtu varējis staigāt? Tomēr te ir staigāts. Mani soļi jau kļuvuši pavisam gausi, jo taka diezgan strauji iet kalnup.

Pie vienas no būdelēm pamanu divus vīriešus, un tūliņ iedomājos: ja te būtu bērni, tad viņi noteikti man neko nedarītu. Sirds jau sākusi dobji sisties, bet es pati sevi mierinu, ka tas tikai no kāpšanas. Abi vīri runājas savā starpāun pazūd. Kur gadījies kur ne, priekšā paliels suns. Brīdi viņš sastindzis mani vēro, tad ierejas un kāpjas atpakaļ uz mājeles pusi, kuŗā ielokās iemītā taka. Vai patiešām būtu jāiet cauri mājām? Laikam ticis savā territorijā, suns nu sāk riet it skaļi.

(Turpinājums sekos.)

Jānis Tanks

Augšāmcelšanās rītā

Jūs varat taisnību uz kādu laiku krustā sist,
Jūs varat patiesību noliegt, kājām mīt un nīst,
Un kaut vairs nebūtu neviena, kas par to spēj krist,
Tas zieds, ko Lielais Cietējs devis, nekad nenovīst.

Ja akmens smags reiz tumšam kapam bija priekšā velts,
Un bija ļauni smiets un ņirgts, ka visam nu ir gals,
Ir augšām cēlies Viņš, kas krusta mokās šausts un pelts,
Nakts tumsu pušu šķēlusi ir stiprā Dieva balss!

Kaut asais ērkšķu kronis galvā likts un sejā spļauts,
Pēc tumsas dziļākās reiz jauna diena atkal aust,
Kaut pazemotiem visiem mums nu smagi ciest ir ļauts,
Nāks augšāmcelšanās, to tumsas kalpiem nenojaust.

Vienalga, slogs kāds tautu sprostam tagad priekšā velts —
Vai siržu akmens ciets, vai aizkars mēms kā auksta dzelzs:
Ikviens ar rīta sauli atkal reiz tiks augšām celts,
Un nodevības skūpsts nekad vairs tevi nesadzels!

Jūs varat taisnību uz kādu laiku krustā sist,
Jūs varat patiesību noliegt, kājām mīt un nīst,
Un kaut vairs nebūtu neviena, kas par to spēj krist,
Tas zieds, ko Lielais Cietējs devis, nekad nenovīst.

Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonda jauna grāmata jaunatnei

J. Širmaņa pasakas

VELNS AR SAVĒJIEM

U. Nīgala illustrācijas.

Grāmata maksā 13 dol., skolām 25 proc. atlaide.

Grāmata pieprasāma:
Mr. J. Treimanis
8 Nipissing Dr.
Islington, Ont.
M9B 4V5

FRIDRICHA LINDES

GLEZNU SKATE

Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās,
200 Balmoral Ave., Toronto.

Izstādi atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs 16. aprīlī, pl. 19.30. Izstāde turpināsies 17. aprīlī no pl. 11 — 20 un 18. aprīlī no pl. 12.30 — 20.

Izstādīti 150 darbi.

Plaša apspiesto tautu tematika.

IELŪGUMUS NEIZSŪTĪS — VISI LAIPNI IELŪGTI.

Tonija Krūka

(2. turpinājums.)

,,Tas tev, runcīt, par tavu vienīgo dēlu Otello,'' glāstīju runča muguru un priecājos par viņa labo apetītu.

,,Vai ziņi, Romul, es tevi apskaužu. Tev tā lieta bija pavisam vienkārša ar Kleo. Man te nepārtraukti jālauza galva, kā pielabināties Ievas jaunkundzei.''

Romulus uzmeta kūkumu un labsajūtā noglāstīja manu bikšu stilbu.

,,A, ecīt, redzēs, vai arī man kas sanāks ar tava dēla Otello palīdzību.''

Vakariņas pagāja omulīgā sarunā gan par pašiem un ģimenēm, gan par darba vietām. Ievas tuvākie radi dzīvoja Floridā, Misisipi un Arizonā. Tēvs bija miris, māte strādāja par grāmatvedi kādā apdrošināšanas sabiedrībā Toronto.

No savas puses nekā neprašņāju, lai stāsta pati, ja vēlas, vēl jau bijām sveši cilvēki, tikai kaimiņi. Vidusskolā Ieva bija trīs klases zemāk nekā es. Ievēroju tikai pēc skolas beigšanas, ka ,,greenpeas'' skraidīja viņai pakaļ.

,,Jūs nemaz neesat kā avīžnieks,'' Ieva jokojās.

,,Kā tā?''

,,Es sagaidīju garu interviju.''

,,Tam vēl laika diezgan,'' noteicu un ielēju abiem otru glāzi šampanieša.

,,Mani vecāki un māsa dzīvo tagad Kalifornijā. Tēva darba kolēģa, italietis, dabūja mantojumā no vecās mātes mandeļu audzētavu, pierunāja tēvu pārdot savu saimniecību pie Berijas un apsaimniekot mandeļu kokus uz pusēm. Lai gan lielāko daļu darba paveic mašīnas, arī cilvēku darba spēks vajadzīgs. Bez tam mašīnas ļoti dārgas un, ja vēl jāņem algots darba spēks, neatmaksājas. Piedodiet, ka garlaikoju jūs ar tik prozisku tematu,'' atvainojos un jutu, ka piesarkstu.

,,O nē, tas ir tik skaisti un neparasti! Domāju, ka jūsu tēvam vīnogu audzētava, bet mandeļu koki — tam jābūt skaistam skatam, īpaši ziedu laikā!'' Ieva izsaucās sajūsmā.

Man jau bija uz mēles aicināt viņu tur pavadīt Ziemsvētku brīvdienas, bet tad nobijos par tādu pārdrošību.

Pēc vakariņām izgājām pastaigāt, novēlējām viens otram labu nakti un devāmies katrs uz savu dzīvokli.

Pagāja trīs nedēļas pirms sākām dalīties Otello audzināšanā. Kaķēns bija tik mīksts un mīļš kā mazs melns angoras vilnas kamoliņš. Romulus it īpaši izrādīja savas tēviškīgās jūtas, nolaizot dēlēnu no galvas līdz astei. Mazais melnītis tā vien spiedās pie lielā runča, lai izjustu viņa ķermeņa siltumu.

Runčelis jau bija krietni paaudzies, kad kādā piektdienas vakarā pie manis atskrēja Ieva raudādama. Kāds pusaudzis sabraucis Kleo. Kaimiņu bērni stāstīja, ka viņš to darījis tīšām, jo aizbraucis skaļi smiedamies.

Gluži neapzināti, žēlodams apliku roku Ievas plecam. Meiča, meklējot mierinājumu, man pieglaudās un vēl cieņ elsoja.

,,Apsēdīsimies,'' es aizvedu Ievu līdz dīvānam. Kad viesņa bija kaut cik nomierinājusies, piecēlos un sagatavoju abiem pa glāzei dzeramā. Ieva to arī labprāt pieņēma.

,,Vai jūs man palīdzēsit kaķīti apbedīt?'' jautāja skolotāja klusi vaicāja.

,,Bet protams. Kad būsit nomierinājusies, dabūsim kārbu, no saimnieka lāpstu un nokārtosim visu pa godam.''

Ieva atkal sāka raudāt. Arī man bija gluži sērīgi ap dūšu.

Otello nu bija jāuzaug bez mātes mīlestības.

Manī jau no bērnības mīt liela mīlestība pret dzīvniekiem. Kad sāku iet skolā, tēvs man uzdāvināja vilku sugas kucēnu. Mēs abi ar tēvu allaž lasījām dažādas grāmatas par suņu audzēšanu un mācīšanu.

Pēc Kleo apbedīšanas Ieva aicināja mani savā dzīvoklī vakariņās. Kamēr jaunā skolotāja saimniekoja pa virtuvi, es apskatīju grāmatu un skaņu plašu klāstu.

,,Vai drīkstu uzlikt Berlioza Fantastisko simfoniju?'' jautāju Ievai.

,,Protams, mūzika ir labs nomierināšanās līdzeklis,'' viņa atbildēja, klājot galdu.

Kā tas nācās, ka mums abiem bija uz mata tādi paši dzīvokļi, bet es savējā jutos kā žņaugos un Ievas dzīvoklis likās divreiz lielāks? To nu es nespēju saprast.

Vakariņu galds man atgādināja svinību galdu. Ziedi, sveces, vīns, latviska galddrāna ar linu salvjetēm...

...Otello, nokārtojis savas vajadzības, bija atkal dzīvojamā istabā un, kā parasts, izplēties lielajā zvilnī, saldi snauda.

,,Kas tev nekaiš? No tevis neviens negrib šķirties!'' es pie sevis norūcu, kad atskanēja durvju zvans. Mēģināju valdīt dusmas, jo šādā nervu sasprindzinājumā — viens belziens, un Teofils gar zemi. Noskaitīju līdz desmit, tad gāju vērt durvis. Tur stāvēja Roberts un Tīna ar četriem apsegtiem būriem.

,,Es jau domāju, ka esat prom, bet ieraugot piekrauto mašīnu, zināju, saimnieki vēl tepat,'' Roberts runādams sagriezās šķērsām, lai varētu iesprausties ar abiem būriem.

Īstenībā šo radinieku labāk redzēju ejam nekā nākam. Mana vecā māte būtu teikusi — pūcesspiegelis, vairāk nekas.

Savā baltajā farmaceita mētelī viņš staigāja apkārt arī pēc darba stundām kā bruņās, lai pasargātos no neredzama ienaidnieka. Vēsturnieki apraksta karaļus, kuŗu karaliskais ietērps pasargāja tos no ienaidnieka uzbrukumiem. Tīrais āksts!

Kad pēdējo reizi bijām Misisipi un pēc Ievas vēlēšanās iegriezāmies arī aptiekā, kur Roberts strādāja par farmaceitu, viņš izrīkojās, it kā veikals piederētu viņam. Īpašnieks nebija veikalā, tikai divas pārdevējas.

,,I'll be gone home for a while. Phone me if there's an emergency,'' viņš noteica un aizveda mūs uz savu dzīvokli. Toreiz viņš vēl nebija precējies. Roberta vienīgais ,,apakšīrnieks'' bija bruņurupucis, apmēram tualetes vāka lielumā, kas vienaldzīgi čāpoja pa virtuvi.

,,Čārlijs nemaz nav sabiedrisks, tāpēc esmu nodomājis iegādāties vai nu jūras cūciņas, vai baltās pelītes,'' Roberts stāstīja, kārtodams rāpuļa ēdienu un dzērienu traukus. Mēs stāvējām durvīs un nezinājām ko darīt, iet vai nākt. Nolēmām iet uz auto un turpināt ceļu. Sākām kāpt lejā pa kāpnēm, jo dzīvokļu mājai bija tikai trīs stāvi. Pēkšņi no augšas atskanēja Roberta balss: ,,Kur jūs palikāt?''

Nevis pieklājības, bet radu būšanas dēļ gājām atpakaļ, lai pēc stundas ar steigu dotos projām.

Un te nu viņš bija — ar sievu amerikānieti un seškadsmit baltām pelēm!

Nonācis dzīvojamās istabas vidū un ieraudzījis Otello, viņš nelabi iebļāvās: ,,Kas tas par briesmoni?''

,,Kur? Kas?'' Nesapratnē skatījos pēc nezvēra.

,,Tur tas!'' viņš ar kāju norādīja uz Otello.

,,Tas nav nekāds briesmonis, tas ir mūsu Otello,'' atbildēju ne visai laipnā balsī. Mūsu dzīvoklis likās stāvgrūdām pilns, tāpēc gāju uz guļamistabu atjaunot diplomātiskās sarunas ar Ievu.

,,Nāc, saņem astoņpadsmit viesus,'' es runāju pie atslēgas cauruma.

,,Ko?'' Ieva iekliedzās un kā bulta bija pie durvīm. Uztraukums izrādījās tik liels, ka viņa pat nepaskatījās spogulī, vai ir reprezentācijai piemērota.

(Turpinājums sekos.)

Valdis Mežezers

Lieldienas rīts

Tas rīts, tas Lieldienrīts,
kas junda pestīšanu,
Ar sirdi klausīties
liek tālā torņa zvaņu
No augstā Pēteŗa,
kas Rīgā vēsti sauc —
Ko tālu jāsadzird,
kaut posta negaiss kauc —
Ka tauta celsies reiz
un svinēs svētkus tad
Ar līksmi daudzkārtu,
Kā svinētus nekad.
Pār sētām pamestām,
kur krievu vilki smilkst,
Dievs svētot rokas cels,
lai miera laiki ilgst.
Tas rīts, tas Lieldienrīts,
kam labo vēsti paust,
Tam, nakti uzveicot,
ir gaišam jāataust!

Lai skaļāk skandē zvans,
lai Rīga pamostas,
Lai mūsu jūra dzird
un lauku atmatas,
Lai meži atbalso
un kalni priekā trīc:
Cels augšā Latviju
tās Lielās dienas rīts!

— * — * —

Arnolds Apse

Kur ir mūsu Valesa?

Ne balles kurpēs,
ne basām kājām —
uz muguras līkas
mums Latviju neatnest!

Kur ir mūsu Valesa —
mūsu drosme?
Vai vagara spieķis
mums ceļu rāda?

No kapenēm krītušie vanagi
trauksmē lido un jautā:
— Kur ir
trimdā rūdītais gars? —

Latvijas diena
nāks tik drīz,
cik taisna mums mugura ies!

— * — * —

Biruta Senkēviča

Pestītājs

Tev kailiem ērkšķiem galvu vija
Un zaimoja un izsmēja:
Tur Golgatā Tev jākāpj bija,
Kur dzīvību Tu atdevi.
Par ko? Par mīlestību cēlo,
Ko cilvēcei Tu dāvāji,
Par patiesību skaidro, kvēlo,
Ko zemes bērniem atklāji. —

Tā cilvēce mēdz atmaksāt
Un veco naidu sirdīs krāt!
Bet mīla, lai reiz ienaids zustu,
Nes vienmēr smago sāpju krustu.

— * — * —

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

* Izvērtē
* Novērš valodas kļūdas
* Rediģē
* Sagatavo salikumu
* Iekārto manuskriptu iespiešanai
* Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes

Par ,,abpusēju kultūras sakaru veicināšanu'' ALA kultūras biroja atzinības raksts nu gan pienāktos trimdas cildinātajam dzejdarim Olafam Stumbram, kuŗu čomiņi Rīgā (trimdas vadību piezobojot) uzņēmuši atplestām rokām. Dzimtenes balsī (51. n-rā) par to ne vien priecīgs Goldberga raksts, bet arī paliela bilde, rādot Olafu lasām savu dzeju speciālai izlasei — čekistam Aneraudam, latviešu ienīstajam Grigulim, ,,Ļeņina acs'' jūsmīgajam apdziedātājam Imantam Ziedonim u.c. virsslāņa un vienos taukos dzīvotājiem funkcionāriem un padomju varas slavinātājiem. Lai tuvāk tiem pielaizītos un iegūtu viņu īpašas simpatijas (ar pantiem laikam tas neizdevās), Olafs Stumbrs tur tad gaužām žēlojies: kolīdz kāds viņa paziņa viņa dzejoļus nolasījis kādā korporācijas vakarā (?), tā viņu par to izslēgusi uz 99 gadiem! Interesanti, kādu nosodījumu nu saņems pats Olafs no mūsu vadītājiem centriem par trimdas disciplīnas graušanu, kas noliedz brāļoties ar kompartijas bundziniekiem? Nekādu, — nepaļāts turpinās braukāt kā apsveikts lektors un skolotajs pa Kalifornijas latviešu centriem . . .

* * *

Labas domas pārdomām:

,,Ikvienam, kas pieder pie latviešu cilts, ir nacionāls pienākums pret savu tautu. Atkritēji mums jāizspļauj! Jāizolē tie, kuŗi sadarbojas ar tautas ienaidniekiem, atbalsta tos tieši vai netieši. Vairāk vērības tautas pašapziņas celšanai!'' (Dr. G. Šubiņš, Toronto).

* * *

,,Vai domājat, ka latviešu sirdis dzimtenē nav naida pilnas pret tiem, kas tēvzemē visu šo postu radījuši, kas, skaļiem svešās valodas vārdiem žvadzot, pulkiem plūst pa mūsu ielām? Mūsu tautas lepnums ir gan samīts, bet ne iznīcināts! Nacionālās ogles, dziļi raktas, joprojām kvēl noslēptas, lai okšķeri un ziņotāji neredz tās mūsu jauno latviešu sirdīs!'' (Pēteris Austriņš, Kalamazū).

* * *

,,ASV ārpolitika ir ričuraču kūleņošana! Kamēr Pad. savienības ārlietu vadība gadu desmitus vienās ķokās, ASV tā mainās ik pa 4 gadiem. Pa to laiku Pad. savienības ārpolitika iet pa agresijas ceļu uz priekšu. ASV savu demokratijas ideoloģiju neeksportē un neuzspiež, bet Kremlis, kas marksismu nepraktizē un sen vairs nav marksistisks, marksismu eksportē lielum lielam skaitam naīvo ticētāju rietumos! ASV kā nācijai vairs nav pašpaļāvības, visi norūpējušies par konsekvencēm, kādas varētu izraisīt stingra ASV ārpolitika.'' (Prof. Dr. Edg. Andersons, Kalifornijā). Vārdi, kas nāk no sirds!

* * *

Ja kāds krāj ,,sensacionālas publikācijas'', kādu pie ASV preses brīvības nav mazums, lai nosūta 1 dol. banknoti ,,The Review of the News'' (395 Concord Ave., Belmont, MA 02178) un palūdz sev pārspiedumu (reprint) no 1974. g. 20. marta Franka A. Kapella (Capell) iespiestā raksta ,,The Kissinger Caper'', kuŗā autors, pamatojoties uz krievu slepenā dienesta (KGB un GRU) ziņām, norāda, ka Henrijs, pirms studijām Harvardā, bijis KGB aģents (minēts arī viņa segvārds). Par neslavas celšanu Fr. Kapellu Henrijs cietumā nav iebāzis . . .

* * *

Oktobrī, atzīmējot savus 20 darbības gadus, ,,Tautas fotostudija Rīga'' sarīkoja starptautisku foto klubu izstādi-konkursu. Sasūtītājs fotogrāfijas godalgoja ar medaļām un diplomiem gan individuāli, gan pa foto klubiem. Bronzas medaļa piešķirta Laika fotografam pujorkietim A. Upītim par Rītausmu. Lai trimdas fotografu nacionālo rītausmu neapēnotu kompartijas nevērības migla, mūsu trimdinieku iecienītā ,,Komiteja kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs'' pēdējā brīdī attapās un ar čekas atvēlētiem rubuļiem iegādājās tiem ,,speciālu atzinības balvu'', ko tad laipnīgi pasniedza Nujorkas latviešu fotografu grupai (Br. Rozītim, Ilmāram Rumpēterim, A. Upītim, A. Balgalvei un A. Stīpiņai). Trimdas fotografs V. Ārgalis Austrālijā gan palika bešā. Cerams, ka nu ALA Kultūras birojs godalgotos, kas ,,uz savu roku'' (līdzīgi kā pag. g. Kanadas latvieša Sīpoliņa savāktā trimdas glelznotāju izstāde) sekmīgi paveikusi ,,abpusēju kultūras sakaru'' norisi, no savas puses arī apsveiks ar kādu pagodinājumu. Vai tad nacionālā pašiniciātīva nav jāatbalsta?

* * *

Agrāk baltiešu delegācijas pie Baltā nama trešā ranga bosiem piekļuva ar iepriekšēju pieteikšanos un apmeklējuma laika norunāšanu pie lielkungu sekretārēm. Tādēļ jābrīnas, kas nesenā latviešu, igauņu un lietuviešu pasaules apvienību pārstāvju vizīte pie Drošības padomes nodaļas vadītāja Paipa bija jākārto caur Hanaforda lobijistu firmu, tikai vairs ne tieši. Bet kālab tad nu iet īsāko ceļu, ja pa gaŗāko lielāks troksnis un kāds iegūst ,,īpašus nopelnus''par ceļa zīmēm? Nepieciešams nodibināt tiešus sakarus ar referentiem un vadītājiem darbiniekiem iestādēs. Demokratiskajās ASV iestāžu durvis taču vaļā visiem, kam pašiem drosme pieklauvēt.

Kanadas Daugavas Vanagu vīru koris ar disciplīnētu un augstvērtīgu sniegumu iepriecināja Kanaku vakara apmeklētājus.

Foto J. Liģers.

Vajāšanas

Mums zināmas aprindas jau daudz gadu vajā latviešu karavīrus un patriotus, mēģinot viņiem pierādīt dažādas vardarbības Otra pasaules kaŗa laikā. Šo aprindu ietekme un nauda panāca, ka 1978. g. ASV Tautas vietnieku namā pieņēma likumu, kas atļauj vērsties pret ikvienu pilsoni, kas sadarbojies ar nacistu režīmu vai dzīvojis nacistu okupētās zemēs un ar savu darbu atbalstījis vai veicinājis nodarījumus, vērstus pret citām rasēm, reliģijām un politiskiem uzskatiem.

Balstoties uz šo likumu, tieslietu departamentā izveidoja izmeklēšanas pārvaldi, kuŗu tagad vada A. Raiens (Allan Ryan). Pārvaldei sākumā piešķīra ap 2 milj. dol. budžetu, kas tagad jau vairākkārt audzis. Kā mēs zinām, pirmās pret latviešiem vērstās apsūdzības skāra V. Hāzneru un K. Detlavu. Pēc ilgu gadu tiesāšanām Tieslietu departaments tomēr zaudēja un abus apsūdzētos apellācijas tiesa attaisnoja. Šīs prāvas daļēji izpostīja apsūdzēto dzīvi un patērēja lielus sabiedrības līdzekļus.

Tagad mūsu uzmanību saista notikumi Kalifornijā, kur Tieslietu departaments apsūdz mūsu tautieti E. Laipenieku par nodarījumu pret komūnistiem un žīdiem vācu okupācijas laikā. Šā gada janvārī un februārī notika vairāku nedēļu ilgs tiesu process San Diego. No pieredzes zinām, cik neveiksmīgi ir mēģinājumi ievietot kādu rakstu amerikāņu laikrakstā par latviešu vai baltiešu problēmām, bet Laipenieka tiesas gaita parādījās 13 dienas no vietas divos San Diego laikrakstos ,,The Tribune'' un ,,The San Diego Union'' (26., 27., 28., 29., 30. janv. un 1., 2., 3., 4., 11., 17., 18. un 19. febr.), kā arī ,,Los Angeles Times'' (18. febr.) — kopā 21 ziņojums ar fotografijām. Apsūdzības uzturēja Tieslietu departamenta advokāti Klarisa Feldmane, Maikls Volfs un Brūss J. Einhorns. Viņu sūdzība ietvēr norādījumus, ka Laipenieks piederējis policistu grupai, kas piedalījusies žīdu vajāšanā un nonāvēšanā.

Laipenieks šo apsūdzību noraida kā nepamatotu, jo nav piedalījies nekādās kaŗa laika izrīcībās, par kuŗām runā ASV valdība. Viņš bijis Centrālcietumā izmeklētājs, lai atklātu krievu spiegus. Tur ievietoti komūnistu spiegi, sabotieŗi un Latvijā sagūstītie krievi. Laipenieks aizrādījis, ka latviešiem bijis naids uz komūnistiem, jo tie deportējuši un nonāvējuši tūkstošiem nevainīgu cilvēku. Pēc krievu izdzīšanas no Latvijas Laipenieks piedalījies masu kapu atrakšanā un redzējis komūnistu pastrādātos noziegumus. Laipenieks nav strādājis nacistiem, bet savai dzimtenei. Viņš norāda, ka krievu okupācijas laikā bijušas personas, kas palīdzējušas krievu NKVD deportēt latviešus uz Sibiriju.

Šī ir administrātīva tiesa, kuŗai jāizšķiŗ, vai Laipenieks ir deportējams, vai ne. Tiesnesis — Džons C. Viljams.

Laipenieku aizstāv Ivars Bērziņš no Nujorkas. Viņš savā aizstāvēšanas runā norādījis, ka ASV valdība nevar pierādīt, ka Laipenieks nonāvējis kādu cilvēku viņa rases, reliģijas vai politisko uzskatu dēļ. Apsūdzībā sniegtā informācija bijusi padomju komūnistu safabricēta. Valdībai būtu jāpierāda, ka Latvijas cietumos ievietotās personas nav bijušas vainīgas. Bet valdības vienīgā interese ir saglabāt holokosta atmiņas, un deportāciju jautājums ir politiski motivētas ,,raganu medības''. Bērziņš norāda, ka 1960. g. imigrācijas likumā nav nekādu norādījumu, kas būtu aizkavējuši Laipenieka uzņemšanu ASV arī tad, ja viņš būtu minējis, ka ir strādājis policijā.

Laipenieka labā liecinājuši 3 latvieši un 2 amerikāņi, kas snieguši ļoti labas liecības par viņa raksturu, darbu un personību.

Apsūdzētāji izsaukuši 3 liecinieku: A. Bērziņu no Ontario, Kanadā, kuŗš bijis Rīgas cietumā tādēļ, ka apsūdzēts par piedalīšanos deportējamo sarakstu sastādīšanā. Viņš Rīgā strādājis tekstilfabrikā; Ed. Virsi no Klīvlandes, Ohio, kuŗš agrāk braucis uz tirdzniecības kuģiem, apcietināts 1941. g. 18. jūlijā un ievietots Rīgas Centrālcietumā; B. Meistaru, kas dzimis Latvijā, bet tagad dzīvo Kfar Savā, Izraēlā, 63 g. vecs. Arestēts 1941. ģ. Rīgā. Par liecinieku aicināts arī kāds dokumentu eksperts — Gideons Epsteins no Vašingtonas. Viņš pārbaudījis Pad. Savienības piegādātos dokumentus, tomēr atzinis, ka savā praksē nevienu padomijas viltojumu neesot redzējis. Liecinājis arī kāds Dr. Rauls Hilbergs, Vermonta universitātes politisko zinību profesors un eksperts ,,holokosta'' un nacistu okupācijas lietās. Viņš liecinājis, ka latviešu politiskā policija saņēmusi rīkojumus tieši no nacistu varas — žīdu un komūnistu jautājumos.

Tiesas gaitā rādīti liecinājumi, kas uzņemti video lentē okupētajā Latvijā 1981. gadā. Pirmajā lentē, kas ir apm. 5 stundas gaŗa, liecinājis kāds Kārlis Smekerstans, 71 g. vecs, ar dzīves vietu Rīgā. Viņš arestēts 1941. g. jūlijā, bijis Centrālcietumā un koncentrācijas nometnē. Tā kā Laipenieka aizstāvim bijis daudz iebildumu par filmā sacīto, tiesnesis apturējis filmu demonstrāciju tiesā, tomēr atļāvis to izlietot kā pierādījumu.

Prokurori prasījuši Laipenieka deportāciju, jo viņš vīzas pieprasījumā neesot minējis savu darbu policijā.

Tiesneša lēmums bija gaidāms marta vidū, bet līdz šim laikam tas vēl nav zināms. Arī tad, ja tiesnesis nolemtu Laipenieku deportēt, viņa advokāts var šo lēmumu pārsūdzēt.

K. Petrovskis

TORONTO ZIŅAS

● Pensionāru apvienības 1. aprīļa sanāksmē Latviešu Namā 160 dalībnieku noklausījās folkloristes B. Senkēviča referātu Lieldienas senajā lauku sētā. Viņa pastāstīja par Lieldienu izdarībām, senajiem ticējumiem, olu krāsošanu, tomēr galvenais Lieldienās bija šūpoles un šūpošanās. Referāta nobeigumā visi kopīgi nodziedāja Lokaitiesi, mežu gali. Sarīkojumu daļas vadītājs K. Tannis pateicās referentei un saņēma no viņas krāsotu olu. Ar olām viņa apveltīja arī apvienības valdes priekšsēdi A. Retigu un dāmu komitejas priekšnieci E. Retigu. Nākošā 15. aprīļa saietā apvienības teātŗa grupas uzvedums — epizods no Skroderdienām Silmačos M. Kociņas iestudējumā, bet 22. aprīlī referēs gleznotājs J. Zuntaks.

● Māc. I. Gaide kristīja Kristu Upeslāci, Alberta un Ingas meitu.

● Pēc Sv. Andreja draudzes dievkalpojuma 18. aprīlī, pl. 15 draudzes dāmu komiteja rīko draudzes pēcpusdienu ar māc. J. Cālīša referātu par tematu: ,,Kodeks, pergaments un papīruss''. Pēc tam dāmu komitejas kafijas galds.

● Ticības celsmes stundas, sākot ar 13. aprīli, notiks katru otrdienas vakaru pl. 19.30 Austrumu draudzes Sv. Barnaba baznīcas zālē. Lūkasa evaņģeliju apcerēs mācītāji J. Cālītis, A. Celms, I. Gaide un stud. teol. M. Irbe. Pēc tam dziedāšana, lūgšanas, debates un sadraudzība pie kafijas tases. Ticības celsmes stundas no 12. janvāŗa līdz 30. martam bija Sv. Jāņa baznīcā, kopā 12 reizes, piedaloties no 30 — 60 dalībniekiem. Tādas stundas notikušas arī 8 reizes Sv. Andreja baznīcā no pērnā 20. oktobŗa līdz 15. decembrim.

● TLB drāmas kopas izrādes atkārtojums I. Vasari komēdija ,,Esmu bez vainas'' V. Brastiņa režijā sestdien, 24. aprīlī, pl. 18 Bickford Park vidusskolā. Lomas tēlos Anna Briede, Vilnis Brastiņš, Maija Ķuze, Imants Lapiņš, Biruta Tīruma-Vachsmuta, Arvīds Mārsons un Edgars Brastiņš, kas ir arī dekorātors un skatuves gaismotājs.

● TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars piektdien, 30. aprīlī, pl. 19 Latviešu Namā. Programmā vispusīgi audzēkņu priekšnesumi: referāti, literāri darbi, pašu sacerējumi, deklamācijas, dziesmas un Līgo svētku uzvedums ar laikmetīgām pašsacerētām līgo dziesmām. Ieeja 5 dol., pensionāriem 2 dol., ieskaitot cienastu; pašu audzēkņu gatavotie cepumi. Visi aicināti. Ienākumi par labu Latviešu Namam.

● Gleznotāja Fridricha Lindes gleznu izstādi (no 16. līdz 18. aprīlim Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās) 16. aprīlī pl. 7.30 vakarā atklās LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs. Izstādē varēsim iepazīt tuvu pie 150 darbu ar apspiesto tautu tematiku un nacionāliem motīviem, arī laikmetiskus darbus, un kostīmmetus no karnevāliem, kas radušies pēdējo desmit gadu laikā. Izstāde turpināsies 17. aprīlī no pl. 11 — 20 un 18. aprīlī no pl. 12.30 — 20. Apmeklētājus pacienās ar vīnu un sieru. Būs redzama pirmā kopīgā Baltijas valstu pastmarka, Latvijas kareivis, senkareivis, Rīgas pastnieks, demonstrācijas, rijas, ainavas. Katalogi ar gleznu reprodukcijām un izstādīto gleznu cenu saraksti pie ieejas.

● Austrālijas tautas deju ansambļa Saules jostas uzvedumam Upmaļu saimniece 21. un 22. maijā pl. 19 Toronto Minklera auditorijā, Senekas kolledžā, 1750 Finch Ave. E., biļetes iegādājamas otrdienās un piektdienās no pl. 19 Centrā, kā arī TLB sestdienas skolā pl. 13.

● Toronto Latviešu katoļu draudzes jaunievēlētā valdē pēc konstruēšanās darbosies valdes priekšnieks V. Miklašēvics, priekšnieka palīgs un kasieris A. Vuciņš, sekretārs J. Budže, locekļi A. Šlesers un A. Ancāns.

● Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes palīdzības fonda jaunievēlētā valde konstruēšanās sēdē amatus sadalīja šā: priekšsēdis Kārlis Ozoliņš, kasieris-sekretārs Elmārs Bērziņš, vicepriekšs. Augusts Vanags, protokolists Richards Kaņķis, padomnieks Jānis Skrastiņš. Revīzijas komisijas priekšs. Jānis Ozoliņš, P. Kamaruts un J. Caune.

● Uz draudžu dienām Katskiļos no 27. jūnija līdz 4. jūlijam var vēl pieteikties līdzbraucēji autobusā, kas aties 26. jūnijā pl. 8 no rīta no Sv. Andreja baznīcas. Brauciens autobusā 100 dol. abos virzienos, iemaksājot 50 dol. pie reģistrēšanās un otru pusi līdz 1. jūnijam. Pieteikšanās līdz 10. maijam pie M. Vilkas, 442 Woburn Ave., Toronto, Ont. M5M 1L7, tālr. 781-9410. Čeks rakstāms uz ,,Gaismas rīts'' vārda. Viens autobuss jau braucēju aizņemts.

● Sv. Andreja draudzes lauku īpašums Sidrabene atzīmēs 30 gadu pastāvēšanu 17. un 18. jūlijā ar plašu programmu un mantu loteriju. Kārtējie Sidrabenes sarīkojumi: 15. maijā pl. 19 maija balle ar Jaunbalss koŗa piedalīšanos un J. Jirgensona deju mūziku; 26. jūnijā Līgo svētki ar uzvedumu un E. Zakuļa deju orķestri; 11. septembrī sidrabeniešu vakars un 27. septembrī elegantas pusdienas; 2. oktobrī rudens ziedu balle. Vasaras nometne bērniem un jauniešiem no 4. jūlija līdz 15. augustam. Nometnes komandants Juris Eglītis.

● Tautisko Lieldienu sarīkojumā 3. aprīlī DV namā A. Pērkons pastāstīja par Lieldienu tradicijām. Pēc tam sīpolu mizās krāsotās olās apmeklētāji ieskrāpēja tautiskos rakstus. Ripināja olas un dziedāja tautasdziesmas A. Pērkona kokles pavadījumā. Viņš arī spēlēja klavierpavadījumu tautas dejām. Vanadzes bija gādājušas par tautisku ēdienu galdu: plāceņiem, zirņu pītēm, olām un atspirdzinošiem dzērieniem.

● Sv. Jāņa draudzes Saulaine šogad atzīmēs 30 gadu darbību. Draudzes sapulcē nolēma Saulaini pirkt 1952. gada 9. martā. Gadskārtējos Jāņu svētkus svinēs 26. jūnijā ar īpašu programmu. No 1. — 15. augustam Saulainē notiks LELBA rīkotie teoloģijas kursi. Dainas koris 25. aprīlī pēc dievkalpojuma pl. 13 baznīcas telpās rīko koncertu par labu Saulainei ar ieeju pret ziedojumiem no 5 dol. Vasaras nometne bērniem un jauniešiem šovasar notiks jau 31. reizi un ilgs 6 nedēļas, no 4. jūlija līdz 14. augustam. Līdz 1. augustam nometne būs tikai ar latvisko programmu bērniem, kas latviski saprot un arī pietiekami runā. No 1. — 14. augustam būs arī programma ,,Mēs mācāmies latviski'' bērniem, kam vājas latviešu valodas zināšanas. Saulaines nometnes vadības komitejas priekšniece ir I. Semenova, komitejā vēl darbojas A. Brencis, L. Dženinga, M. Lūsis, D. Monumenta, K. Ozoliņš, M. Pūliņš un māc. I. Gaide. Nometnes vadītāji šovasar ir Elga Ozoliņa-Krasta, Renāte Pogule-Vusta, Pauls Miniats, Zintis Pērkons (peldēšanas programmas vadītājs); Arnis Puķītis (meža mākas), Brigita Dobele (mūzika). Vēl var pieteikties vadītāji pie I. Semenovas, 112 Glenwood Cres., Toronto, Ont. M4B 1K2, tālr. 751-1959.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdiena notiks 17. aprīlī pl. 14 Walmer Rd. baznīcas sarīkojumu telpās. Galvenā runātāja Sv. Jāņa draudzes loc. Aina Avotiņa, kas strādā par slimnīcas māsu. Temats: ,,Viena diena misijas darbā''. Referente strādājusi misijas darbā Kenijā, Afrikā, par ko arī stāstīs. B. Senkēviča piedalīsies ar savu dzeju par Kristus ciešanām. Kopīgs cienasts no groziņiem, dziesmas un lūgšanas, arī mūzika.

● Latviešu kaŗa invalidu gada sapulci 28. martā Latviešu Namā ievadīja ar klusuma brīdi, godinot mūžībā aizsauktos invalidu saimes piederīgos kpt. Robertu Ancānu (ASV), Kārli Vikstrēmu un Herbertu Siļķēnu.

Valdes pr-dis G. Krustiņš ziņoja par semīgi aizvadīto darba gadu. Saimniekots ar 1,789 dol. atlikumu. Nolēma atbalstīt aprūpes namu Kristus dārzs, piešķirot 1000 dol., kad iecerētais pasākums būs kļuvis reālitāte. Sarīkojumu daļas vad. M. Bulovs ar G. Krustiņu informēja par iecerēto pavasaŗa sarīkojumu (24. aprīlī, pl. 20 DV namā), kas apvienots ar apvienības 20 gadu darbības atceri. Atzina vēlamību, ka sarīkojumos invalidiem ieeja būtu brīva.

Pārvēlamajā revīzijas komisijā ievēlēja Eg. Svīti (priekš.), no apvienības izstājušos rev. kom. loc. K. Blumberga un nekandidējošā V. Krugera vietā P. Polnu un O. Kļavenieku.

Apvienības valde šoreiz nebija pārvēlama. Tajā darbojas G. Krustiņš — pr-dis, V. Zikmanis — vicepr-dis un kasieris, E. Ozoliņš — vicepr-dis, sekr. A. Eglītis, biedrzinis V. Ivāns un sarīk. daļas vad. M. Bulovs. Dāmu komitejas pr-ce Helene Bulova.

April! April!

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā ziņa ,,Gaŗezers pārdots'' diemžēl neatbilst patiesībai. Pagaidām tas ir tikai aprīļa joks.

Jācer, ka šis ķecerīgais jociņš liks padomāt vienam otram aplamu pretišķību kurinātājam. Mēs nevaram atļauties kaitīgu brāļu kaŗu tieši tik lielā pasākumā kāds ir Gaŗezers. Nešķirojot ,,cēlējus'' un ,,ārdītājus'', ,,jaunos'' un ,,labos'' tautas darbiniekus, Gaŗezerā agri vai vēlu triumfēs veselais saprāts un atspīdēs latviskās saticības saulīte.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

3. maijā, pl. 19.30 Latviešu Centrā pēdējais ,,pirmdienu vakars'' pavasaŗa pusgadā — prof. Dr. J. Labsvīrs (no Indianapoles) vērtēs Latvijas neatkarības nozīmi tagadnei. Ieeja pret ziedojumiem. Atspirdzinājumi.

amber
AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

R. Roze pēdējā gaitā

Archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis 27. marta rīta stundā no Sv. Andreja draudzes dievnama izvadīja mūžībā aizsaukto Dieva kalpu R. Rozi. Baznīcā ar dziesmām no nelaika atvadījās Sv. Andreja draudze un Kanadas DV vīru koris. Pie šķirsta goda sardzē stāvēja draudzes padomes darbinieki un Toronto DV nodaļas biedri. Pēdējās ardievas teica arī draudzes priekšnieks U. Ķiesners, DV Toronto nod. pārstāvis A. Šterns, LNAK padomes priekšsēdis E. Šķobe, B. Senkēviča, L. Ozols, A. Ozoliņa u.c.

Kapsētā funerālijas vadīja archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis. Draudzes dāmu komiteja ar priekšnieci B. Kūlu bija izkārtojušas bēŗu mielastu, kuŗā piedalījās kupls bērinieku skaits, kavējoties atmiņās par zemes klēpī guldītā nelaika dzīvi un darbiem.

Par nelaiķi sēro dzīvesbiedre Karolīne, meita Lolita Gulbe ar dzīvesbiedru Valdi, dēls Andrejs ar dzīvesbiedri Margaretu, četri mazbērni un divi mazmazbērni. R. Rozes aiziešana ir smags zaudējums visai Kanadas latviešu saimei.

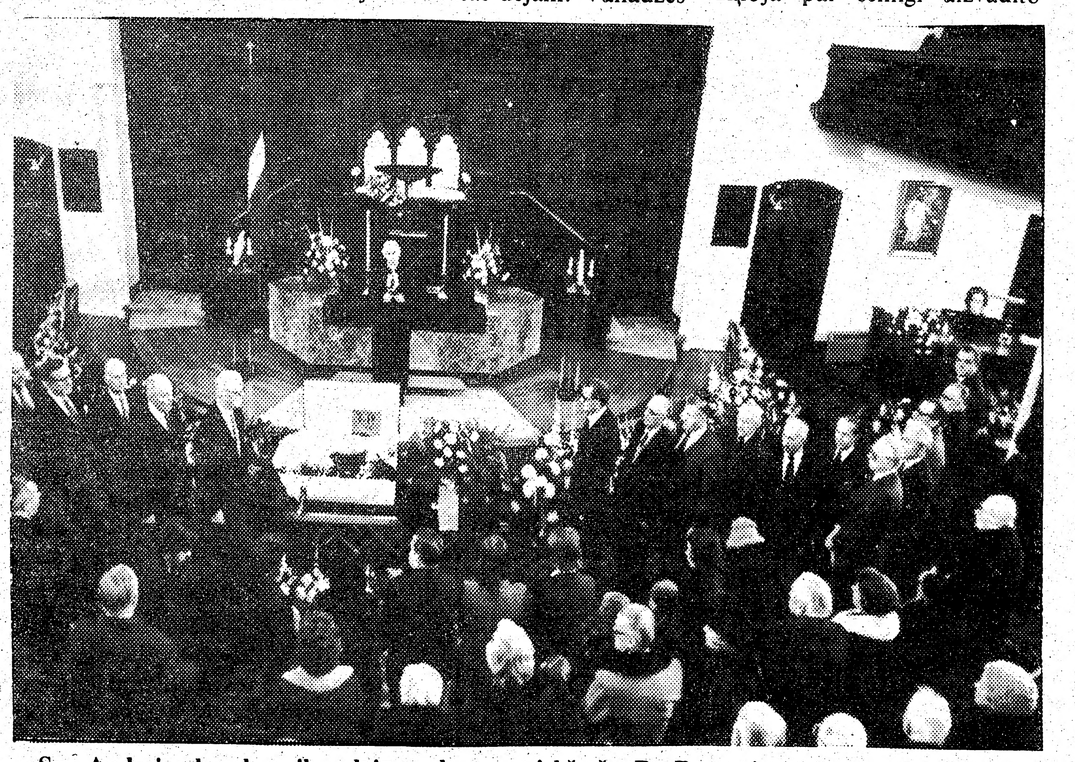

Sv. Andreja draudzes ilggadējā padomes priekšsēža R. Rozes izvadīšana pēdējā gaitā no draudzes dievnama.

Foto J. Liģers.

Lolita Gulbe

Tēvam

Es vienmēr pasmēlos
no Tavas mīlestības,
Tava spēka, —
domādama,
ka strauts nekad,
nekad neizsiks.
Balts miers
kā ziema pārklāja
Tavas rokas, Tavus vārdus
un tomēr es jūtu —
Tavas gādības,
Tavas mīlestības
strauts
sīki un neizbeidzami
tek caur manu sirdi
no Mūžības.

TOBAGO AICINA

Pirms dažiem mēnešiem latviešu laikrakstus aplidoja vēsts par jaunu, pēc skaita piekto, latviešu salidojumu senajā kurzemnieku kolonijā Tobago no 3. — 16. jūnijam. Ap to pašu laiku arī parādījās vēsts par latviešiem ļoti draudzīgi noskaņotā Trinidadas un Tobago min. prez. prof. Dr. Ērika Viljemsa navi.. Tā kā īsi pirms tam bija miruši arī daži latviešu draugi Trinidadā un Tobago, latvieši bažījās par salu valsts nākotni un vietējo iedzīvotāju turpmākajām attiecībām pret latviešiem, kas līdz šim bija ļoti sirsnīgas.

Bažām nebija pamata. Vēlēšanās latviešiem draudzīgā partija guva vēl lielāku uzvaru nekā agrākos gados un tagad ir absolūtā vairākumā. Mums draudzīgs ir arī jaunais ministru prezidents Džordžs Čembers. Pretēji askētiskajam zinātniekam Dr. Viljemsam, viņš ir ļoti sabiedrisks. Vietējie iedzīvotāji draudzīgi uzņēma Kanadas latviešu profesoru Dr. Gunāru Šubiņu, kad viņš ar saviem studentiem tur vēlā rudenī izdarīja pētījumus. Nupat agrāko latviešu salidojumu organizātors prof. Dr. Edgars Andersons, kas ir Trinidadas un Tobago valdības vēstures un archīvu konsultants kopš 1957. gada, saņēmis no Trinidadas un Tobago valdības vēstuli, kas apsveic jauno ,,kurzemnieku'' salidojumu no 3. — 16. jūnijam kā draudzības saiti (bond of friendship), kas eksistē starp latviešu ceļotājiem un latviešu sabiedrību rietumu zemēs no vienas puses un Trinidadas un Tobago iedzīvotājiem no otras puses. Vēstulē rakstīts, ka ,,draudzības sēkla'', ko sēja pirmā latviešu grupa 1974. gadā un kas izaugs kokos un ziedos nākošajās latviešu vizītēs, ievāks draudzības ražu 1982. gadā''.

Valdība projektē dažāda veida uzmanību un programmas latviešu salidojuma dalībniekiem. Arī paši latviešu salidojumu dalībnieki parasti dalās savos talantos ar vietējiem iedzīvotājiem un līdzbraucējiem. Salidojuma dalībnieku vidū bez parastās ,,profesoru brigādes'' un viņu referātiem šoreiz būs pianiste Mirdza Nāruna-Bogdanoviča, kas no agrākiem braucieniem šīs salas ļoti iemīlējusi, un kuŗu savukārt iemīlējuši vietējie iedzīvotāji. No jauna pirmo reizi piedalās rakstnieks Knuts Lesiņš ar kundzi dziedātāju — Valdu Lesiņu. Kā vienmēr, savas ārtavas sniegs Venecuēlas latviešu komponists Gutars Ģedulis un Venecuēlas un Tobago latviešu draudzes mācītājs Romans Reinfelds, šoreiz gan, pēc paša izteicieniem, pēdējo reizi, jo aizejot pensijā. Viņš bija lielā mērā Tobago draudzes ,,dvēsele''. No mācītājiem piedalās arī Teodors Vēdzele. Nekad netrūkst ilggadējais Tobago ceļotājs inž. Maksimils Grietēns. Būs arī Viļa Lapenieka jaunā filma par Tobago.

Savu piedalīšanos pieteikuši arī daudzi citi tautieši, to vidū mākslinieki, rakstnieki un citi. Laba daļa tomēr vēl nav iesniegusi savas anketas. Tās tagad steidzīgi jānosūta Kanadas tautiešiem prof. Dr. Gunāram Šubiņam — 172 Cedarbrae Avenue, Waterloo, Ontario, Canada N2L 4S3, tel.(519) 884-6690. Bet ASV, Eiropā, Austrālijā un citur dzīvojošiem — prof. Dr. Edgaram Andersonam — 2571 Booksin Avenue, San Jose, CA 95125, USA, tel. (408) 264-3176. Nokavējušies tautieši būs spiesti maksāt parastās ekskursantu cenas, kas ir divas reizes dārgākas nekā valdības speciāli noteiktās zemās cenas šī salidojuma pamatkodolam un ir skaitā ierobežotas uz 100. Protams, ir arī tautieši, kam cenas nav svarīgas, un daļa no viņiem pievienosies salidojumam tikai uz dažām dienām svinīgajā dievkalpojumā un Priekšjāņu svinībās. Notiks krāšņi vietējo iedzīvotāju koŗu un deju grupu priekšnesumi un, kā parasts — daudzas ekskursijas uz vēsturiskām un dabas skaistuma ziņā izcilām vietām. Būs arī lieliska peldēšanās un atpūta, izstādes un skates.

E.A.

4000 dolaru sabiedriskiem mērķiem

Latviešu kreditsabiedrības Toronto austrumu biroja, 4 Credit Union Drive, vadītājs V. Korolkēvics informē, ka kreditsabiedrība maksās 8 proc. dividendes par paju ar atpakaļejošu datumu no pag. gada aprīļa līdz septembrim, bet no oktobŗa līdz 1982. g. martam — 13 proc. Tas paziņots 24. martā Latviešu Namā Toronto. Minētos pirmajos mēnešos pabeidza nolīdzināt kreditsabiedrības agrākos zaudējumus sakarā ar aizdevumu bankrotējušai Lonkarta firmai. Tagad zaudējums nokārtots, tāpēc kreditsabiedrība pēdējos mēnešos var maksāt 13 proc. par paju. Bez tam kreditsabiedrība piešķīrusi sadalīšanai latviešu sabiedrībai 4000 dol. Pēc likuma kreditsabiedrībām tagad jāuzkrāj 25,000 dol. rezerves kapitāls pašai savā kasē.

Latviešu kreditsabiedrība beidzot atbrīvojusies no īrētām telpām Toronto rietumos Blūra ielā, kur tās, pēc nodaļas atvēršanas pilsētas austrumos Latviešu Centrā, stāvēja neizmantotas jau ilgāku laiku, kaut īri maksāja. Kreditsabiedrība no šī īres līguma atbrīvota ar 1. aprīli, kas dos ietaupījumu 20,700 dol. gadā.

24. martā Latviešu Namā izlozēja arī lidojumu un uzturēšanos divām personām vienu nedēļu Floridā, dodot iespēju piedalīties loterijā kreditsabiedrības biedriem, izsniedzot lozi par katru 100 dol. bilances pieaugumu mēnesī ilgtermiņa vai krāšanas kontā. Šo ceļojumu laimēja Beaverbrook Insurance and Real Estate Ltd. īpašnieks Voldemārs Bebris. Ceļojumu atbalstīja un kārtoja Hello World Travel ceļojumu biroja īpašniece Inese Grodne, kas arī izvilka laimīgo lozi V. Bebrim.

V. S.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes padome. Foto J. Liģers.

Ģimene un skola saglabā mūsu jauno audzi latvietībai. Uzņēmumā TLB sestdienas skolas audzinātāja S. Pogule ar saviem ,,studentiem'', no kreisās: Mārtiņu Šmitu, Daci Timberi, Tediju Muratu un Larisu Roci. Foto J. Liģers.

Daugavas Vanagu lielajā salidojumā Toronto. No kreisās: DV KV priekšsēdis V. Plūdons, viesis ASV zemes valdes priekšsēdis A. Spārniņš, Kanadas vanadžu vad. N. Pulciņa un viešņa no Anglijas vanadžu priekšniece A. Liepiņa. Foto V. Cinis.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

Latviešu Centrā Umurkumurā ik piektdienas vakaru cienasts no pl. 17,30. Sestdienās no pl. 12.00. Visi mīļi aicināti.

12. aprīlī pl. 14 un pl. 19 modes skate ,,Silueti'' Kanadas Latviešu Centrā. Rīko Gaujas gaidu vienība.

15. aprīlī, pl. 14. Latviešu Namā pensionāru sanāksme ar Skroderdienām Silmačos epizodiem M. Kociņas vadībā.

16. aprīlī, pl. 19.30 Fr. Lindes gleznu skates atklāšana (lūdz skatīt sludinājumu).

17. aprīlī, pl. 14 Walmer Rd. baptistu dr. baznīcā kristīgās sadraudzības pēcpusdiena. Groziņi.

18. aprīlī pl. 11.30 — 15.00 azaids Latviešu Centrā, veltīts Kristus dārza atbalstam. Pl. 15.30 vidējā zālē māc. Arvēds Celms referē par Zentas Mauriņas dzīvi un atziņām.

22. aprīlī, pl. 19.30 Latviešu Centra vidējā zālē PBLA vicepriekšsēdis LNAK politiskās nozares vad. Dr. L. Lukss runās par Kultūras sakaru komiteju.

24. aprīlī pl. 18 Bikforda vidusskolā TLB teātŗa kopas izrāde ,,Esmu bez vainas''.

24. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu karŗa invalidu apvienības 20 gadu atceres sarīkojums ar saviesīgu vakaru. Spēlēs E. Zakuļa kapella. Visi laipni aicināti.

25. aprīlī no pl. 11.30 — 15.00 azaids Latviešu Centrā — pēdējais šinī sezonā.

25 aprīlī pl. 13 Dainas koŗa koncerts Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē.

30. apr. — 2. maijam Sv. Jāņa baznīcas telpās Ed. Dzeņa gleznu un grafiku izstāde. Atklāšana 30. apr. pl. 19.30.

30. aprīlī pl. 19 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars. Ieņēmums par labu Latviešu Namam.

1. maijā, sestdien, pl. 19.00 DV koŗa Zīle 10. gadskārtējais koncerts Walterhall, Toronto.

8 — 16. maijam Sv. Andreja baznīcas telpās Amerikas Latv. teātŗa Ēvalda Dajevska skatuves darba izstāde 1945 — 1980, veltīta latviešu teātrim ārpus Latvijas. Atklāšana sestdien, 8. maijā, pl. 15. Izstāde atvērta: 8. maijā no 14 — 18, 9. maijā (svētdien) no 9 — 11 un 12 — 16. No pirmdienas līdz piektdienai (iesk.) no 14 — 20. Sestd., 15. maijā, no 9—17 un svētd., 16. maijā, no 12 — 15. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 3 dol., bērniem brīva.

15. maijā pl. 19 Sidrabenē Maija svētki ar Maija karalienes vēlēšanām.

21. un 22. maijā pl. 19 Saules Jostas ,,Upmaļu saimniece''. Biļetes pie Volmeres — Centrā otrdienās un piektdienās no pl. 19 un TLB sestdienas skolā pl. 13. Telef. mājā 469-0803.

16. oktobrī pl. 19 DV namā DV Toronto nod. gada svētki.

30. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa 2 viesizrādes Toronto.

31. oktobrī pl. 15 DV namā mirušo DV biedru piemiņas vakars.

27. novembrī pl. 19.30 DV namā karavīru daudzinājums.

4. un 5. decembrī pl. 10 DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

12. decembrī pl. 14 DV Toronto nod. bērnu eglīte.

18. decembrī pl. 19 DV namā nodaļas biedru eglīte.

31. decembrī pl. 20 DV namā jaunā gada sagaidīšana.

BĒRZAINE

19. jūnijā pl. 9 DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes. Vakarā Jāņu ielīgošana.

Daugavas vanagu saime aug

DV CV jaunais prezidijs pēc konstruēšanās š.g. 14. februārī, no kreisās: DV CV kasieris un iekšējās informācijas noz. vad. Arnolds Tauriņš, DV priekšn. Jānis Frišvalds un DV CV sekretārs un ārējās informācijas noz. vad. Gunārs Tamsons.

Foto Austra Freimane.

DV CV prezidija pirmā sēde jaunajā gadā un jaunajā sastāvā notika DVF Donkasteras nodaļas namā.

Sēdi ievadot, J. Frišvalds lūdza ar klusuma brīdi godināt nesen mūžībā aizgājušos DV darbiniekus un kapt. Robertu Ancānu, LKIA dibinātāju. J. Frišvalds ziņoja par DV vadības vēlēšanu rezultātiem un pateicās visai DV un vanadžu saimei par rosību, piedaloties vēlēšanās tik lielā skaitā. J. Frišvalds solīja DV priekšnieka pienākumus veikt pēc labākās pārliecības DV organizācijas principu garā. DV priekšnieka izteiktajai pateicībai savējo pievienoja atkal ievēlētā vanadžu priekšniece A. Liepiņa. J. Frišvalds apsveica jauno prezidija locekli — DVF pārstāvi Arnoldu Tauriņu, kas ar 1. janvāri uzņēmies veikt prezidija locekļa pienākumus.

DV saime Austrālijā ievēlējusi jaunu valdes priekšsēdi Visvaldi Aufmani; valdes sēdeklis tagad ir Sidnejā, no kuŗas vanagu saimes arī ievēlēta jaunā valde nākamiem trim darbības gadiem. Vanadzes izraudzījušas par Austrālijas DV vanadžu vadītāju Annu Kliešmetu.

Sakarā ar prezidija sastāva maiņu S. Lindiņa līdz šim vadīto Iekšējās informācijas nozari lūdza uzņemties jaunievēlētam DV CV loceklim A. Tauriņam; Ārējās informācijas nozari, ko 6 gadus vadīja tagadējā vanadžu priekšniece A. Liepiņa, turpmāk lūdza vadīt G. Tamsonu, kam līdz šim CV nozaŗu vadītāja pienākumu nebija. Abu informācijas nozaŗu vadītājiem ir tiesības pieaicināt referentus savu uzdevumu labākai veikšanai. Tā kā vēl krājumā ir brošūra angļu valodā ,,Latvia and Latvians'', nolēma brošūras nodot to latviešu organizāciju rīcībā, kas nodarbojas ar politiskās informācijas darbu. Tuvākos gados būtu jādomā par jaunas brošūras sagatavošanu, ņemot vērā aktuālos politiskos notikumus pasaulē.

Prezidijs iepazinās ar ģenerālsekretāra A. J. Bērziņa ziņojumu par priekšdarbiem, kas veikti DV goda priekšnieka plkv. Viļa Januma kapa pieminekļa lietā un akceptēja viņa ierosinājumus. Atziņa par vēlamu sagatavot pēc iespējas pilnīgu diapozitīvu krājumu par plkv. V. Januma un lūgt DV CV Kultūras nozares vadītāju V. Plūdoni šo jautājumu kārtot, izmantojot jau apzinātos materiālus. Pārrunāja CV Sporta nozares vadītāja J. Kadega iesniegumu sakarā ar noteikumiem par DV sporta nodaļām; vienojās lūgt J. Kadeģi šos noteikumus sagatavot galīgā veidā līdz nākamai DV CV sēdei š.g. jūlijā. DV dāvinātās mākslinieka Zustera gleznas apdrošināšanu lūgs nokārtot Austrālijas DV valdei.

Rakstveida CV sēdes dalībnieki visumā atbalsta ierosinājumu rīkot DV Globālās dienas ik trīs gadus. Lai šis DV nozīmīgais notikums nesakristu ar kācu citu iecerētu sarīkojumu 1984. gadā, prezidijs sazināsies ar PBLA. Tāpat vairākums atzinis par vēlamu izdot prof. E. Andersona grāmatu par Latvijas bruņotajiem spēkiem. Galīgo lēmumu par grāmatas izdošanu pieņems DV CV nākamajā sēdē. Vienojās DV CV sēdi noturēt 25. un 26. jūlijā pirms 5. Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Līdsā DVF Halifaksas nodaļas namā. Uz sēdi aicinās arī t.s. ,,mazo zemju'' pārstāvjus. Iecerēts arī DV draudzības vakars Dziesmu svētku laikā.

Visvairāk laika sēdē prasīja pārrunas par DV dokumentārās filmas sagatavošanu. A. Liepiņa, būdama Kanadā, skaidrojusi iespējas filmas vietā sagatavot video lenti. Plašu informāciju par šīs tehnikas izmantošanas iespēju ,,par'' un ,,pret'' argumentiem sagatavojis Latviešu videolenšu studijas un bibliotēkas vadītājs J. Valdmanis. Ņemot vērā šīs ieceres nozīmīgumu, prezidijs nolēma lūgt filmas komiteju, ko tagad vadīs jaunais Iekšējās informācijas nozares vadītājs A. Tauriņš, visu jau iegūto un tuvākā nākotnē sagādāto informāciju filmas resp. videolentes lietā sagatavot līdz DV CV sēdei. Tā kā komitejas locekļi vanadžu priekšniecei A. Liepiņai paredzēts apmeklēt vanadžu kopas ASV, tad lūdza viņu satikties ar filmas sagatavošanas darbā iesaistītām personām visu svarīgāko jautājumu noskaidrošanai.

Plkv. V. Januma balvu DV KV priekšsēdis V. Plūdons pasniedzis 9. janvārī Toronto TLB sestdienas skolai (750 dol.). Sidnejā tajā pašā dienā DV Austrālijas valdes priekšsēdis V. Aufmanis pasniedzis balvu arī režisoram Kārlim Gulbergam (250 dol.). I. Kažociņš informēja par skautu un gaidu 4. lielo pasaules nometni ,,Kāvu gaismā'', kas notiks Mičigenas pavalstī ASV. Prezidijs atvēlēja nometnes atbalstam 100 dol. no Jaunatnes nozares līdzekļiem.

Pieņēma zināšanai PBLA KF preses nozares vadītāja A. Zariņa informāciju par piešķiramām balvām. Ar gandarījumu atzina, ka DV Mēnešraksta pēdējo numuru iespiešanas kvalitāte ir uzlabota.

Ar gandarījumu prezidijs uzzināja, ka ASV ,,Latvijas ciemā'' nodibinājusies jauna DV nodaļa un Anglijā DVF Almēlijas kopas locekļu skaits tik daudz pieaudzis, ka tagad tā ir atzīstama par nodaļu. Pie atsevišķo nozaŗu darbības vanadžu priekšniece A. Liepiņa ziņoja, ka apsveikusi jauno vanadžu vadītāju Austrālijā Annu Kliešmeti. Vanadzes Rietumvācijā izveidojušas 5 darbības ,,novadus'', kas apvieno ģeografiski tuvākās vietās dzīvojošās vanadzes un kopas.

Talcinieki vārdnīcai

Pag. gada decembrī Latviešu institūta sēdē Ņujorkā nolēma sagatavot jaunu angļu-latviešu vārdnīcu, ko veiks Latviešu valodas komisija kopā ar ALA izglītības biroju. Projektu apsprieda 27. marta sanāksmē Ņujorkā, kuŗā piedalījās Latviešu valodas komisijas prezidija priekšsēdis Dr. P. Norvilis. ALA izglītības birojā vad. A. Lejiņa un valodniece H. Radziņa. Vārdnīca vajadzīga jauno skolēnu mācīšanai; vārdu krājums varētu būt 30 — 40,000. Tā būtu sagatavota pēc Latvijas neatkarības laika pareizrakstības.

Darbu varētu veikt ar talciniekiem. Par līdzstrādniekiem varētu darboties skolotāji, kas apstrādātu angļu vārdus un sarakstītu tos uz papīra loksnēm, pa 10 — 15 vārdiem uz katras. Filologi rūpētos par latviešu pareizrakstību un tehnisko apdari. Darbu financētu ALA izglītības birojs, rēķinus kārtojot tieši, bez valodas komisijas starpniecības. Bija arī ierosinājums atzīmēt angļu valodas izrunu, bet to tehniski nav iespējams veikt, jo latviešu spiestuvēm nav īpašo rakstu zīmju izrunas apzīmēšanai, bet amerikāņu spiestuvēm nav latviešu burtu. Par angļu-latviešu pareizrakstības vārdnīcas sagatavošanu atbildīgi ir Latviešu valodas komisijas priekšsēdis un ALA izglītības biroja vadītājs, kas koordinē darbus.

Valodniece V. Baltiņa-Bērziņa dodas uz Vāciju, kur trīs mēnešus uzturēsies Minsteres latviešu ģimnazijā, mācot latviešu valodu. Vasarā viņa atgriezīsies Mineapolē un cer piedalīties šīs vārdnīcas darbā.

Lai paātrinātu latviešu pareizrakstības vārdnīcas tapšanas lēno gaitu, Latviešu valodas komisijas prezidija locekļi ierosinājuši latviešu vārdu izvēlē pieaicināt talkā Ņujorkas apkārtnes skolotājus. Tiem ir ilga pieredze latviešu valodas mācīšanā Ņujorkas latviešu skolās. Šī pieredze varētu noderēt vārdnīcā ievietojamo vārdu izvēlē. Par šīs vārdnīcas pareizrakstības likumiem atbildīgi valodnieki, kas pēc vārdu izvēles rakstību rediģēs, ievērojot Latvijas neatkarības laika likumus. Ņujorkas latviešu kreditapvienība vārdnīcas sagatavošanai ziedojusi 100 dol. V. Irbe

MEKLĒJU
uzticamu bērnu aukli Thornhill rajonā. Brīvs dzīvoklis un uzturs. Alga pēc vienošanās.
Zvanīt pēc pl. 18 —
881-0524.

HOLLYWOOD
Real Estate Ltd.

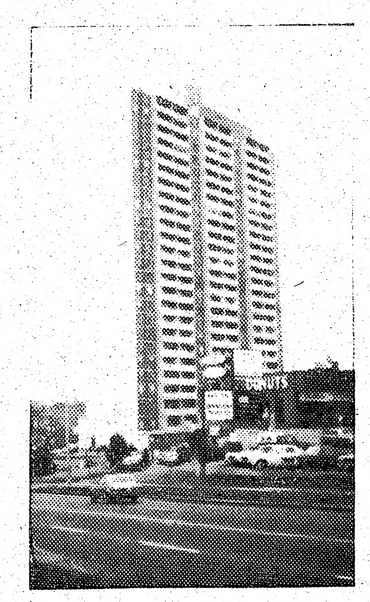

Kondomīnija dzīvokļi, dažāda lieluma. Pilsētas rietumos.
Vilis Liličuks
746-3395 mājās
746-4360 birojā

RAIBĀ NEDĒĻA

KONFRONTĀCIJA ANTARKTIKAS PIEVĀRTĒ

Aizvadītās nedēļas lielākais pārsteigums starptautiskā skatuvē pēkšņi uzliesmoja varbūt visnegaidītākā vietā — Dieva aizmirstās Folklandes salās, Atlantijas okeana dienvidu vistālākajā stūrī, Antarktikas pievārtē. Šīs salas jau 16. gadsimtenī pirmie atklāja britu

Folklandes salas jau pārņēmis Arģentīnas ieceltais gubernātors Mario Mendezs.

jūrnieki, bet pārmaiņus tur plīvojuši Francijas, Spānijas un arī Arģentīnas karogi. Kopš 1833. gada Folklandes salas, kas atrodas apm. 450 jūdzes no Dienvidamerikas piekrastes, ir bijušas britu kolonija. Tās iedzīvotāju skaits nedaudz pārsniedz 1800; pēc izcelsmes visi ir vai nu bijušie britu karavīri, vai jūrnieki. Folklandiešu dzīves veids un tradicijas ir britiskas. Šīm salām ir savs gubernātors un apm. 180 vīru aizsardzības spēki. Pēdējos 20 gados Arģentīna vairākkārt apstrīdējusi salu piederību Lielbritanijai. Patiesības labā jāatzīst, ka Folklandes salas ir vienīgais koloniālais īpašums, kas palicis Lielbritanijai pēc imperijas iziršanas.

Pagājušā nedēļā pārsteiguma desanta operācijā arģentīnieši izcēlās Folklandē un bez lielas pretestības pārņēma tur varu. Tagad steigā par Folklandes militāro gubernātoru Arģentīna jau paspējusi iecelt Mario Mendezu, kas likvidējis visus britu administrātīvos iestādījumus un jau paguvis atvērt Arģentīnas parauga divvalodu vidusskolu. Nav zināms, ko jaunais ģenerālgubernātors iesāks ar 600,000 aitām, kuŗu uzraudzība un ganīšana bija folklandiešu līdzšinējā vienīgā, bet labi atmaksātā nodarbošanās. Arģentīnas agresija pret Folklandes salām Londonu pārsteidza kā zibens spēriens pie skaidrām debesīm. Opozicija pārmeta min. prez. Tačerei neattaisnojamu nolaidību šīs britu kolonijas aizsardzības spēku nepietiekamā kontingenta radīšanā. Atzīmējams, ka prezidents Rēgens, no savas puses, personiski brīdināja arģentīniešu prezidentu no agresijas Folklandes salās. Arģentīna, acīm redzot, izšķīrās rīkoties savādāk un riskēt. Te jāievēro, ka Rēgenam, no vienas puses, ir ļoti svarīga Lielbritanijas draudzība un uzticība, bet, no otras puses, arī Arģentīnas atbalsts komūnistu ekspansijas apturēšanai Dienvidamerikā.

Tačere parlamentā deklarēja, ka viņas valdība darīs visu iespējamo, lai atbrīvotu Folklandes salas no Arģentīnas nelikumīgās okupācijas. Ceļā uz konflikta vietu jau devusies apm. 50 kuģu liela britu flotes vienība. Paies varbūt divas nedēļas līdz britu flote sasniegs Folklandi un starplaikā nemaz nav izslēgts abu pretējo pušu diplomātisks izlīgums. Ja panākumi diplomātiskā frontē izpaliks, tad briti, droši vien, mēģinās ar blokādi nogriezt Folklandes salas no Dienvidamerikas kontinenta. Nav izslēgta arī tieša militāra akcija, un šādas akcijas sekas var būt nepārredzamas. Atzīmējams, ka Arģentīnas akciju vienprātīgi nosodījušas Apvienotās Nācijas, prasot okupācijas spēku tūlītēju atvilkšanu.

VAI KOALICIJA BEZ DUARTES?

Pagaidu parlamenta vēlēšanas Salvadorā pierādīja, cik aplami savos pareģojumos var būt rietumu politiķi un liberālās preses pārstāvji. Neskatoties uz komūnistu mēģinājumu par katru cenu ar slepkavībām un terroru izjaukt šīs vēlēšanas, tajās piedalījās divreiz lielāks vēlētāju skaits nekā bija pieņēmuši vislielākie optimisti. Pāri par miljonu salvadoriešu piedalījās vēlēšanās, lai tā apliecinātu ilgas pēc miera un ticību demokratijai un reizē noraidītu nepieņemamo komūnistu režīma uzspiešanas mēģinājumu. Līdzšinējā prezidenta Duartes kristīgo demokratu partija ieguva 40 proc. no visām balsīm, bet nespēja nodrošināt pagaidu parlamentā absolūtu vairākumu. Šo vairākumu tomēr var radīt piecu labā spārna partiju koalicija. Vašingtona dara visu iespējamo, lai ietekmētu labā spārna lielākās partijas Arenas vadītāju Robertu Dobisonu (par viņu nodotas 29 proc. balsis) varas

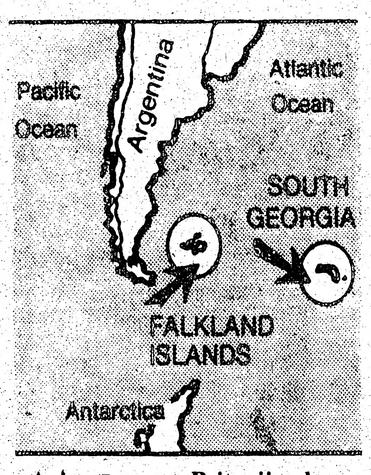

Arģentīnas un Britanijas konfrontācija Antarktikas pievārtē.

pārņemšanas gadījumā respektēt Duartes ievadītās sociālās un saimnieciskās reformas. Te pirmā vietā ir agrārreforma, kuŗas ietvaros latifundiju milzu īpašumi tiek sadalīti un nodoti zemes kopēju rīcībā.

Labā spārna pārstāvis vadonis Dobisons mēģina izveidot nacionālās koalicijas valdību.

Labā spārna politisko partiju vadoņi būtu ar mieru labprāt uzņemt koalicijā arī kristīgos demokratus, bet viņiem ir iebildumi pret līdzšinējo prezidentu Duarti, kas neesot pietiekami apņēmīgi apkaŗojis terroristus. Nacionālās vienības koalicija, kuŗā ieietu visas partijas, būtu Vašingtonai vispieņemamākais atrisinājums. Salvadoriešu politiķi jau tagad apliecinājuši, ka no savas puses darīs visu iespējamo cilvēka tiesību respektēšanas ziņā un tūlīt pēc parlamenta sanākšanas paredzēta arī plaša apmēra amnestija. Atzīmējams, ka pastāvīgā parlamenta vēlēšanas notiks pēc gada, un nav šaubu, ka pēc ilgiem, ilgiem gadiem Centrālamerikas sirdī beidzot dzimst patiesas demokratijas principu iemiesojums.

RĒGENS NORAIDA BREŽŅEVA PLĀNU

Briesmīgā atomkaŗa draudi ir viens no Kremļa psiholoģiskā propagandas kaŗa iespaidīgākiem ieročiem. Brežņevs nāca klajā ar savu „atbruņošanās" plānu, kuŗa ietvaros abām lielvalstīm būtu nekavējoties jāiesaldē viņu rīcībā esošo ieroču kontingents. Rēgens norādīja, ka tas nozīmētu vienpusīgu Pad. savienības militārā pārākuma akceptēšanu. Nav jāaizmirst, ka uz Eiropu vien Kremlis jau notēmējis 600 stratēģiskos atomieročus, bet NATO valstu rīcībā šāda tipa ieroču pagaidām nav. Praktiski tas nozīmētu, ka padomju militārais pārspēks Vecajā kontinentā militāra konflikta gadījumā izteiktos 600:0 Kremļa labā. Rēgens deklarēja, ka atomkaŗu viņš uzskata neiespējamu un Amerika to nekad neiesāks. Tomēr dzīves reālitātes liedz Amerikai atbruņoties resp. iesaldēt savu bruņošanās programmu laikā, kad Pad. savienības militārais potenciālis ir nesalīdzināmi lielāks. Sarunas par abu valstu stratēģisko ieroču arsenālu samazināšanu varētu sākties tikai tad, kad ASV būs sasniegusi vienādu militāru potenciāli ar Pad. savienību. Pašreizējos apstākļos iesaldēšana būtu vairāk nekā bīstama un vienpusīgi iespaidotu tālākās atbruņošanās sarunas, kas vismaz formāli jau uzsāktas Ženēvā.

Demokratu senātors Edvards Kenedijs apšauba Rēgena deklarāciju un cenšas apgalvot, ka amerikāņu un padomju militāro spēku potenciālis jau tagad esot gluži vienāds. Citi amerikāņu politiskie antiņi ieteic Rēgenam nekavējoties sākt atbruņošanos, jo tad Kremlim nekas cits neatlikšot kā sekot amerikāņu paraugam. Kaut arī amerikāņu prese, par politiķiem kļuvuši garīdznieki un citi vientiesīši uzbrūk Rēgena bruņošanās politikai, prezidents nedomā savu nostāju mainīt. Atzīmējams, ka prezidentu šajā ļoti nopietnajā brīdī atbalsta vairāki cienījami demokratu politiķi un arī bijušā prezidenta Kārtera padomdevējs valsts drošības jautājumos Dr. Brzežinskis.

AJATOLA PRASA IRAKAS PREZIDENTA GALVU

Aizvadītajā nedēļā negaidīti mainījusies Irakas un Irānas militārā konfrontācija. Šī konfrontācija sākās ar Irakas pārsteiguma uzbrukumu, kuŗa ietvaros Irakas kaŗaspēks dziļi ielauzās Irānas territorijā un draudēja pārgriezt Komeini chaotiskās saimniecības vēl eksistējošās svarīgākās artērijas — eļļas produkciju. Kaut abas puses pagātnē dižojās ar lieliem militāriem panākumiem, patiesībā jau vairāk nekā gadu konfrontācija bija apsikusi ieņemto poziciju robežās. Aizvadītajā nedēļā Irānas bruņotie spēki pārsteiguma uzbrukumā tikpat kā padzina visus Irakas iebrucējus, nogalinot 25,000 un gūstā saņemot 30,000 kaŗavīru. Kā šo militāro panākumu varēja īs-

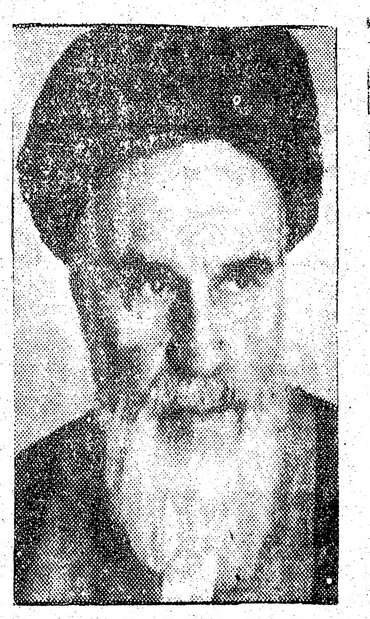

Ajatola prasa Irakas prezidenta galvu.

Irānas prezidents Huseins aicina palīgā arabu valstis.

tenot, par to ir tikai jāpabrīnās. Nav jāaizmirst, ka Komeini, nākot pie varas, taču iznīcināja gandrīz visus bijušā šacha armijas augstākos virsniekus. Viņa rīcībā gan palika šacha Palevi Amerikā iegādātās lidmašīnas un tanki, bet bez kādām rezerves daļām. Tagad noskaidrojies, ka trūkstošo amerikāņu ieroču rezerves daļas Irānai piegādājuši uzņēmīgi Izraēlas žīdu veikalnieki, iepērkot tās no citām amerikāņu sabiedroto zemēm un pārdodot Teheranai par pasakaini augstām summām.

Irānas armijas 12 g. vecais zaldātiņš sarga 2000 gūstā saņemtos irakiešus.

Atzīmējams, ka pēdējā gada laikā Teherana laipni uzņēma arī Kremļa sūtītos emisārus, kas savukārt gādāja par dezorganizētās Irānas armijas restaurēšanu. Ajatola Komeini, kas savā laikā prasīja sava priekšgājēja šacha Palevi galvu, tagad nācis klajā ar jaunu ultimātu — sodīt ar nāvi Irakas prezidentu Huseinu, jo tas esot vajājis islama pareizā reliģiskā novirziena (Komeini) ticīgos.

RM
NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Hello WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Atbalstiet laikrakstu — ne pastu
Kārtojiet abonementa maksas bez atgādinājumiem:
Lūdzam kārtot abonementa maksas bez atgādinājumu sūtīšanas. Ļaujiet laikrakstam ietaupīt dārgos pasta izdevumus.

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

AMBER SPIESTUVE
125 Broadview Ave., Toronto
466-1514
— izdara visāda veida iespiedumdarbus —
ielūgumus, vēstuļu veidlapas, aploksnes, brošūras, vizītkartes, dzejoļu un atmiņu grāmatas par pieņemamām cenām.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Labo visāda veida automašīnas
Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant)
tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz pl. 12.00.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 Danforth Ave., Toronto
Tel. 469-3753
2. un 3. aprīlī spec. cena.
— Somu tumšā rupjmaize —
2 KLAIPI PAR VIENA CENU.

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKA
un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:
466-1514
Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
iesvētību ielūgumus.
Tel. 466-1514

Dziedonis
meklē draudzeni, pianisti, nesmēķētāju, līdz 50 g. vecumam, gaišmatēm priekšroka, kas vēlētos pārcelties dzīvot uz saulaino Kaliforniju. Lūdz rakstīt Latvijai Amerikā ar norādi „Dziedonis".

GRĀMATA LATVIA
IR SAGATAVOŠANĀ

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus
Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771
Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325
Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553
Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

A. Sedasdēls

Gaismas rītā

Kā vecmāmiņai tumšākas kļūst gaŗo dzīvi redzējušās acis, tā gados sagūlies svešums it kā sacēlis kalnu, aizsegdams gaismu uz tēva mājām. Šķiet ar katru nošķirtības gadu aug augstumā kalns, aiz kuŗa palikusi kāda dzīve ar savu skaistumu un vienreizējību. Bet mūsu ilgas un atmiņas šī kalna virsotnē ierāvušas plaisas, pa kuŗām, skatoties no milzu attāluma, vēl skaidri saredzamas tālā dārza aprises. Tas šodien slīgst tumsā un nelaimē, bez ziediem un smaržas. Ik dienu to posta asas salnas. Cik gan ilgi tas izturēs? Bet tāpat mēs jautājam sev: cik ilgi vēl šis dārzs ziedēs mūsu atmiņās un pieminēšanā? Vai vietām tās jau nav iezīmētas ar aizmirstības tumsu un vienaldzības ļaunumu? Vai ilgas, kuŗās degtu ticības spars, jau daļēji neaizstāj atmiņas, kuŗās vairāk smeldzes nekā cīņas apņēmības?

Un tomēr saule vēl mētā zelta lokus pāri laika saceltajam gadu kalnam. Mēs negribam un nedrīkstam iziet no staru loka, kas apņēmis mūsu pagātni: koša dārza izskatā tas mums nerimtīgi māj no tāluma, kas plētīes pāri svešajām jūrām un zemēm. Nekas nespēj sagraut tiltus, pāri kuŗiem mēs vēl ik nakti nostaigājam uz dzimto malu, skatāmies un vērojam, kas tajā klājies ar sūnu un kas vēl zaļo un priecina. Varbūt arī Lieldienas rītam tur nav vairs tā iekrāsojuma, kādu mēs daudzinājām toreiz? Bet tas mūs vēl šodien priecina ar savu pagātnes košumu, ko gan aizšūpojis laiks, bet kas dziļi dēstīts atmiņu dārzā.

Svešuma miglājā ieplīst zelta plaisas. Tās nav zibens bultas, mezdamās no padebešiem, bet gan tavas un manas dvēseles ceļš uz dzimteni. Neaizmirstamo. Pielūdzamo. Vienreizējo.

Esmu atkal mājās. Ciemos Lielajā Piektā, kad norimis skaļums, nealiekamie darbi top rāmāki un brīniška noskaņa rotājas mājinieku sejās. Kopš laika gala, kad te ienākusi pirmo arāju cilts, kopta paraža: Lieldienu priekšvakarā visu uzpost, lai pievakare paliktu noskaņām un pārdomām. Kaut kas cēla augšup, virmoja un sildīja. Varbūt pateicība Dievam, kuŗš allaž bija svētījis Ziemeļvidzemes laukus un to kopējus? Varbūt pašu cilvēku darbīgais gars, kas nerimās ne nakti, ne dienu, lai apcirknos sagultos graudu svētība?

Pie vakariņu galda saimnieks izkārtoja rītā darāmo, noteica, kad celties un jūgt zirgus, lai pirms saules lēkta nokļūtu dievnamā. Šis ieradums bija tikpat sens kā arāju paaudzes Ziemeļvidzemē. Tām piemita arī kāda brīniška noskaņa, jo ap šo laiku šalkoja palu ūdeņi, brieda pumpuri un zelmenis izklāja saulē zaļus palagus.

Vēl debesis sijāja tumsu Zibšņugravas pagalmā. Kuŗš bija aizgulējies, to saimnieks pamodināja, lielu mājas lāktenī paceldams pie loga rūts. Visi sasēdās trejos pajūgos, mājās atstājot tikai kalpa Krocēna māmuļu. Vēl tumsa durstīja acis. Nakts dzestrums virmoja pāri laukiem un tīrumiem. Braucām klusēdami un klausīdamies, kā urdz sniega ūdeņi, steigdamies vai norimdami turpat tīrumu zemē. Brīžiem šķita, ka tie apklusina riteņu troksni.

Aiz silu ieloka ūdens zvanīšana pārvērtās šņākoņā. Tikai tad saimnieks ierunājās, bīdamies, vai Sila upes ūdeņi nebūs izskalojuši tiltu. Bet mums negribējās ir vārdiņu ieminēties par šīm bažām, kaut mežu un ūdeņu valoda, gaismai austot, kļuva vēl skanīgāka. Kas gan ļauns varēja atgadīties dzīvības un augšāmcelšanās rītā?

Aiz upes tilta mums pievienojās citi braucēji. Šķiet, arī citās sētās bija iesakņota Zibšņugravas ieraža. Varbūt visi cilvēki izjuta vēlēšanos skanēt līdzi palu ūdeņiem, izmest no sevis sadrūmumu un ziemas stindzināto miegu, lai kļūtu priecīgāki un mundrāki savā dvēseles spēkā?

Saimnieks zināja savu vietu dievnamā. Ko viņš darīja un kā dziedāja, tā rīkojāmies arī mēs. Nekad netiku dziedājis līdzi tik lielam baznīcēnu pulkam kā toreiz. Savā zēna dvēselē netiku manījis, ka Lieldienu dievkalpojums varēja tik dziļi aizraut un priecināt! Vai tā bija pateicība Dieva spēkam un mūžīgajai dabas atjaunotnei, aicinot cilvēkus jaunam darba cēlienam?

Dziedot balsī ar Zibšņugravas saimnieku, es tīksmināJos Lieldienu gaismā, kas pamazām ieplūda pa augstajiem dievnama logiem, apvija altāri un staroja baznīcēnu sejās. Dievnama rīta pusē dūca milzīgas sudraba stabules, pārvēršot mūsu dziesmu pateicības un gaiša slavinājuma himnā Viņam par godu, kas piecēlies dzīvībā un uzvarēšanā. Vārdi no augstu celtās kanceles kā zeltaina mirga šūpojās no sienas līdz sienai, pāri baznīcēnu galvām, dziļi iekrītot viņu dvēselēs. Nekad savā zēnībā neesmu jutis Lieldienu rītu ar tādu iztēli un saviļņojumu kā toreiz pulkā ar Zibšņugravas ļaudīm.

Pēc dievvārdiem ļaužu straume, dievišķu atelpu līdzi nesdama, skalojās cauri dievnama augstajām durvīm. Tur iegūtais prieks un stiprinājums pārauga citā skaistumā: saule bija pacēlusies virs palu ūdeņu urdītā apvāršņa, viesdama spožu gaismu. Gaismu, kādu mēs redzam vienīgi Lieldienās. Gaismu, kuŗu apbrīnojam rītā pēc Golgatas tumsas.

Gadi aizskalo laiku kā pavasaris sniega ūdeņus. Bet ikkatrā laika posmā atmirdz mirkļi ar pārdzīvojumu, ko nespējam izteikt, bet gan vienīgi izjust un tā to dziļi ietvert un noglabāt dvēselē.

Laiks ar postažu tēvzemē ir iznīcinājis daudzus jo daudzus no tiem, kas viņējā Lieldienu naktī steidzās uz mazo dievnamu. Varbūt arī Zibšņugravas pāraugušas smilgām un krūmājiem, kā jau ir ar simtu citu arāju sētām? Glūnētāja nāve un posts staigā tēvzemes laukos. Laukos, kuŗos iearti desmitiem paaudžu mūži, bet kuŗu darbs un centība nu pārvērsti izsmieklos un kaunā. Vēl vairāk: mazajā dievnamā jau sen apklusušas lūgšanas un ap to it kā uzcelts dzeloņstiepļu žogs.

Bet velti. Gaismu neviens nespēj apslāpēt.

Lieldienu gaisma paliek mūžīga tiem, kas tic un nešaubās par labā uzvaru.

Cilvēka Dēls ir nācis meklēt un glābt pazudušo.
(Lūk. 19:10)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

11. aprīlī Kristus Augšāmcelšanās svētku — Lieldienu dievkalpojumi. Pl. 6 piedalās archibīskaps A. Lūsis, māc. I. Gaide, ērģelniece A. Rundāne, Dainas koris dirig. J. Beloglāzova vadībā, bez tam solists 2. dievkalpojumā. Pēc agrā dievkalpojuma kopējas Lieldienu brokastis. Cena 4 dol. un 2. dol.

18. aprīlī Lieldienu atsvētes dievkalpojums — Baltā svētdiena. Liturģiskā pusstunda.

25. aprīlī dievkalpojums. Dzied Dainas koris dirig. J. Beloglāzova vadībā. Pēc dievkalpojuma atspirdzinājumi; pl. 13 Dainas koŗa koncerts par labu Saulainei.

2. maijā dievkalpojums.

9. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums ar bērnu un jauniešu piedalīšanos. Pēc dievkalpojuma svētd. skolas nobeiguma programma.

16. maijā dievkalpojums.

23. maijā dievkalpojums.

30. maijā Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa. Jauniešu iesvēte.

6. jūnijā Trīsvienības svētku dievkalpojums.

13. jūnijā Aizvesto piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa.

20. jūnijā dievkalpojums. Virsvaldes plēnārsēdes atklāšana. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un viesi — prāvesti. Mūzikālā daļa.

27. jūnijā sakarā ar Draudžu dienām Katskiļos dievkalpojums nenotiks.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

11. aprīlī plkst. 6.00 rītā Kristus augšāmcelšanās svētdiena. Koris. Pēc dievkalpojuma kopīgas brokastis, dāmu komitejas izkārtojumā; plkst. 9.00 dievkalpojums angļu valodā.

18. aprīlī plkst. 15 dievkalpojums. Draudzes pēcpusdiena ar māc. J. Cālīša referātu.

25. aprīlī plkst. 11 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms, adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

11. aprīlī pl. 6 no rīta Kristus Augšāmcelšanās saullēkta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma kopējas Lieldienu brokastis dāmu komitejas izkārtojumā.

18. aprīlī pl. 13 Baltās svētdienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma jauniešu iesvētes mācība.

25. aprīlī pl. 13 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma jauniešu iesvētes mācība.

Austrumu draudzes bībeles stundas notiek katru otru trešdienu pl. 19 10. martā, 24. martā; 7. aprīlī, 21. aprīlī.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont. M4B 3C6. tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju - lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

11. aprīlī pl. 16 Lieldienu dievkalpojums.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

11. aprīlī, Lieldienu svētkos, plkst. 8 no rīta svētku dievk. ar jauniešu piedalīšanos, koris, dziesmu lapiņas. Pl. 9 — Lieldienu brokastis.

18. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

25. aprīlī plkst. 16 svētdienas skola un bībeles kl.; plkst. 16 — draudzes dievk., māc. E. Ķerģis.

2. maijā plkst. 16 dr. koŗa 25 g jubilejas koncerts; plkst. 17 — jubilejas sarīkojums.

9. maijā plkst. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums; plkst. 12 — svētdienas skolas nobeigums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

11. aprīlī Lieldienu saullēkta dievkalpojums plkst. 6 no rīta.

18. aprīlī (Baltā svētdiena) dievkalpojums plkst. 13.30.

18. aprīlī, plkst. 13.30 dievkalpojums.

25. aprīlī, plkst. 13.30 dievkalpojums.

2. maijā, plkst. 13.30 dievkalpojums.

9. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums plkst. 11 draudzes namā. Sadraudzības stunda.

16. maijā dievkalpojums plkst. 13.30.

23. maijā plkst. 13.30 iesvētību dievkalpojums Rosedale United baznīcā. Dziesmu lapiņas. Dievgalds.

30. maijā plkst. 13.30 Vasarsvētku dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

11. aprīlī pl. 14 Lieldienu dievkalpojums. Ģimeņu dievkalpojums. Dziesmas un kārtība pēc lapiņām.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAIŢIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakara.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja riko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willodale, Ont. M2L 1X9
Tel. **444-2447**

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

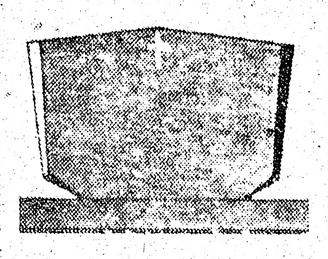

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitates darbs un eiropiešu mets
Īgaunu uzņemums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

VALUDE JEWELLERY LTD.
25. jubilejas gads
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Venus
florists
231 Roncesvalles Ave.
Toronto M6R 2L6
TEL. DARBĀ **(416) 534-4645,**
PĒC DARBA **(416) 533-4037**
A. Putniņš

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku —
bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija

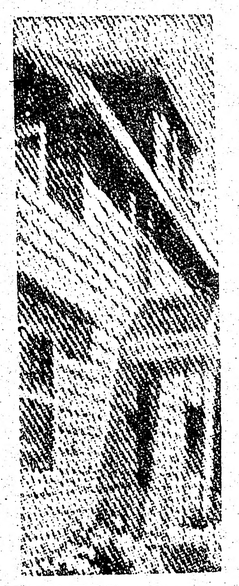

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3
Tel. 537-1401

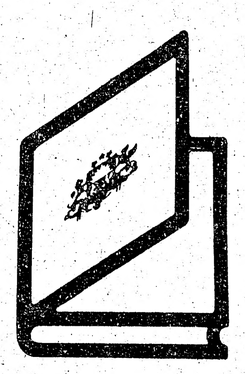

GRĀMATA **LATVIA** IR SAGATAVOŠANĀ

Vai gaidāmi labāki laiki?

Kultūras dienās Ņujorkā šogad varēja skatīt izstādes, noklausīties referātus un gūt informāciju par dažiem lielākiem sarīkojumiem nākotnē.

Amerikas latviešu teātŗa izkārtojumā 13. martā Jonkeru dievnama sarīkojumu zālē atklāja Ēvalda Dajevska darbu skati. Tur bija izstādīti viņa radītie dekorāciju meti, kostīmu zīmējumi un skatuves uzvedumu modeļi, kopā 111 Dajevska darbi, kam jāpieskaita dažas gleznas un aktieŗu fotografijas. Skate apceļos arī citus latviešu centrus. Katalogs latviešu un angļu valodā, pie darbiem arī uzraksti abās valodās. Ņujorkas ansambļa režisore Ņina Melnbārde-Lagzdiņa ierosināja darbus sakopot monografijā ar tekstu divās valodās.

Kultūras dienas DV namā 20. martā atklāja Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēde S. Grava. Par Apvienotās baltiešu komitejas darbību referēja G. Meierovics no Vašingtonas. Ievadā viņš atgādināja sava tēva Zigfrīda Meirovica vārdus, ka Baltijas valstīm nebūs ilgāks mūžs par 20 līdz 30 gadiem, ja tās būs tikai bufera valstis un savā starpā nenodibinās ciešu Baltijas antanti. Viņa pareģojums piepildījās. Runātājs norādīja, ka politiskām aktīvitātēm latvieši pievērš maz uzmanības. ALA budžetā tikai 5 proc. no budžeta summas paredzēti ārpolitikai.

Apvienotā baltiešu komiteja izveidota 1961. gadā, bet sākumā bijis maz aktīvitātes, apmierinājās tikai ar brīvprātīgiem darbiniekiem. Tomēr pēdējos desmit gados baltieši ne tikvien pateicās ASV valdībai, bet sāka arī kaut ko no tās prasīt un bija pārsteigti par labiem panākumiem. Pirmais pilna laika darbinieks bija lietuvietis Šumanas, sekoja J. Bolšteins, tagad igaunis no Čikagas. Vašingtonā nemitīgi atgādina valdības iestādēm par baltiešiem nodarītām pārestībām. Baltiešus uzskata par otru labāk organizēto etnisko grupu (pirmā ir žīdi). Pirms astoņiem gadiem nodibināja Austrumeiropas etnisko grupu. Grūtības rada lietuviešu nevēlēšanās sadarboties ar poļiem Viļņas dēļ, bet pamazām šīs pretišķības izlīdzinās. Kā ieguvumi atzīmējami Brīvības raidītāja raidījumi baltiešu valodās, panākumi Helsinku, Belgradas un Madrides konferencēs, dažādas baltiešu rezolūcijas ASV kongresā, nodibināta komiteja Baltijas valstīm un Ukrainai pie ASV kongresa. Pēdējos pāris mēnešos ASV ārlietu ministrija devusi norādījumus visās starptautiskās konferencēs pieminēt Baltijas valstis. Paredzēts arī izveidot filmu par Baltijas valstīm, kā jau ASV valdība darījusi ar Poliju un Afganistanu. ASV prezidents Rēgens savās runās piemin Baltijas valstis, tā ka jāsāk ticēt, ka ASV valdībai jautājums par Baltijas valstīm nobriedis un gaidāmi labāki laiki nākotnē.

28. jūlijā paiet 60 gadu kopš ASV atzina Latviju de jure. Latvieši Vašingtonā šinī laikā plāno rīkot pieņemšanu.

Mācītājs Jānis Šmits no Kanadas runāja par reliģiskās un nacionālās audzināšanas iespējām Latvijā. Latvijā reliģiska audzināšana ir kristīga audzināšana. Internacionālās audzināšanas sauklis ir ,,Visu zemju proletārieši, savienojieties'', kas nozīmē audzināt šķiru naidu. Ateistiskā audzināšanā norāda, ka Dieva nav, reliģija ir opijs, apspiešanas līdzeklis bagātnieku un baznīckungu rokās. Nevis debesīs būs labāk, bet paradīze jāceļ zemes virsū. Reliģija ir vecu ļaužu ideoloģija.

Bet katram cilvēkam ir nacionālas jūtas, ko nevar iznīcināt, ja tas dzīvo savā tautā. Nacionālo audzināšanu ietekmē rietumu radio raidījumi. Latvijā radušies disidenti, bet dažreiz šāda nosliece var beigties ar paša apcietināšanu, ģimenes sadalīšanu vai bērnu atņemšanu. Internacionālo audzināšanu sāk no bērnu dārza līdz augstskolai, iesaistot ikdienas presi, televīziju, kino, komūnistu partiju. Dažiem piešķir privilēģijas, rodas ticētāji komūnistu solījumiem, bet vairāk ir klusētāju, kas nekā nedara latviskās audzināšanas labā.

Skolotājam jābūt ateistam. Latvijā darbojas ap 30,000 ateisma lektori un propagandisti. Rezultātā tauta attālinās no Dieva, rodas tukšums, ko ļaudis apmierina ar alkoholu, citi ar aizmirstām vai jaunatrastām vērtībām.

Referentam bija vairāki ierosinājumi trimdas latviešiem. Nepieciešams izstrādāt un izdot nopietnu nacionālu literātūru nelielā formātā, ko viegli varētu iesūtīt vai ievest Latvijā. Radio raidījumi jāizlieto kā nacionāls un reliģisks audzināšanas līdzeklis. Amerikas Balss savos raidījumos runā par materiāliem sasniegumiem trimdā, bet maz piemin nacionālās aktīvitātes. Nepieciešami mērķtiecīgi personiski sakari ar tautiešiem Latvijā. Maskavā ir īpašs centrs, kas sagatavo braucējus uz rietumiem. To pašu vajadzētu ierīkot rietumos.

Vairāk jāizmanto iespējas morāli stiprināt cilvēkus, kas Latvijā dzīvo grūtos apstākļos. Nepieciešams domāt par aizstāvību tautiešiem, kas Latvijā cieš. Tajā vajadzētu iesaistīt visu latviešu tautu; rakstīt vēstuļu akcijas amerikāņu baznīcu iestādēm un valdībai, rīkot par šiem cilvēkiem aizlūgšanas. Latviešu sabiedrībai jāieaudzina ne tikvien nacionālā un latviskā apziņa, bet sevišķi nacionālā atbildība pret tautiešiem dzimtenē.

L. Rumaks, runājot par latviešu publikācijām, atzīmēja, ka kopš 1944. gada 38 trimdas gados izdotas pāri par 5000 grāmatu, no tām 1981. gadā 162 ar 39 daiļdarbiem. Bet ir grūtības ar pareizrakstības vārdnīcas un enciklopēdijas papildinājumu izdošanu, solo dziesmām, pat pavāru grāmatu. Izdevēju skaits sarūk, lasītāji mazinās. Ir neparasti, ka ASV saliek latviešu izdevumus, bet dažās citās zemēs tos iespiež. Problēma ir grāmatu reklāmēšana un izplatīšana. Nav centrālās organizācijas, kas pārzinātu grāmatniecību un tās problēmas. Tomēr referents secināja, ka tik ilgi, kamēr būs latvieši, kas runās latviski, dzīvos arī latviešu grāmata.

I. Rūtiņa-Adamoviča, runājot par latviešu ģimeni divkultūru vidē, secināja, ka sākumā patvēruma zemēs latvieši attālinājušies no senajiem tikumiem (Dievs, daba, darbs) un pievērsušies materiālismam, bet tagad varam sekmīgi augt un veidoties divkultūru vidē. Latvieši nevēlas lietot vietējo oficiālo atbalsta sistēmu (sociālo palīdzību), tie atbalsta savas grupas vecos ļaudis, bet latvieši pensiju gados un latviešu organizācijas cenšas atbalstīt citus, it sevišķi skolas un latviskās izglītības iegūšanu.

J. Bičoļa referātu nolasīja U. Grava. Tajā norādīts, ka dzejnieki sākuši pievērsties prozai. Īsajā uzmetumā bez tuvākiem paskaidrojumiem bija minēti pāris prozistu un četru dzejnieku vārdi, pieminot arī kādas trimdas dzejnieces Rīgā izdotu grāmatu.

Diriģents Andrejs Jansons apskatīja A. Kalniņa operas ,,Baņuta'' izrādes sagatavošanu, norādot uz gadu gaitās mainīgo libreta tekstu. Apmeklētāji varēja noklausīties izvilkumus no šī uzdevuma, kas notiks 5. jūnijā Ņujorkas Karnegija zālē.

Slīdītes ar paskaidrojumiem rādīja E. Šturma par Ēvaldu Dajevski un A. Libere par Rietummičigenas latviešu studiju centru. Desmit minūšu paskaidrojumi un norādījumi bija par skautu un gaidu lielo nometni, draudžu dienām Katskiļos un 4. Latviešu jaunatnes dziesmu svētkiem Klīvlandē.

Ap 120 apmeklētāju varēja iepazīties ar 11 fotografu uzstādītiem 29 darbiem un krietni plašāku lietiskās mākslas izstādi. V. I.

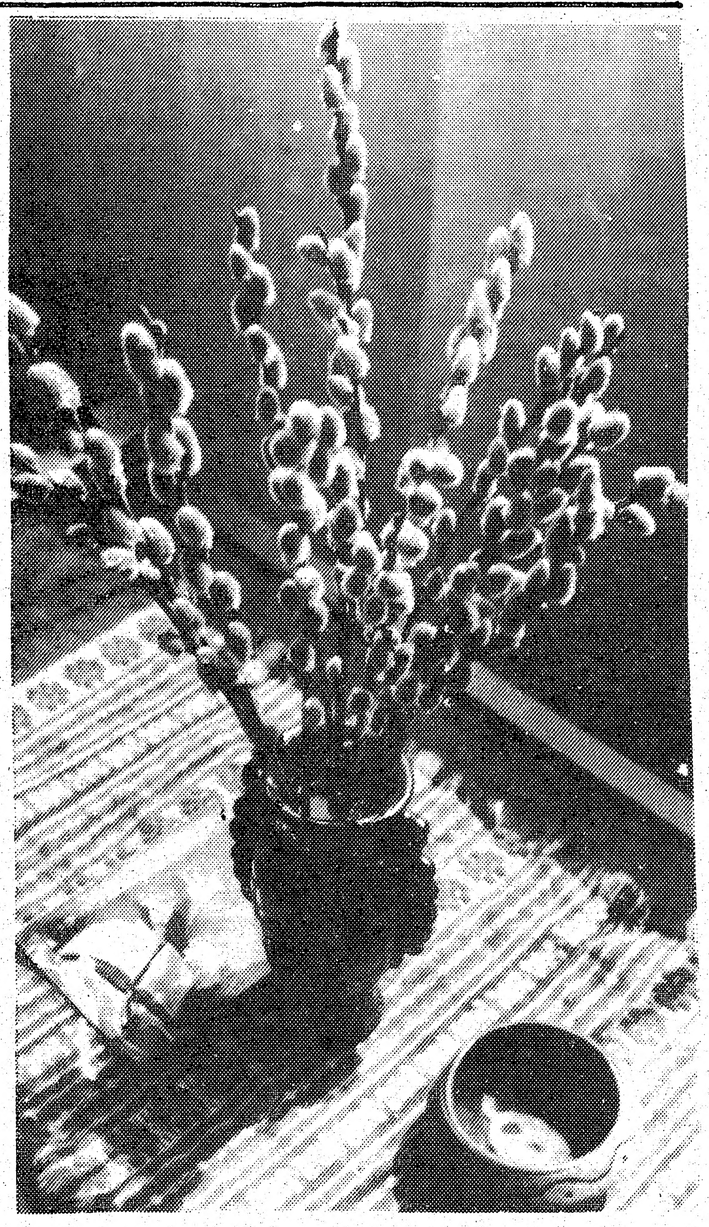

Pavasaŗa vēstneši.

Toronto Latviešu ģimnazijas drāmatiskā pulciņa viesizrādes ar

J. Pētersona komēdiju

PRĀTA CILVĒKI

Londonā: sestdien, 17. aprīlī, pl. 18.30 Trinity Church, Colborne Street.

Hamiltonā: svētdien, 18. aprīlī, pl. 12.30 Miera draudzes baznīcā, Victoria Ave. South.

Pulkveža Kalpaka piemiņa Bostonā

Tautieši no Jaunanglijas pavalstīm 6. martā pulcējās Bostonas Trimdas draudzes baznīcā piemiņas dievkalpojumā. Bostonas Korporāciju kopa bija sarīkojusi plkv. O. Kalpaka simtgades svētkus.

Svētku dievkalpojumu vadīja trīs Bostonas latviešu draudžu mācītāji — Imants Kalniņš, Fricis Ruperts un Ārijs Kučeris. Garīgo patriotisko dziesmu klāstu, kā arī aizsaulē aizgājušo buršu piemiņai tradicionālo akadēmisko dziesmu dziedāja vīru dubultkvartets Tēvija. Ērģeļu mūziku atskaņoja Jānis Ansbergs.

Pēc dievkalpojuma sekoja pulkveža Kalpaka piemiņai organizētais svinīgais akts Trimdas draudzes nama zālē. Sarīkojums bija pulcinājis tautiešus lielā skaitā, pārsniedzot sēdvietu kapacitāti telpās.

Bostonas Korporāciju kopas seniors Aristīds Lambergs atklāja piemiņas aktu. Ludvigs Reiters referātā ,,Pulkvedis Kalpaks un Latvijas valsts ideja'' cita starpā pieminēja retumis dzirdētus faktus par viņa vēsturiskām dzīves gaitām.

Baritons Kārlis Grīnbergs dziedāja solo dziesmas, pianistei Dr. Karinai Gutbergai spēlējot klavieŗu pavadījumu. Dziedāja dubultkvartets Tēvija. Dzejoļus deklamēja dzejniece Valda Melngaile un Silvestrs Lambergs.

Vēsturisku materiālu klāstu par Kalpaka dzīves gaitām un leģendāriem notikumiem bija iekārtojis Eižens Dzelzkalējs. Pie kafijas galdiem risinājās tautiešu draudzīgas pārrunas.

Arnolds Bērziņš

Saņemamas Gaŗezera vidusskolas pieteikuma veidlapas

Gaŗezera vasaras vidusskolas 18. mācību vasara sāksies 27. jūnijā. Mācību maksa, ieskaitot visas piemaksas, noteikta 600 ASV dol; par otro vai trešo bērnu no tās pašas ģimenes paredzēti pazeminājumi. Iepriekšējo gadu audzēkņiem jāpiesakās līdz 1. maijam, bet tādiem, kas skolā vēlēsies mācīties pirmo gadu — līdz 1. jūnijam. Līdz ar pieteikuma lapu jāsūta 100 dol. iemaksa par katru audzēkni.

Pieteikšanās veidlapas Kanadā saņemamas no: Mrs. Anna Briedis, 17 Dee Ave., Weston, Ont. M9N 1S8, tālr.: (416) 248-1418; turpat var pieprasīt arī Gaŗezera vasaras darbinieku pieteikšanās lapas.

amber

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514, 465-7902

1957 KALUPE 1982

25 Gadu Jubilēja

Kalupe pateicās visiem klientiem par labu atsaucību 25 gadu pastāvēšanas laikā.

Atzīmējot 25 sekmīgus darbības gadus visi klienti, bijušie un nākošie, tiek aicināti izmantot 25% atlaidi uz visām rotas lietām, latviskās ieskaitot.

No 3 aprīļa līdz 8 maijam, 1982 College Park

(Atlaide neattiecās uz atkalpārdevējiem)

Kalupe Jewellery Limited, College Park, 444 Yonge Street, Toronto, Ontario, M5B 2H4.

Tel. (416) 595-1125

godalgošanai

IESNIEDZAMI LĪDZ 1982. G. 1. JŪNIJAM

Grāmatu izdevēji, daiļliterātūras autori, komponisti un zinātnieki, ieinteresētas personas vai organizācijas, kas ir ieskatos, ka viņu vai kāda cita darbs ir cienīgs saņemt goda balvu, var iesniegt motīvētu ierosinājumu PBLA KF apbalvošanai ne vēlāk kā līdz š.g. 1. jūnijam. Jāuzdod iesniegtā darba autora pilns vārds, uzvārds, īsa biografija un pēdējā dzīves vieta. PBLA KF piešķir goda balvas, goda diplomus un atzinības rakstus par darbiem, kas radušies divos iepriekšējos kalendāra gados, vadoties ar darba kvalitāti attiecīgās nozares vadītāja un referenta atzinumu. Tēlotājas mākslas un daiļamatniecības nozarēs darbus izvērtē speciālas žūriju komisijas PBLA KF rīkotajās mākslas izstādēs.

Viena autora darbus vai veikumus tanī pašā nozarē nevar godalgot agrāk kā pēc pieciem gadiem, bet otru naudas balvu, citā nozarē, var piešķirt tikai pēc trim gadiem.

Rakstniecības, mūzikas, preses, humānitāro un sociālo zinātņu, techn. un dabzinātņu, paidagoģijas un teātŗa mākslas nozaŗu vadītāji korespondences veidā iepazīstas ar darbiem un vienojas ar referentiem par apbalvojumu. Skaņu mākslā, vokālajā vai instrumentālajā nozarē, darbiem jābūt divos iepriekšējos kalendāra gados publicētiem vai pirmo reizi publiski atskaņotiem. Var arī godalgot skaņu vai teātŗa mākslas izcilus veikumus, kas notikuši divu iepriekšējo gadu laikā. Zinātniskie darbi humānitāro un soc. zinātņu vai techn. un dabzinātņu laukā var būt uzrakstīti svešvalodā, tam jāpievieno īss atstāstījums latviešu valodā.

Kr. Barona prēmiju piešķiŗ par kultūrvēsturiskiem darbiem vai izciliem sasniegumiem paidagoģijas un jaunatnes audzināšanas darbā.

Lūdzu grāmatu izdevējus, rakstniecības nozarei daiļliterātūras darbus iesniegt piecos eksemplāros, bet ne mazāk kā divos, lai tos varētu paspēt izlasīt visi pieci nozares referenti.

Darbi iesūtāmi līdz š.g. 1. jūnijam tieši attiecīgo nozaŗu vadītājiem attiecīgās valstīs. Rakstniecības nozarē: J. Andrupam, 66 Wallingford Ave. London W. 10, England, vai: O. Jēgenam, 534 W. Belmont Ave., Chicago, Ill. 60557 U.S.A. Preses nozarē: A. Zariņam, 16 Ferntree Road, Engadine, N.S.W. 2233, Australia. Paidagoģijas nozarē: J. Ozolam, 83 Clendenan Avenue, Toronto, Ontario M6P 2W7 Canada. Mūzikas nozarē: Lilijai Zobenai, 41 Aden Grove, London, N. 16, 9NP, England. Teātŗa mākslas noz.: I. Sveilim, 28 Robb St., Revesby, N.S.W. 2212, Australia; vai: A. Geriņai, 1009 Spring Ave. N.E., Grand Rapids, MI. 49503 U.S.A. Tautas un mākslas deju noz. L. Zariņai, 388 Brookside Drive, Ann Arbor, MI. 48105 U.S.A.

Technisko un dabzin. noz.: E. Reinbergam, 32 Hales Cres., Guelph N1G 6P1 Canada.

Iesūtītos darbus pēc izvērtēšanas PBLA KF valde nodod Latviešu Institūtam vai archīvam, ja nav pievienots norādījums par atpakaļ sūtīšanu.

L. Reiters
PBLA KF valdes priekšsēdis

Meklējam

P. Dzeņa ģimnazijas 1932. g. absolventus.

Lūdz rakstīt šā laikr. birojā ar „Dzeņi".

IZDODAMAS

istabas ar garāžu un vārīšanas iespēju 7 Maugham Cres., Toronto.

Tel. 466-1386.

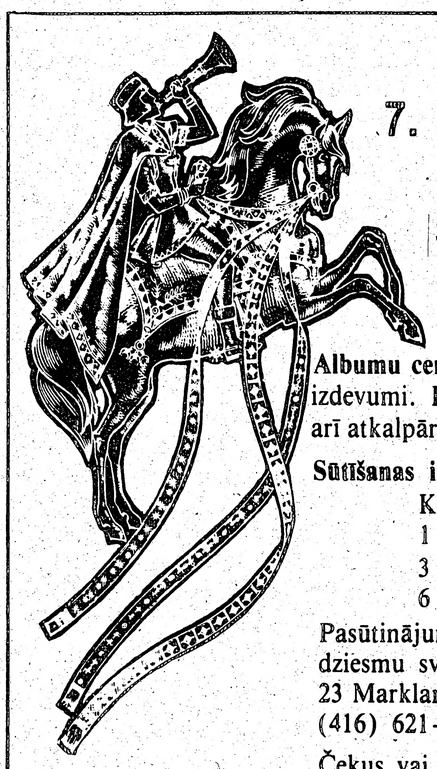

7. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ

SKAŅU PLAŠU ALBUMS (3 plates)

ar ļoti labu daļēju kopkoncerta, garīgā koncerta un izlases koncerta ieskaņojumu.

Albumu cena: $18 (Kanadas), $15.60 (ASV) plūs pasūtināšanas izdevumi. Koŗiem un tautas deju grupām, pasūtinot kopīgi, kā arī atkalpārdevējiem — atlaide.

Sūtīšanas izdevumi:

KANADĀ		ASV
1 — 2 albumi	$2.00	$3.60 (U.S.)
3 — 5 albumi	$3.35	$6.00 (U.S.)
6 — 9 albumi	$4.80	$8.25 (U.S.)

Pasūtinājumus ar PIEVIENOTU SAMAKSU sūtīt Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā sekretārei: Mrs. I. Bulmane, 23 Markland Drive, Etobicoke, Ont., Canada M9C 1M8. Tel.: (416) 621-0898.

Čekus vai naudas pārvedumus rakstīt ar Latvian Song Festival Association vārdu.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Rakstnieks N. Kalniņš no Ņujorkas pievārtes karavīru atceres sarīkojumā Priedainē 20. martā svētku runā atgādināja latviešu tautas un karavīru liktenģaitas, uzsverot, ka latvieši var būt lepni par saviem cīnītājiem. Ar sarūgtinājumu viņš pieminēja ,,gaisa jaucējus'', atzīmējot ,,karus'' Gaŗezerā u.c. pārestības. Viņš arī nolasīja jautru dzejojumu par latviešu brīvkuŋga ikdienu pensionāra gaitās. Bij. karavīrs Kreicbergs nodeklamēja paša sacerētu veltījumu savam kara biedram. Atceri rīkoja Ņudžersijas latviešu biedrība un DV apvienība. Sarīkojumu ievadīja Latviešu biedrības priekšnieka M. Gablika uzruna, sekoja māc. Z. Kristberga vadīts svētbrīdis. Dāmas bij. karavīriem piesprauda ziedus. Koncerta daļā soprāns Dagnija Bērziņa un alts Edīte Bērziņa - Vedle dziedāja latviešu komponistu darbus. Nobeigumā deja un saviesīga dzīve, par pacienāšanu gādājot Priedaines dāmām.

● Latviešu pensionāru biedrības sanāksme 27. martā Bruklinā ritēja Lieldienu noskaņā. Galdi bija dekorēti ar puķēm un pūpoliem, uz galda groziņi ar krāsotām olām. Solists M. Ābele dziedāja četras dziesmas A. Goldiņas klavierpavadījumā. M. Bētiņa lasīja referātu par pavasari dainās un dzejnieku darbos. Vērtīgu mantu loterijā gandrīz ik loze bija pilna. Izloze prasīja ilgāku laiku, bet radīja smieklus un jautrību. Par auksto bufeti bija rūpējusies Ņ. Sarbais, nobeigumā kafija ar mājas cepumiem. Pirms sarīkojuma varēja nobaudīt boli. Sanāksme bija kupli apmeklēta, atvadām apmeklētāji saņēma olas un groziņus.

● Tērbatas (Tartu) universitātes 350. gadasvētku sarīkojumā 15., 16. un 17. oktobrī Ņujorkā viens no galvenajiem runātājiem bija prof. J. Peniķis. Iespējami vēl citi runātāji, latviešu mācībspēki. Trīs dienu sarīkojumā piedalīsies Kolumbijas, Harvardas, Prinstonas u.c. ievērojamu universitāšu pārstāvji. Jubilejas rīkotāji ir igauņi, kas aicinājuši rīkošanā piedalīties arī latviešus, izdevumu segšanai lūdzot 500 dol.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes piecu novadu dāmu komiteju priekšnieces un pārstāves ar mācītājiem pārsprieda austrumu apgabala draudžu dāmu komiteju konferences rīkošanu 17. aprīlī Salas baznīcā. Garīgajā daļā piedalīsies mācītājas kandidāte Velta Zante - Šime no Bostonas un māc. M. Ķirsons no Filadelfijas. Vāgnera luterāņu kolledžas prof. E. Kāpostiņš referēs par varonības psiholoģiju, bet K. Rabācs par to, kā rakstīt avīzei. Bez tam konferencē būs dažādas pārrunas par turpmāko un aizvadīto darbību, vēlēšanas, pārskati un ziņojumi. Dievkalpojumā piedalīsies draudzes Longailendas koris. Dalības maksa 10 dolaru, ieskaitot ēšanu. Par dāmu komitejas pārstāvi Ņujorkas latviešu organizāciju padomē ievēlēja Iekšpilsētas novada dāmu komitejas priekšnieci A. Audriņu.

● Bez parastajiem svētdienu dievkalpojumiem Jonkeru baznīcā Ciešanu laikā notiek vēl trešdienu vakaru dievkalpojumi. Apceļu virstemats ,,Ko Jēzus saka par sevi?'' Trešdienu dievkalpojumos parasti piedalās viesi mācītāji no citām draudzēm.

● Karnegija lielajā zālē 5. jūnijā koncerta veidā uzvedīs Alfrēda Kalniņa operu ,,Baņuta'', piedaloties sešu koŗu 150 dziedātājiem, solistiem, 50 mūziķu simfoniskajam orķestrim diriģenta A. Jansona vadībā. Bez latviešu solistiem piedalīsies arī Čikagas operas solists lietuvietis Algis Grigas un amerikānis Viljams Hols. Piedalās Sv. Jāņa draudzes koris no Toronto, Montrealas Jundas vīru koris, Bostonas Kolibri ansamblis, Ņujorkas latviešu koris, Konektikatas Rotas koris un Pokipsijas latviešu koris, kā arī dziedātāji no dažām citām tālākām vietām. Gadu gājumā operas librets pārstrādāts, bet šīs vasaras uzvedums būs pēc oriģinālā teksta. Uzveduma izmaksa ap 30,000 dol. Ieeja no 10 līdz 18 dol., bet 30 dol. labvēļiem 150 labākajās vietās. Zālē ir ap 2600 vietu. Ir ziņas, ka Toronto latvieši noīrējuši lidmašīnu braucienam uz Ņujorkas koncertu, bet no tuvākiem latviešu centriem apmeklētāji ieradīsies autobusos vai privātās mašīnās.

● Lietuvieši iecerējuši Ņujorkā izrādīt operu ,,I Lithuanii'' šoruden Bruklinas mūzikas akadēmijas lielajā zālē, kur 3000 vietu. Šo darbu izrādīja Čikagā trīs reizes. Uzvedums Ņujorkā izmaksātu ap 70,000 dol., biļetes maksātu līdz 22 dol. Lietuvieši meklē privātpersonu vai Ņujorkas valsts atbalstu.

● Ņujorkas koncertapvienības rīkotajā basbaritona Paula Berkolda koncertā 21. martā Kamī zālē ap 140 klausītāju noklausījās latviešu un cittautu komponistu darbus. Pirmajā daļā mākslinieks nodziedāja 8 latviešu komponistu dziesmas. Otrā daļā dzirdēja četras Franča Šūberta dziesmas, pēc tam Mocarta un Rosini operu ārijas. Nobeigumā mākslinieks dziedāja trīs piedevas. Koncerta programma bija mazliet mainīta. Mākslinieks apveltīts spēcīgu balsi, viņam labāk padevās operu ārijas, saņemot nedalītu klausītāju atzinību. Klavierpavadījumus spēlēja Valdis Treimanis. Berkolds ir jauns mākslinieks, guvis jau iespaidīgus panākumus un labas atsauksmes. Pēc koncerta daļa apmeklētāju pavadīja brītiņu tuvējā restorānā kopā ar mākslinieku, pārrunājot koncerta iespaidus.

Ņujorkas koncertapvienībai šogad ap 50 abonentu, pārējie apmeklētāji ieejas kartes iegādājas koncertu vakarā.

● Igauņi rīko šāgada oktobrī Ņujorkā Tartu (Tērbatas) universitātes 350 gadu darbības atceri. To organizē Dr. Tonijs Parmings, aicinot piedalīties arī latviešus. Viens no galvenajiem runātājiem paredzēts kāds latviešu mācībspēks, pagaidām vārds nav zināms. Bez svinīga akta paredzēta arī svētku balle Prinstona klubā, Ņujorkā. Tērbatas universitātē studējuši daudzi ievērojami latvieši.

● Pag. vasarā Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze savā īpašumā Katskiļu kalnos rīkoja Eiropas futbola nometni, kuŗai bija labi panākumi. Šogad Katskiļos futbola nometne zēniem un meitenēm, sākot ar 6 gadu vecumu, būs no 4. līdz 10. jūlijam. Par galveno treneri darbosies Vidvuds Celtnieks no Indianas universitātes Pensilvēnijā. No 11. līdz 17. jūlijam paredzēta volejbola nometne zēniem un meitenēm no 13 gadiem. Galvenais treneris būs Juris Daiga no Kolumbus, Ohaijo. Informācija par abām nometnēm pieprasāma Ņujorkas latv. ev. lut. draudzei, 564 Second St., Brooklyn, NY 11215. Telef.: (212) 768-7721.

Vk

PBLA STIPENDIJAS PĒTĪJUMIEM PAR APSTĀKĻIEM OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Sākot ar šo gadu, PBLA budžetā paredzēti 5000 ASV dol. stipendiju piešķiršanai pētījumiem par apstākļiem Pad. savienības okupētajā Latvijā. Darbus PBLA izlietos nacionālpolītisko mērķu sekmēšanai. Stipendijas piešķiršanas laika ilgums ir 6 mēneši līdz 2 gadi. Stipendijas lielums no 250 ASV dol. līdz 5000 ASV dol. Maksimālā izmaksa katram stipendiātam nepārsniegtu 5000 ASV dol., piešķirtus 2 gadiem. Stipendiātam jāpārzina latviešu valoda.

Informācija un noteikumi, kā arī attiecīgās pieprasījuma anketas, saņemamas no Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības ģenerālsekretāriāta — P.O. Box 16, Rockville, MD. 20850 U.S.A.

Pieprasījumi iesniedzami līdz 10. jūnijam (pasta zīmoga datums). Stipendiju sākuma datums varētu būt apmēram septembrī.

Olģerts R. Pavlovskis,
Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis

---

priekšn. pal. E. Štama, V. Riepniece, V. Mežule, O. Roziņa, sekr. K. Andersone, pal. — V. Rone, kasiere E. Mieze, pal. — Z. Golta, galdu dekorētāja V. Pole, lietotu mantu pārdošanas darbu pārzine M. Šoka, sab. kul. noz. vad. B. Maine. Prezidijā vēl aicinātas piedalīties I. Vanuška, kas būs priekšnieces palīdze, B. Matisone — galdu dekorētāja un O. Kerode — baznīcas altāŗa pušķotāja.

● Pensionāru biedrības sanāksmē Latviešu biedrības namā 22. februārī Harijs Vunge stāstīja par savu braucienu ar kuģi pa Karaību jūru. Stāstījums bija visai interesants ,,ceļojums'' arī klausītājiem, kas līdz ar referentu varēja izstaigāt norvēģu luksa tvaikoņa gaitām, sākot ar ostu, piestāšanos dažādās salās u.t.t. Vēlāk kāds no klausītājiem ar humoru piebilda, ka referents mazliet ilgāk pakavējies pie kuģa apraksīšanas ostā, jo laikam pēdējam nav bijis pietiekami sadzīts tvaiks, lai varētu doties jūrā. Referents atbildēja arī uz jautājumiem un rādīja daudzus ceļojuma uzņēmumus. Saietu atklāja pens. b-bas sabiedriski kult. nozares vad. E. Brūna viņa skandēja Ed. Tūtera un M. Lorberga dzejoļus un informēja par iespējām pensionāriem piedalīties 3 x 3 nometnē š.g. vasarā Gaŗezerā. Nobeigumā bija siltas pusdienas un draudzīgas savstarpējas pārrunas, pie kam daži izrādīja lielāku interesi par jaunākām grāmatām, īpaši skaŗot nesen iznākušo Grāmatu Drauga Vold. Richtera grāmatu Zemgalieši turas, kur cita starpā sevišķi asprātīgi notēlota kādas organizācijas gada sapulces norise. Šo notikumu varētu attiecināt uz jebkuŗu latviešu koloniju kā īstenībai atbilstošu tēlojumu.

V. Z.

GRAND RAPIDI

● Latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas prezidijs, ko izraudzīja gadskārtējā sapulcē, darbosies šādā sastāvā: priekšn. Hermīne Jansone, priekšn. vietn. I. Medne,

Latviešu kreditsabiedrības nākotne drošās rokās

Latviešu kreditsabiedrība Grand Rapidos, ar nodaļu Kalamazū, 18 gados izveidojusies par diezgan ievērojamu saimniecisku spēku. Šis spēks varētu būt daudz lielāks, ja tautieši vēl kuplākā skaitā savus noguldījumus uzticētu un aizņēmumus izdarītu pašu naudas iestādē. 21. martā Latviešu namā notika kreditsabiedrības gada sapulce. To atklāja un vadīja priekšsēdis T. Zeltiņš, protokolēja sekretārs P. Zāģeris un piedalījās 56 biedri. Pēc pag. gada sapulces protokola nolasīšanas un pieņemšanas sekoja valdes locekļu ziņojumi, lietiški, koncentrēti un skaidri formulēti, tā ka neradās gandrīz nekādi jautājumi vai liekas debates. Vēl ziņoja priekšs. vietn. agr. J. Venners, Kalamazū nodaļas priekšs. V. Lietapurs, valdes loceklis O. Jirgensons, grāmatvedis A. Valdmanis, kasieris V. Tarbunas un kreditkomisijas loc. H. Ritums.

Kreditsabiedrības darbs visumā joprojām rāda augšupeju. Ja nav gluži aizsniegts ,,ziedu gadu'' (1977./78./79. g.) līmenis, taču bažām nav pamata, jo bija jāievēro zināma piesardzība attiecē pret inflāciju, bezdarbu u.c. problēmām. Biedru skaits 680, saimniekots taupīgi, kaut izdevumi dažos kontos nedaudz auguši. Bankas drošības sistēmā izdarīti daži papildinājumi. Noguldījumi 18 gados aizsnieguši 1,596,495 dol. un aizdevumi 716,448 dol. līmeni. Attiecē pret aizdevumiem studentiem bijuši daži ierobežojumi, kas radušies valsts prezidenta taupības programmas ietvaros. Apstiprināto aizdevumu kopsumma pag. gadā bijusi 230,815 dol., to skaits 75, caurmēra aizdevuma lielums 3078 dol. Visvairāk aizdevumi pieprasīti auto iegādei (39), izglītības iegūšanai, parādu pārjaunošanai, māju iekārtai un remontiem u.t.t. Pēc aizdevuma lieluma 2. vietā izvirzās parādu nomaksa, uzņēmumu iekārtas vajadzība un tikai tad izglītība.

Rūpīgs darbs izpaudies arī Kalamazū nodaļā, kuŗā auguši noguldījumi, bet biedru skaits samazinājies par 2, lai gan nodaļas biedru kopskaits veido turpat trešo daļu no visa kreditsabiedrības biedru skaita. Nedaudz nodaļā samazinājies aizdevuma summas lielums, bet turpat 50 proc. noguldījumu un aizdevumu izdara kaimiņu pilsētas tautieši, skaitot visas kreditsabiedrības apmērā, kaut gan latviešu skaits Kalamazū ir mazāks nekā Grand Rapidos. Revīzijas kom. atzinumu sniedza priekšn. adv. K. Bušs, jun., un sekretārs A. Jansons, kam bija atzinīgs kreditsabiedrības darba vērtējums. Visus ziņojumus pieņēma vienprātīgi. Sekoja informācijas noz. ziņojums (T. Zeltiņš), daži norādījumi par turpmāko darbību. Sapulce pieņēma arī nelielus statūtu grozījumus saskaņā ar valdes ierosinājumu. Negrozītu atstāja valdes izstrādāto tīra atlikuma sadalījumu izglītības, kultūras, nacionālpolītisko mērķu sekmēšanai un latviskās kopības veicināšanai 2,500 dol. apmērā, par ko jau agrāk laikrakstā ziņots. Dividendes noteica 8 1/4 proc. apmērā.

Bija pārvēlami daži valdes, kreditkomisijas un revīzijas kom. locekļi. Valdē izraudzīja O. Jirgensonu, V. Lietapuru un J. Venneru, kreditkomisijā — H. Ritumu un kandidātu A. Balodi, revīzijas kom. — V. Valtu un kandidātu V. Miķelsonu, t.i., visus līdzšinējos, un visus ar 56 balsīm. Jāatzīmē, ka visas amatpersonas, kas veido valdi, kreditkomisiju un revīzijas komisiju kopš diezgan daudz gadiem ir vienas un tās pašas, ar lielu pieredzi kreditsabiedrības un finanču darbā.

Sapulces laikā dalībnieki varēja iepazīties ar Arsenija Zemīša sakārtotiem diviem prāva apmēra albumiem, kuŗos sakopoti daudzi laikrakstu un biļetenu izgriezumi un fotouzņēmumi kopš kreditsabiedrības dibināšanas. Vērtīgs, rūpīgs darbs, kas var noderēt par labu paraugu organizācijām un draudzēm. Nobeigumā izlozēja vairākas pārsteiguma balvas, kā: kalkulātorus, lietussargu u.c., ko laimēja A. Rituma, V. Valkovskis, T. Zeltiņš, B. Zeltiņa, K. Liepiņš, A. Purviņš un S. Dziļums.

V. Zirnītis

Grūtībās nonākušo Polijas cīnītāju atbalstam

Daugavas Vanagu Toronto nodaļa pieņem lietošanai derīgus apģērbus un apavus.

DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto,

trešdienās, ceturtdienās un piektdienās no pl. 17 — 19,
DV klubā

GRĀMATAS DĀVANĀM
un paša priekam

Edm. Zirnītis — Zvaigžņu krusta ēnā, dz.	$ 6.00
J. Babres tulk. — Svētceļnieka dvēs. atklājumi	$ 8.00
Mass deportations from The Soviet occ. B. S.	$ 3.75
Ed. Salna — Horizonta hipotenūza, pastāsti	$14.00
A. Ruņģis — .. Iet latvieši caur gadu simteņiem	$15.00
J. Jaunsudrabiņš — Nauda, rom	$14.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom	$12.00
H. M. Grīvāns — Pie dzīves vārtiem	$ 4.50
N. Kalniņš — Cēsis nav Rīga, rom	$15.00
V. Richters — Zemgalieši vēl turas, rom	$13.00
V. Richters — Uz Jelgavas pusi, rom	$13.00
R. Birzgalis — Šoreiz bez grima, atm	$12.00
O. Perro — Holmas cietoksnis, atm	$12.00
E. Grīslis — Par Dievu un Latviju	$14.00
K. Dzelzītis — Iesākumā bija vārds, dzej	$ 8.00
B. Bičole — Griežos, dzej	$ 8.00
M. Čuibe — Grēkāboli, atm	$12.00
B. Pukulevičūte — Lieldienas bez zvaniem, rom	$11.50
A. P. Mierkalns — Zvaigznājs, dzej	$ 9.75
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks, st	$13.50
O. Gulbis — Sekot Kristum, svētr. un apc	$15.00
T. Zeltiņš — Septiņi saulrietā	$11.50
Ruta U. — Dear God, I wanted to live	$ 7.50
Vēl tā gribējās dzīvot	$ 7.00
A. Michelsons — Klibā skrodeŗa iela, rom	$ 8.50
L. Bērziņa — Līdzinieks, rom	$ 8.50
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom	$12.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom	$12.00
L. Bērziņa — Mans draugs Žanis, satīra	$13.50
G. Janovskis — Purvā, rom	$11.50
Lietiskā māksla, Nr. 12, rokdarbi	$ 6.20
Latvju māksla, Nr. 8	$ 9.00
A. Ziedonis, jr. — A Study of R. Blaumanis	$25.00
Čika / Gubiņš — Latvijas sporta vēsture	$10.00
A. Šilde — Latvijas vēsture 1914 — 40	$34.00
L. Bāron — Krišjāņa Barona atmiņas	$13.00
Z. Mauriņa — Manas saknes debesīs	$12.00
E. Dunsdorfs — Latvijas vēsture 1710 — 1800	$22.50
R. Kraulis — Dzīves aktieris, stāsti	$10.00
Anšl. Eglītis — Lūdzu ienāciet, ser. I - II	$18.00
Anšlavs Eglītis — Vai zini zemi, kur citronas zied, rom	$14.00
L. Roze - Gulbe — Jāiztur, dzej	$10.00
G. Ikona — Patiesības medībās, dzej	$10.00
M. Lorbergs — Gruzdošais nemiers, dzej	$ 9.00
L. Vilde — Alite Bišu muižā, jaunatnei	$10.00
E. Andersone — Vai darīju pareizi? īsrom	$10.00
E. Andersone — Ziemsvētku pasakas	$10.00
Ed. Freimanis — Piedzīvojums Padomijā, rom	$12.00
K. Ozoliņš — Ideāli liesmās, atm	$12.00
I. Liepiņa — Brīnums, dzej	$ 8.50
A. Ivaska — Līču loki — ainas un ainavas	$13.50
A. Balts — Barbaru triumfs	$12.00
Tēvzemes arāju cilts, Jelgavas zemkopības skolas likteņgaitas	$35.00
J. Daģis — Prez. K. Ulmanis, II d	$30.00
A. P. Balodis — Kosmosofija	$24.00
88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
A. Jaunzeme — The Rhyme Chronicle of Livonia	$24.00
Dr. J. Siliņš — Mārtiņš Krūmiņš, monogr	$31.50
P. Babris — Silent Churches	$24.95
Latvijas māksla I	$38.00
Latvijas māksla II	$48.00
Plēpis un viņa gravūra kokā	$50.00
Latviešu mākslinieki Austrālijā	$41.50
Alb. Liepiņš — Dievs, Tēvija, pulks	$38.00
Edm. Zirnītis — Andrejs Eglītis	$35.00
Laiks, telpa, ļaudis, I, II, III d	$40.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

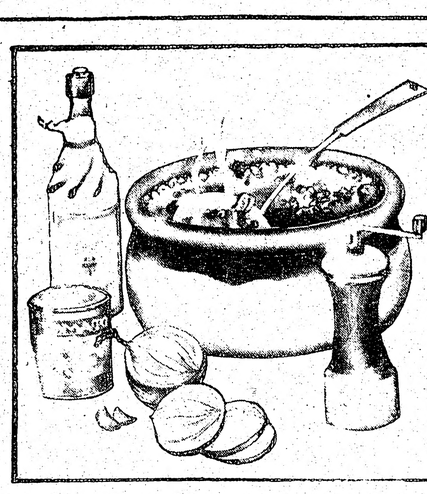

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

24 stundu salāti

(6 — 8 pers.)

2 1/2 tases ananasu gabaliņi (tidbits), 3 olu dzeltenumi, 2 ēdamk. cukura, 2 ēdamk. etiķa, sāls, 1 ēdamk. sviesta vai margarīna, 1 lielā skārdene ķiršu bez kauliņiem (2 tases), notecināti, 2 nomizoti apelsīni, sagriezti, 2 t. mazie marsmelovi, 1 t. putu krējuma.

Notecina ananasus, pataupot 2 ēdamk. sīrupa. Traukā virs karsta ūdens viegli sakuļ olu dzeltenumus, pieliek atlicināto sīrupu, cukuru, etiķi, sāli un sviestu. Noliek virs karsta, ne vāroša ūdens, vāra, pastāvīgi maisot, kamēr viegli sabiezē, apm. 12 min. Atdzesē līdz istabas temperātūrai. Samaisa labi notecinātos augļus un maršmelovus. Pudiņu pārlej pār augļiem un viegli izmaisa. Iecilā saputoto putu krējumu. Ielej traukā, apklāj un atdzesē 24 stundas.

Necepta krējuma kūka

Graham biskvītu pamats, 8 unču krējuma siera, 1/2 t. smalkā cukura, 1 tējk. vaniļas, 1 tase putu krējuma, saputots, kārba zileņu vai zemeņu paijas pildījuma.

Lielā paijas trauka pamatā ieliek biskvītu maisījumu. Saputo krējuma sieru, cukuru un vaniļu; pievieno saputoto putu krējumu un uzliek uz paijas pamata. Virsū uzliek zemeņu pildījumu un pārkaisa biskvītu drumstalas. Tā kā mīkla ļoti trekna, pasniedz mazus gabaliņus.

Ko dos piedalīšanās trīsreiz trīs sabiedriski politiskā seminārā

Trīsreiztrīs, kas notiks no 16. — 22. augustam Gaŗezerā, ir ALA organizēta nometne latviešiem dažādos vecumos. Tur ģimenes locekļi kopīgi vai atsevišķi, kā arī vieninieki, varēs iegūt un paplašināt savas latviskās zināšanas. Nometnes sabiedriski politiskais seminārs plānots, lai latviešu sabiedrības locekļi — jaunie un vecie, piedzīvojušie un nepiedzīvojušie, dažādu nacionālo uzskatu pārstāvji — varētu atrast labāku saprašanos, veidot draudzības, ieinteresētos sabiedriskos un politiskos darbos. Ikvienam tur būs iespēja dalīties ar citiem domās un domstarpībās un, galvenais, mācīties uzklausīt, sadzirdēt un saprast vienam otru. Seminārs sniegs faktus un informāciju, bet tas nav domāts tikai kā lekciju serija, kuŗā lektori izklāsta savas zināšanas un domas. Uzsvars būs uz visu dalībnieku savstarpēju domu izmaiņu par patīkamām un nepatīkamām lietām, par kontroversijām, par šejieni un Latviju, okupāciju, centrālām un vietējām organizācijām. Būs iespēja runāt par visām aktuālām lietām un iesaistīties pašdarbības projektos.

„Mēs gribam taisīt tiltu pār plašu jūru". „Mēs gribam tikt pāri Baltijas jūrai atpakaļ. Ne vairs kā vajāti bēgļi, bet brīvi izkāpt brīvajā Latvijas krastā." Tie ir jūsmīgi aicinājumi, ko esam dzirdējuši. Bet kā tos dzīvē piepildīt? Mūs neviens napārnesīs pāri jūrām sausām kājām, un Latvijā būs jābrien dziļos dubļos.

Latvieši, likteņa izbārstīti pa visu pasauli, ieslēgti divās pretpolu politiskās pasaulēs. Satiekoties tie var paiet gaŗām, viens otru nepazīdami; runājot viens otru dzirdētu, bet īsti nesaprastu. Visapkārt svešas ļaužu masas, svešas valodas un ideoloģijas un savtīgas intereses. Kam var interesēt latviešu lieta? Tikai latviešiem! Kas var gādāt par mūsu tautas nākotni? Tikai latvieši! Tāpēc latvietim ir jārunā ar latvieti. Jārunā par latviešu lietu — kā kļūt stiprākiem un tikt pie brīves. To darīsim Gaŗezerā Trīsreiztrīs seminārā.

Seminārā lektori būs Dr. Uldis Bluķis, BATUN darbinieks un sirdsapziņas cietumnieku atbalsta vadītājs, Māris Mantenieks, ALA ārējās informācijas biroja vadītājs, Māris Graudiņš, ALJA viceprieksšēdis un Dr. Jānis Peniķis, polītisko zinātņu profesors. 3X3 semināram jāpieteicas līdz 30. maijam, rakstot Dr. Arnoldam Rupertam, 2141 Brunsink, N.E., Grand Rapids, MI 49503. Lūgts pieprasīt Dr. Rupertam, 3X3 administrātoram, pieteikšanās informāciju pēc iespējas drīz.

Ilgvars Spilners
3x3 sabiedriski politiskā semināra vadītājs

Ceļvedis pie Jaunsudrabiņa . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

Un autobuss uz otru krastu iet tikai 3 reizes dienā.

Pārsteigums Mēnesnīcas krastā.

Vispār šai ziemas laikā dienvidu krastā neredz neviena cilvēka. Ja arī būtu, visi sveši. Brauc pretī pirmā mašīna, strauji bremzē. Kas nu? Atskatos. Izlec cilvēks, ko pēc baltā uzsvārča pazīstu no Jaunsudrabiņa laikiem: mālermeistars Drēss, kas, cita starpā, tagad ir Mēnesnīcas pārvaldnieks, jo īpašnieks dzīvo Minsterē. „Vai Jūs zināt, ka ciema valde taisās likt Jaunsudrabiņam piemiņas plāksni pie Mēnesnīcas?" viņš sauc jau pa gabalu.

„Zinu, zinu! Tamdēļ jau skrēju šurp rīta agrumā, lai medītu melnbaltos uzņēmumus, lai arī mūsu jaunā paaudze neaizmirstu ne tikai, ka tur ir plāksne, bet to, ka Jaunsudrabiņš dzīvoja pie Mēnes ezera."

„Jā, tā ir, vecais birģermeisters ir pensionējies, kas gāja uz katru Jaunsudrabiņa piemiņas sarīkojumu."

„Uz šiem visiem sarīkojumiem esmu saņēmis ielūgumu arī es," lepni saka mālermeistars.

„Lai ar to plāksni būtu kā, bet labi, ka jaunā ciema valde nolēmusi, ka pēc 25 gadiem Jaunsudrabiņa kaps ar pieminekli atradīsies turpat parka vidū starp rozēm un lilijām," drebinādamies salā, viņš turpina. Vēl ātri pasaku: „Tādēļ uz 4. septembri Minsteres Latviešu ģimnazijas sarīkojumu Kerbekē tie jaunie pilsētas valdē un arī Jus saņemsit atkal ielūgumus uz rakstnieka 105. dzimumdienas un 20. nāves gada atzīmēšanu." „Ko 20 gadi! Jau 20 gadi kopš tā laika!" „Jā! 20! Salst!" es saku un steidzīgi sniedzu roku. Viņš vēl nosauc: „Vai Jums Mēnesnīcas atslēga ir?" „Nav šoreiz un nevajaga, tur arī ir auksts. Es šoreiz tikai no ārpuses!"

Vārtiņi uz Mēnesnīcu.

Tepat netālu šosejas malā vārtiņi uz Mēnesnīcu nr. 62. Tiem abās pusēs pa bērzam: Jaunsudrabiņam un Natei, paša rakstnieka stādīti. Jā, latviešiem tie bērzi! Arī Mauriņai ar Raudivi Bad Krocingenā bija pašu stādīti 3 bērzi no vienas saknes.

Pat Blaumanim Takaharju sanatorijā Somijā loga priekšā bija bērzs kopā ar priedi, par kuŗu viņš raksta savās vēstulēs.

Vienīgais labums šai ziemas aukstumā, ka koki kaili, pa lielo egļu starpām ātri top melnbalta Mēnesnīca no ceļa puses. Pie tam būs iznākusi tāda pati pelēka kā pēc kaŗa. Patiesībā tā tagad ļoti koša, gaiši izkrāsota un skaista. Šie lejas vārtiņi ar 62. numuru vienmēr ir ciet, ja arī īpašnieki mājās. Jākāpj pa šķērsielu uz augšas vārtiņiem. Tur jāfotografē tas ceļš, pa kuŗu piebrauca Zenta Mauriņa, apciemojot Jaunsudrabiņu.

Zenta Mauriņa.

Ienāk prātā fotografija: Zenta Mauriņa pie Pēteŗa Ērmaņa uz sola Ingolštatē pret Ērmaņa māju. Jā, kā viņa, neskatoties uz visām grūtībām, ir apciemojusi abus rakstniekus. Vai tad par tādām vietām nebūtu jāraksta un jābrauc ar prospektu rokā, kā braucot pie Raiņa uz Kastaņolu ar viņa „Kastaņolu" — kopoto rakstu 16. sējumu (Ziemeļblāzma 1965.) vai Blaumaņa Takaharju ar viņa kopoto rakstu 8. sējumu (Rīgā, 1960.).

KANADAS ZIŅAS

MONTREALA

● Montrealas kreditsabiedrības gadskārtējā sapulcē 21. martā Latviešu Namā no 216 biedriem piedalījās ap 40. Valdes priekšsēdis inž. G. Jākobsons ziņoja, ka sabiedrības darbs ritējis sekmīgi un par 1981. gadu izmaksās 10 proc. par parastiem noguldījumiem un 12 proc. par noguldījumiem virs 2000 dol. Bez tam visi vēl saņems nelielu speciālu piemaksu.

Bilance 265,000 dol. samazinājusies no iepriekšējā gada par nepilniem 5 proc. Aizdevumos personiskām vajadzībām (likme 18 proc.) izsniegti 35,100 dol., bet nekustamo īpašumu iegādei (likme 17 proc.) — 45,000 dol., un sabiedrības rīcībā ir brīvi līdzekļi. Biedru skaits samazinājies par apm. 2 proc.

Pārvēlamos darbiniekus visus ievēlēja no jauna, un sabiedrības vadība ar G. Jakobsonu paliek līdzšinējā, bez pārmaiņām.

Pēc sapulces, kas ilga 1 stundu, sekoja azaids ar dažādām piedevām.

● Montrealas organizāciju padomes vadību 1982. gadam janvāra sēdē pārņēma DV nodaļa, bet priekšsēža vārdu paziņos pēc nodaļas sapulces februārī. Ziņojumos sēdes dalībnieki noklausījās par 1981. g. sarīkojumiem un izteica pateicību katoļu draudzei par labi veikto 18. novembra sarīkojumu, draudzes dāmu komitejai par sarūpēto un ziedoto cienastu. Priekšnesumu dalībnieces organizācijas saņēma nelielu ziedojumu.

Baltiešu federācijā latviešus pārstāvēs A. Spura, R. Tomsone un E. Reveliņš.

Skaidros iespēju izdot latviešu-franču un franču-latviešu vārdnīcu ar provinces valdības atbalstu.

Kases pārskats uzrāda gada sākumā ap 500 dol. rīcības kapitālu. **Agrumu Pēteris**

● Pensionāru apvienības sanāksme 11. martā bija saistīta ar gada sapulci. To atklāja priekšn. P. Agrums. Biedru skaits 1981. g. audzis par 3 no 108 uz 111. Pag. gadā miruši 5, četri vīrieši — Apse, Gemsts, Lapsa, Ozoliņš un viena sieviete — Blachina. Sevišķu pateicību priekšnieks izteica Latviešu nama fondam par sanāksmēm atvēlētām telpām, saimniecēm, namziņiem, kasierim un saimniecības kārtotājam. Tā kā amatpersonas ievēlētas uz diviem gadiem, viņu pilnvaras turpinās arī šogad. Mirušā revīzijas kom. locekļa Ozoliņa vietā darbosies Gelašs. Kasieŗa un revīzijas kom. ziņojumu sapulce pieņēma vienprātīgi. Dažādos jautājumos pārrunāja apv. dalībnieku apsveikšanu dzimumdienās ar kartītēm un azaida ievadījumu ar galda lūgsnu.

Sanāksme turpinājās pie saimnieču klātā azaida galda ar jubilāru sveikšanu.

● Latviešu Nama fonda sapulcē priekšnieks Alberts Krievs atlūdzās no amata. Viņa vietā ievēlēts Jānis Ērauds.

● Montrealas un Otavas vīru koŗa Junda šā pavasaŗa koncerti paredzēti 8. un 15. maijā. **D. V.**

LONDONA

● Š.g. 6. martā londonieši izvadīja pēdējā gaitā savu ilggadējo līdzgaitnieci Emmu Miezīti. Aizgājēja bija neprecējusies, un 21. martā viņai būtu piepildījušies 68 gadi. 1. martā bija paredzēts pāriet uz jaunu dzīvokli, bet tai pašā dienā namzinis atrada viņu mirušu. Tā kā nelaikei nav nekādu tuvinieku, viņa savu apbedīšanas izdevumu naudu bija novēlējusi Londonas latviešu pensionāru apvienībai, kas arī visas formālitātes nokārtoja. Aizgājēju apbedīja Woodland kapsētā, latviešu nodalījumā. Priekšnieks F. Arnds savā atvadu runā, starp citu, teica, ka nelaike savā dzīves laikā visus savus sapņus vērusi kā krelles diedziņā. — Nu diedziņš pēkšņi pārtrūcis... Bēŗu mielasts, groziņu veidā, notika pensionāru sāimniecības vadītājas M. Laviņas mājā. *Z.*

HAMILTONA

● Š.g. 11. martā Hamiltonas Latviešu b-bas namā biedri savu kārtējo sanāksmi veltīja plkv. Oskara Kalpaka simtgades piemiņai. Ar referātu piedalījās viešņa no Toronto — dzejniece B. Senkēviča.

Sanāksmi atklāja apvienības priekšn. F. Petrovskis. B. Senkēviča dzīvi un plaši garā izvadāja pa Oskara Kalpaka dzīves sākuma posmu, sākot ar viņa bērnību, skolas gaitām un beidzot dzīvi attēlojot pulkveža kauju ceļus līdz pēdējām drūmajām dienām pie Airītēm. J. Dubinskis skandēja Virzas dzejoli „Pulkveža atgriešanās".

SV. KATRĪNAS

● Sv. Katrīnu tautas deju kopa Jandāls 13. martā rīkoja gadskārtējo Jandālvakaru. Programmu atklāja Jandāla ilggadējais vad. Hermanis Šternbergs. Tautas deju kopa ir sadalīta trijās daļās — Jandāls, Jandāliņš I no Sv. Katrīnām un Jandāliņš II no Bafalo. Pēdējo grupu palīdz vadīt Z. Malēja un A. Vējiņa. Tā ir īpatnēja grupa, jo visas dalībnieces ir meitenes. Pārējo programmu pieteica Juris Dreifelds. Viņš īsumā paskaidroja deju īpatības, kā arī iepazīstināja publiku ar vakara viesiem, jaunatnes kori Jaunbalss ar diriģenti Daci Šmitu. Korim vajadzēja atkārtot vairākas dziesmas. Publiku sevišķi iepriecināja koŗa un visu deju grupu kopīgais sniegums programmas beidzamā daļā.

Pēc programmas notika „Miss Latvia" kronēšana. Pagājušā gada karaliene Maira Bērziņa iepazīstināja ar jauno karalieni Lindu Savicki. Viņa saņēma ziedus no vanadžu vad. M. Zvejnieces un dāvanu no Jandāla. Pirmais pienākums Lindai būs pārstāvēt latviešu saimi Sv. Katrīnu Tautību festivālā no 23. maija līdz 6. jūnijam.

Jandāls pasniedza dāvanas H. Šternbergam un V. Ādleram par viņu pūlēm pagājušā gadā. Vakars beidzās ar dejām pie Imanta Ķipja mūzikas.

Ekskaraliene Maira un jaunā karaliene Linda.

Sports

Toronto JKS jaunatnes basketbola vienība spēlē pilsētas jaunatnes līgā ar nosaukumu Toronto Latvians. Šī līga sadalīta divās grupās. JKS spēlē pilsētas vakaru grupā, kuŗā startē 6 vienības. Pirmajā spēlē JKS zaudēja spēcīgajai Vītis vienībai. Otrā spēlē bija atkal jāpiedzīvo smags zaudējums, jo arī „North York" vienība bija ļoti spēcīga, tanī spēlēja arī divi melnās rases spēlētāji. Latviešu zēni spēlēja ļoti enerģiski, bet vājāk veicās aizsardzībā, un gaužām vāji izdarīja soda metienus, iegūstot no 26 soda metieniem tikai 6 punktus. Pirmais puslaiks beidzās pretinieka labā 61 — 32. Spēlei beidzoties „North York" bija uzvarējuši ar 102 — 57. JKS vienībā spēlēja: M. Ernstsons 18, A. Miķelsons 12, P. Grasmanis 10, R. Caruso 9, J. Ezergailis 3, R. Ezers 2, J. Zitmanis 2, M. Veinbergs, P. Siksna.

Nākošā spēlē JKS tikās ar melnās rases vienību „Scadding Court", uzrādot visumā jau labāku spēles veidu. Ja otrā puslaikā nebūtu 6 reizes iespēlēta bumba tieši pretinieka rokās, kas ar to ieguva pārsvaru, mūsējie varēja uzvarēt. Puslaiks bija JKS labā ar 40 — 38. Uzvarēja pretinieki ar 74 — 63. „Scadding Court" vienība spēlēja parupji, un no tā cieta mūsējie tieši pie viņu groza. JKS spēlēja: Caruso 23, Ernstsons 15, Grasmanis 13, Miķelsons 7, Veinbergs 3, Tannis, Zitmanis.

Spēlē pret Kingston / Galloway (melno vienība) JKS zaudēja 59 — 87 (28—36). Labs ieguvums JKS vienībai ir 17 g.v. slaida auguma īpašnieks J. McNeill (māte latviete). JKS spēlēja: R. Caruso 21, A. Miķelsons 4, J. McNeill 14, M. Ernstsons 9, J. Zitmanis 6, R. Ezers 5.

Jāatzīmē, ka JKS vienības sastāvs ir pāris gadu jaunāks nekā pārējām vienībām, pie tam pārējās vienības jau kā komandas ir spēlējušas, kamēr JKS vienība tikko noorganizēta. Lielākās grūtības latviešu zēniem rada nesasteigta saspēle. Arī pēdējā spēlē no auta bumba iespēlēta vairākkārt pretinieka rokās. Bet amats dara meistaru, un katrā ziņā nākošās spēlēs jau būs iegūta zināma pieredze.

Jauni basketbolisti var pieteikties pie O. Kurciga — 741-3665, vai pie E. Skujiņa: 767-9964. **Ž. Zentiņš**

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Uzņēmumā treneris Vidvuds Celtnieks sniedz paskaidrojumus futbola nometnes dalībniekiem Katskiļos.

Troņmantnieku . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

nāms, ka Brežņevu nesen piemeklējušas smagas sirds lēkmes, bet Taškentas apmeklējums beidzies ar smadzeņu trieku. Par viņa veselības stāvokļa nopietnību liecina oficiālo ziņu biroja klusēšana. Varbūt, ka padomju labākiem ārstiem arī šoreiz izdosies vēl kādu laiku uzturēt Brežņevu pie dzīvības, bet sarkanajā galmā — politbirojā jau sākusies intrigu pilna cīņa vēl pirms pašreizējā valdnieka iezārkošanas.

Stāvokli sarežģī tas, ka bijušā partijas ideologa Suslova iespaidīgais postenis politbirojā vēl joprojām ir vakants. Brežņeva paša izvēlētais pēctecis Tichanovs ir kritiski slims. Latviešu kangars Arvīds Pelše ir gados visvecākais kambarkungs, un par viņa kandidatūru nevarētu būt runas. Ukrainis Konstantins Černenko pagaidām tiek uzskatīts par visnopietnāko troņa pretendentu, jo viņš Brežņeva vārgšanas periodā ir jau paspējis pārņemt daudzas atbildīgas varas funkcijas. Černenko ambicijas, droši vien, mēģinās apstrīdēt Maskavas partijas boss Viktors Grišins, kā arī gados jaunā uzlecošā politbiroja zvaigzne Viktors Šķerbickis. Jau šie vārdi vien norāda, ka jaunās un vecās paaudzes pārstāvju konfrontācija politbirojā ir nenovēršama. Jaunākās partijas paaudzes reprezentanti nāk no Maskavas centrālkomitejas, kā arī no Ļeņingradas un Ukrainas. Par viņu vadoni uzskata Ļeņingradas partijas organizācijas šefu Grigoriju Romanovu un arī centrālkomitejas propagandas departamenta vadītāju Eiženu Tjaželņikovu. Jau agrāk vairākkārt dzirdētas arī politbiroja locekļa valsts aizsardzības ministra maršala Ustinova ambicijas. Pēc Maskavā akreditēto diplomātu domām, Ustinovu izšķirējā brīdī pie malas varētu nobīdīt maršals Kuļikovs. Kā zināms, Kuļikovs ir Varšavas pakta militāro spēku augstākais virspavēlnieks un viņa pavēlei izšķirējā brīdī var sekot vislielākais spēks — militārā dūre, kuŗā ietverta ne tikvien sarkanarmija, bet arī visas Kremļa vasaļvalstis. Čekas priekšnieka Andrupova kandidatūra sāk slīdēt lejup, jo viņš tāpat kā viņa vadītā čeka tautā ļoti nepopulārs. Norakstīt Andrupovu jau tagad zaudējumos būtu aplam, jo viņam uzticīgā čekistu armija pārsteiguma akcijā varētu izolēt visus sarkanos maršalus un arī paša politbiroja locekļus.

Brežņeva aiziešana nebūt neiezīmētu Kremļa līdzšinējās politikas maiņu. Kas arī nāktu Brežņeva vietā, troņmantniekam būs jāsaņem mantojumā nepateicīgie iekš- un ārpolitisko problēmu sarežģījumi.

Aizvadītajā nedēļā negaidot uz Belgradi devās Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko. Dienvidslavijas ārpolitika pret Maskavu bezkaunīgi ķecerīga bija maršala Tito laikā. Ļoti iespējams, ka Tito pēcteči labprāt nebāž galvu Maskavas apaušos. Par izaicinājumu Kremlim jāuzskata Rēgena ārlietu ministra Heiga Belgrades apmeklējums. Vai Gromiko mēģinātu tagad izjaukt Heiga ievadītās Vašingtonas un Belgrades tālākās sadarbības iespējas?

Daudz nopietnāka ir Polijas problēma. Jaruzeļska ciemošanās Austrumvācijā un paredzētā iegriešanās Čehoslovakijā tiek iztēlota par demonstrāciju, kuŗai pasaules priekšā jāparāda Polijas atgriešanās Maskavas un Varšavas pakta klēpī.

Jaruzeļska rokās šoreiz sakopota tik liela vara, ka daži ārzemju diplomāti jau tagad saskata varbūtēju Kremlim nepieņemamas politiskās ainas maiņu Varšavā. Par Valesas atbrīvošanu un brīvo arodbiedrību restaurēšanu vairs nevar būt runas. Tāpat nevar sagaidīt arī nekādas liberālas reformas vai piekāpšanos tagadējā režīma ietvaros Varšavā. Nav jāaizmirst, ka Valesas strādnieku revolūcijas pamatā nebija tikai sociālas vai saimnieciskas prasības, bet gan izteikta tautas vēlēšanās atraisīties no Kremļa virskundzības. Šī vēlēšanās nav salaužama un tā diendienā pieņemas stiprumā. Jaruzeļskis pie varas varētu noturēties tikai tad ja viņš, respektējot poļu tautas vairākuma gribu, nostātos pret Maskavas virskundzību. Iespēja, ka Jaruzeļskis tālāko notikumu attīstībā pārvērstos par poļu Tito, ir reālitāte, ar ko Maskava jau šodien rēķinās. Kremlis nekādā gadījumā nevarētu pieļaut poļu Tito uznākšanu politiskā skatuvē, jo Polija ir lielākā sarkanās imperijas vasaļvalsts un tās zaudēšana nozīmētu atteikšanos no dominēšanas visā Austrumeiropā. Ļoti iespējams, kad moris Jaruzeļskis būs savu darbu pabeidzis un liksies aizdomīgs, Maskava to varbūt iecels maršala godā, lai pēc īsa brīža iešautu lodi viņa pakausī. Ja Jaruzeļskis novirzīsies no Maskavas direktīvām, tad sarkanās armijas iesoļošana Polijā ir nenovēršama. Tā ir tikpat nenovēršama arī tādā gadījumā, ja Jaruzeļskis savu kangara darbu pazemīgi turpinātu. Jāņem vērā, ka Valesas Solidāritātei bija 10 milj. atbalstītāju, bet klusai revolūcijai pret Kremļa virskundzību ir ne mazāk, ne vairāk kā 35 milj. naida pilna atbalstītāju armija — visa poļu tauta.

Ja šodien Polijas problēma starptautiskā forumā pamazām tiek nolikta uz kurtuves pēdējā riņķa, atbildība par to jānes nevienam citam kā rietumu mīkstčaulībai. Amerikāņu sabiedrotie Vecajā kontinentā solīto sankciju vietā mazgā rokas remdenā protesta ūdenī, jo viņi nobažījušies par savu ādu un iesāktiem veikaliem. Būtu aplam apgalvot, ka Vašingtona ir bez vainas. Prezidents Rēgens savās pieteiktās sankcijās nav gājis pietiekami tālu. Poļu diplomātu kustības ierobežošana, dažu poļu satiksmes lidmašīnu lidojumu apcirpšana ir sankcijas, par kuŗām kaķim jāsmejas. Labības sankcijas pilnā apmērā ne pret Varšavu, ne pret Maskavu nav īstenotas. Tāpat Jaruzeļska rokās vēl šodien ir amerikāņu neatsveŗamā kredita karte. Liekot svaru kausos visas iespējamās sankcijas, Rēgens varētu Jaruzeļski nospiest uz ceļiem. Tagad ir pienācis pēdējais brīdis to darīt, ja ņem vērā to, ka Jaruzeļska virskundzības stābā Maskavā iekšējo cīņu rezultātā kādu laiku valdīs apjukums.

Varbūt, ka politisko pretinieku uzbrukumu aplenktajam prezidentam Rēgenam rokas vēl saistītas. Amerikāņu tautas sabiedriskā doma daļēji kritusi par upuri Kremļa sludinātā atomkaŗa uzliesmošanas baiļu manijai. Daudzi politiskie komentātori domā, ka atrisināt iekš- un arī ārpolitiskās problēmas Rēgenu kavē tas, ka viņa administrācijas laiks ir ierobežots. Kā zināms, administrācijas maiņa ASV notiek ik četrus gadus, Francijā ik 7 gadus, bet amerikāņu lielākajā pretspēlētājā valstī — Pad. savienībā tā nav notikusi jau 18 gadus.

Aleksandrs Ķegumnieks

Katru gadu viens liels koncerts

Toronto Sv. Andreja draudzes koris ik gadu rīko liela apmēra garīgu koncertu baznīcā. Šāgada 3. aprīlī korim tas bija jau 30. koncerts, norādot arī uz koŗa trīs gadu dekadu ilgu darbību. Koncerts bija pulcējis vairāk nekā 500 klausītāju. Tas ir viens no mūsu lielākajiem garīgās mūzikas koŗiem brīvajā pasaulē ar vairāk nekā pussimt dziedātāju sava ilggadējā diriģenta Arvīda Purva vadībā. Korī dzied 26 soprāni, 14 altu, 7 tenori un tikpat daudzi basi. Pēdējā laikā diriģenta palīgs vēl ir Jānis Beloglāzovs.

Programmā bija uzņemti arī divi pirmatskaņojumi: Jāņa Kalniņa kantāte Saulei, ar Indras Gubiņas tekstu, solo balsij, jauktam korim, stīgu orķestrim un ērģelēm — Sv. Andreja draudzes koŗa pasūtinājums un Andŗa Vītoliņa Dvēseles ceļi (Atis Ķeniņš), veltījums Arvīdam Purvam un Sv. Andreja draudzes korim. Dzirdējām Tālivalža Ķeniņa, Arnolda Kalnāja un Viktora Baštika kompozicijas. Koncerta sākumā koris un orķestris atskaņoja Domeniko Čimarosas (1749 — 1801) „Magnificat" ar Arvīda Purva latviskoto tekstu. Bez koŗa vēl dzirdējām Ēriku Beitāni (soprāns), Albertu Vītolu (baritons), Anitu Rundāni (ērģeles) un stīgu orķestri ar koncertmeistari lietuvieti Lidiju Gailu. Instrumentālā sniegumā bija Franča Pulanka (1899 — 1963) koncerts ērģelēm (Anita Rundāne), stīgu orķestrim un timpaniem. Koncerts bija sagatavots ar Ontario mākslas padomes atbalstu un beidzās ar māc. Juŗa Cālīša svētīšanas vārdiem.

Pēc koncerta izpildītāji un viesi, kopā ap 200, uzkavējās pie draudzes dāmu komitejas kafijas ar jubilejas kliņģeri baznīcas zālē priekšnieces B. Kūlas un saimnieces B. Miškinas vadībā. Pateicības vārdus korim, diriģentam Arvīdam Purvam, kas kori vadījis 24 gadus, un pārējiem programmas aizpildītājiem teica koŗa priekšnieks A. Bredovskis un māc. J. Cālītis. Vēl runāja māc. Ā. Čops un pirmais koŗa diriģents Tālivaldis Ķeniņš, pieminot, ka koŗu un komponistu ierosmē tagad ārpus Latvijas komponētas vairāk garīgas mūzikas nekā mūsu neatkarības laikā Latvijā.

Arnolda Kalnāja grāmatu Dievam un zemei saņēma ilggadējie koristi Žanis Gertners, Rita Krastiņa, Alma Liepiņa, Olga Pauzere un Jānis Petzalis (30 gadi), Arturs Bērziņš, Astrīda Bredovska un Lonija Zvaigznīte (28), Teodors Briedis, Meta Blūma, Alvīne Innusa, Mirdza Rengarte (27) un Ēvalds Rudzītis (25).

Koŗa diriģents A. Purvs pasniedza koŗa nozīmes diviem jaunajiem dziedātājiem Skaidrītei Lakstīgalai un diriģentam Jānim Beloglāzovam, kas dzied arī korī. Kori 30. gadasvētkos ar aploksni bija apsveicis DV vīru koris Kanadā un Dziesmu svētku biedrība Kanadā, bet ziedus bija sūtījuši arī citi vietējie koŗi. **V. S.**

Dziesmu svētku atlikums tikai tiešajiem mērķiem

Ievēlētā Dziesmu svētku biedrības Kanadā valde konstruējusies šā: priekšsēdis J. Šmits, vicepriekšs. I. Alksnis, kasiere M. Gruzīte un sekretāre Ingrīda Bulmane, valdes locekļi Zigis Miezītis un Jānis Beloglāzovs. Biedrības paplašinātā sēdē piedalījās arī revīzijas komisijas locekļi L. Gulbis, V. Veitmanis un V. Kleperis.

Pēc tam, kad Dziesmu svētku padome nolēma sadalīt 7. Latviešu dziesmu svētku Kanadā atlikumu, tā valdes ziņā atstāja izlemšanai vēl pieprasītos piešķīrumus: DV sieviešu korim Zīle 5000 dol., tautas deju kopai Daugaviņa 1000 dol. un Jaunatnes dziesmu svētkiem 5000 dol. Pēc ilgākām pārrunām I. Alksnis ierosināja, ka dziesmu svētku atlikuma sadalē jāvadās ar šādiem principiem: priekšroka dodama piešķīrumiem, kas attiecas uz koŗu un tautas deju grupu darbības veicināšanu, jo jāpieņem, ka šādu projektu reālizēšanai būs grūti, vai pat neiespējami saņemt kādus līdzekļus no latviešu globāliem fondiem. Dziesmu svētku atlikums ir vienīgais ienākumu avots šādu projektu reālizēšanai. Tomēr jāraugās, lai projekti būtu tādi, kuŗu reālizēšana veicinātu koŗu vai tautas deju grupu darbību plašākā nozīmē, kā piem., diriģentu un tautas deju kursi, koŗu nošu grāmatu izdošana u.t.t. Dziesmu svētku valdei un padomei vajadzētu izvairīties no piešķīrumiem atsevišķiem koŗiem vai tautas deju grupām, it īpaši tas attiecas uz ceļa naudas atlīdzināšanu. Pabalstu piešķiršana šīm vienībām radīs sarūgtinājumu plašajā koŗu un dejotāju saimē. Tāpēc būtu ieteicams no šāda veida piešķīrumiem atteikties, bet ja kāda koŗa iecere ir projekts, kas veicinātu latviešu mūzikas attīstību plašākā mērogā, piešķīrums būtu atbalstāms sadarbībā ar Dziesmu svētku biedrības valdi, kas to var piešķirt.

Dziesmu svētku biedrības valdes un revīzijas komisijas locekļi ar šādu ieteikumu bija apmierināti, ieteicot to izstrādāt vēl pilnīgāk un pēc tā darboties. Šai sakarā noraidīja tādu piešķīrumu pieprasījumus kā: „Zīle uz Austrāliju", „Daugaviņa uz Angliju" u.t.t. Pēc pārrunām visi vienojās piešķirt un izmaksāt Latvijas brīvības fondam 1000 dol. no Dziesmu svētku biedrības kases.

8. Latviešu dziesmu svētki Kanadā paredzēti 1986. gadā Toronto.

V. S.